לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', כ"ח בתמוז תשמ"ח, 13 ביולי 1988 / שנה מ"ה מס' 13698 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

הושעתה הוצאתם להורג של ששת השחורים משארפוויל

רויטר

יוהנסבורג. — שר המשפטים של דרום אפריקה, קובי קוטסי הודיע ביום ג' כי הוחלט על השעיית הוצאתם להורג של „השישה משארפוויל", כדי לאפשר להם להגיש בקשת חנינה. גזרי דין המוות אשר הוטלו על ששת הנאשמים השחורים, על חלקם ברצח פוליטי בעיירת שחורים, עוררה התנגדות בקרב מדינאים בעולם כולו.

מחלוקת על התשלומים לקופת גמל של הרופאים מעכבת הסכם

הישיבה המרתונית בין האוצר, הבריאות, ההסתדרות וקופ"ח – נמשכה אל תוך הלילה ● לאחר שסוכם כבר על סולם תעריפים לניתוחים במסגרת המבצע לקיצור תורים – מסרב האוצר להפריש מסכום זה 7.5% לקופת־גמל מיוחדת ● ברגע שיושג הסכם, ייפתח מייד המו"מ עם הרופאים ● שר־האוצר נפגש אמש עם הח"כים שובתי הרעב ● הרוקחים פותחים היום בשביתה של 3 ימים

הח"כים שובתי הרעב, רן כהן, שריד ויציב, עם שר־האוצר נסים (צילום: סלוצקי)

כתבנו הכלכלי בירושלים, רונית מורגנשטרן

ויכוח על הפרשות לקופת גמל של הרופאים, מנע אמש, סמוך לחצות, השגת הסכם בין נציגי האוצר, משרד הבריאות, ההסתדרות וקופת־חולים, בנו־שא סולם התעריפים לניתוחים. הצדדים המשיכו בדיונים אל תוך הלילה בנסיון למצוא פשרה בעניין זה כדי להגיע לעמדה מוסכמת ולפתוח במשא־ומתן מיידי עם הרופאים.

בישיבה מרתונית שהחלה בשעות אחה"צ בלשכת שר־האוצר בירוש־

(סוף בעמוד 4)

שובתי־הרעב עברו ללשכת האוצר — „עד שיושג הסכם"

טוביה בסקינד

ח"כ גאולה כהן אושפזה אתמול בבית החולים „ביקור חולים" בירושלים לאחר שחשה ברע. ח"כ כהן החלה לחוש ברע, שעה שעשנה סיגריה במאהל השובתים מול משרד ראש הממשלה. היא הושכבה מיד על מזרון ורופא הכנסת, ד"ר איציק ליפשיץ, שבדק אותה גילה כי היא סובלת מלחץ דם נמוך במידה מדאיגה.

החייכית היחידה שנותרה

משלוש חברות הכנסת שהחלו בשביתה תמשיך בשביתת הרעב רק ח"כ אמירה סרטני שאמרה אתמול: „העובדה שחייקה גרוסמן וגאולה כהן אושפזו בבתי־חולים נובעת מקשיים בריאותיים אובייקטיביים, ולא בגלל שהן נשים. אני למשל מרגישה טוב. לא כואב לי שום דבר, לא איבדתי את החושים, אבל אני חשה חולשה ולאות".

חיוורים ועייפים

חלק מחברי הכנסת נראו אתמול חוורים ומתוחים. סביב עיניו של ח"כ רן כהן התגלו עיגולים כהים ולדבריו הוא חש בחולשה כללית. יחד עם זאת המשיך לשמור על מוראל גבוה. לעומתו נראה חברו ח"כ יוסי שריד שפוף יותר.

העבירו המחאה לאוצר

חברי הכנסת עברו אתמול למשרד האוצר והודיעו כי יישארו שם עד שיושג הסכם. הם נפגשו במקום עם שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו ועם שר־האוצר משה נסים.

משלחות מרחבי הארץ

לאוהל השובתים הגיעו גם נציגים ממפעל מנועי בית שמש, חברי „ועד 1" של מפ"ם, נציגות נשות השוטרים, נציגות נעמת, חברות ועדת הבריאות הבין־קיבוצית, רופאים מתל השומר ואחיות מבית־חולים הדסה עין כרם. בשעות הערב הגיעו למקום קבוצה של רבנים וחרדים שקיימו תפילת ערבית סמוך לאוהל השובתים.

בריטניה מזנבת בארה"ב גם בכווית — מציעה לה כל סוג נשק שתבקש

בעוד הנשיא רייגן מפציר בקונגרס לאשר מכירת נשק בשווי 1.9 מיליארד לכוויתים – הגיע לשם שר־ההגנה הבריטי, ג'ורג' ינגר, עם הצעות נדיבות ● השגריר הבריטי בישראל: הסעודים לא יוכלו להעביר הנשק הבריטי למדינה שלישית ● ושינגטון טרם התאוששה מהעיסקה הבריטית־סעודית

אורי הורוביץ, מוטי בסוק, סוכנויות הידיעות

שר־ההגנה הבריטי ג'ורג' ינגר, שהגיע לביקור בכווית מסר אתמול לשליט מדינה זו שבריטניה מוכנה לספק לה כל נשק שתבקש.

כזכור, בתחילת החודש חתם ינגר עם שר־ההגנה הסעודי בבריטניה, על עיסקת הנשק של המאה, שכללה מטוסי קרב חדישים מסוג „טורנדו" ושולות מוקשים ונשק רב אחר. נראה שלאור מורת־רוחה של כווית

(סוף בעמוד 4)

הנשיא רייגן חולק שבחים לר"מ כווית

דליה שחורי (ארה"ב)

וושינגטון. — ראש־ממשלת כווית סעד אל־סבאח התקבל אתמול לסעודת צהריים אצל הנשיא רייגן. נשיא ארה"ב שיבח את חכמתו ונסיונו של נסיך הכתר וציין שלארה"ב ולכווית הסטוריה של ידידות עמוקה. עוד אמר רייגן, שארה"ב תומכת ביותר בבקשת כווית להצטייד במטוסי אף־18.

דאגה מפעילות המתנחלים בגדה ● עמ' 2

חוק אמירה סרטני עבר בכנסת ● עמ' 3

לבנונים ומרוקנית חשודים בהתנקשות ● עמ' 5

לויד בנטסן – סגנו של דוקאקיס ● עמ' 5

הפסקות החשמל יימשכו גם היום ● עמ' 15

נהגו להשליך ערבים על שיחי הצבר

אבי בניהו

חיילי מילואים המשתייכים לחיל ההנדסה, שפעלו בחורש האחרון באזור רפיח, נהגו להשליך ערבים מקומיים אל משוכות הצבר (סברס), לאחר שהיו מכים אותם מכות נמרצות ללא כל צורך. רק קצין אחד, שלא הורדה עם המעשה המזועזע, היה נוהג להלך אחר כיתת החיילים ולסייע לערבים להחלץ מהשיח הדוקרן.

על־פי עדות חיילים מאותו הגדוד, שפעלו במה שנקרא „הציר הצפוני" בעיר רפיח, נעשה הדבר בידיעת המפקדים. הללו סיפרו כי בגדוד, שסיים את שירותו ביום רביעי שעבר, היתה אווירה כללית נגד הערבים. חיילים בגדוד אמרו: „אם לא ננצח אותם בקרב הזה, או לפחות נשאיר בהם סימנים".

נוקים לרכוש

על־פי העדויות שבידי „על־המשמר" היו מספר קצינים שנהגו להורד לבתים ולשבור רכוש ללא כל סיבה. כן נהגו להוציא מירי לילה תושבים רבים כדי למחוק סיסמאות ולנקות את הרחובות. במקרה אחר שארע ביום רביעי שעבר בערב, הוזעקה כיתת חיילים, שקיבלה ידיעה על ארבעה ערבים כביכול החמושים הסכינים והמנסים לשבור מכשירים בתחנת הדלק. כשהגיעו החיילים למקום לא גילו איש, ורק אחר־כך מצאו ארבעה ערבים עוברי אורח, והחליטו שהם הערבים אותם הם מחפשים.

תריסר חיילים בפיקודו של מפקד פלוגה הצמידו את הערבים לקיר והמ"פ היכה אותם מכות נמרצות בכנפיים העליונות. כל שאלה של המ"פ לוותה במכת אלה חזקה. בתום „החקירה" הובלו השלושה בקומנדקר למימשל והם התמוטטו על הארץ. תמונה זו לא הפריעה לאחר החיילים שהחל לדרוך עליהם.

רצח לשמו

ההתקפה הרצחנית על נוסעי המעבורת היוונית „סיטי אוף פורוס" שייכת לאותם מעשי טרור, שהקשר בין מטרת הפיגוע לבין מניעיו הוא בגדר מיסתורין. מה יכולים להיות המניעים לרצח באניית תיירים מקריתו? לא נותר אלא לנחש את זהותם של המחבלים על פי נתונים מועטים. אפשר למשל לשער, כי זוהי פעולת נקם איראנית, כתגובה על הפלת המטוס האיראני על־ידי האמריקנים במפרץ הפרסי. אם כי עד כה האיראנים (או כל ארגון אחר) לא זיהו את עצמם כמבצעי הפעולה. אמנם בימים הראשונים אחרי פיצוץ ה„איר־בוס" האיראני נשמעו בטהראן איומים על נקמה נוסח „נפגע באמריקנים בכל מקום בעולם", אך מאוחר יותר נאמרו דברים מתונים בהרבה, עד כדי הודעה שאיראן אינה מתכוונת לנקוט בשום פעולת נקם נגד האמריקנים. קשה לדעת איזו גירסה נכונה, או שמא היה זה נסיון להסיח את הדעת מן הפעולה הצפויה.

האגן המזרחי של הים־התיכון זכה כבר לכינוי של איזור שליטה של הטרור, ויוון עצמה הפכה למרכז הטרור, בעיקר הפלשתיני, אך גם של קבוצות קיצוניות אחרות, ובניהן של איראנים קנאים. ממשלת יוון מודעת לעובדה זו, אך היא נוהגת במדיניות של עצימת עיניים, ואינה בודקת היטב את הנכנסים לתחומה, וזאת מתוך רצון לשמור על היחסים הטובים עם העולם הערבי. עתה יצא ראש ממשלת יוון, החושש מפגיעה בתיירות לארצו, בקריאה לפעולה בינלאומית לשם בלימת הטרור. אך עדיין לא ברור מה יוון עצמה מוכנה לעשות בתחום זה.

המלחמה בטרור היא בעייתית מאוד, שכן לא ניתן לחזות מראש באיזה יעד יפגעו הטרוריסטים. אמנם נכון כי התופעה של חטיפת מטוסים נעלמה כמעט לחלוטין, לאחר שחברות התעופה נוקטות באמצעי בטחון ובבדיקות קפדניות בנמלי התעופה. עתה מתברר כי השיט בים מאפשר למחבלים חדירה לאניה, לא רק בעת עגינתה בנמל, אלא גם בלב ים, כמו שאירע עם המעבורת „סיטי אוף פורוס". ומי שמתכוון לבצע מעשי חבלה, יכול סתם לרצוח אזרחים של מדינה, הנראית לו כעוינת בכל מקום ובכל ארץ. העולם אינו מסוגל לחיות עם סיוט של טרור, האורב בכל פינה. יעילות המאבק בנגע קטלני זה מותנית בשיתוף פעולה בינלאומי מלא, למניעת מתן מקלט לטרוריסטים, בנחישות ללכידתם, ובנכונות להענישם ללא מורא מפני איומי סחיטה של ארגונים, העומדים מאחורי מעשי הפשע הטרוריסטי.

„העבודה" פתחה מערכת הבחירות ● פרס בעצרת בירושלים:

לליכוד יש ממה לחשוש — מיליון וחצי אנשים מתנגדים להמשך השליטה בשטחים

פרס אמר עוד כי אם ינצח המערך בבחירות ינוהל מו"מ לשלום תוך פתיחה בי"ל ותוצאות המו"מ יובאו למשאל־עם ● רבין: עמדות הליכוד מביאות ללבנוניזציה של ישראל — את בעיות האינתיפאדה אין לפתור בכוח צבאי — השלום הוא בטחון ● וייצמן: הבחירות יכריעו אם תהיה ישראל המדינה עליה חלמנו

עתים

ממלא־מקום ראש־הממשלה ושר־החוץ שמעון פרס הודיע אמש בכנס ארצי לפתיחת מערכת הבחירות של המערך שהתקיים בהיכל הספורט בשכונת מלחה בירושלים, כי אם יינתן למפלגתו הנצחון בבחירות, ינהלו נציגיה מו"מ לשלום, תוך פתיחה בינלאומית, ויביאו את תוצאות המו"מ למשאל־עם.

לליכוד יש ממה לחשוש

פרס הוסיף, כי לפי סקרי דעת קהל, רבים מבין תומכי הליכוד [illegible]

ולכן יש לליכוד מקום לחשוש מהבאת הנושא להכרעת העם במסגרת משאל־עם. פרס הזהיר, שאין לקבל את [illegible] כחוגים שונים.

(המשך בעמוד 2)

פורום חברי מפ"ם בשכונות ועיירות הפיתוח

מתכנס ביום ה' 14.7.88 בשעה 10.00 בבית מרכז מפ"ם.

החברים מוזמנים

הוועדה המארגנת

„השגת רגיעה בשטחים, לא עניין של ימים, או שבועות"

„אנחנו רוצים להשיג רגיעה בשטחים במקום האפשרי ביותר, אך זה לא עניין של ימים ואולי גם לא של שבועות" — אמר אתמול שר הבטחון י. רבין בעת שסייר בחברון, בית לחם ובית צחור. רבין סבור, שהצליח למנוע את האלימות, שהיתה אופיינית לחודשים הראשונים של ההתנערות. לדבריו, הצליחה ישראל במתן בטחון לתנועה בצירי התנועה העיקריים ביו"ש, אך לא הגענו לצמצום משמעותי של [illegible]

עמוד אחורי „על המשמר"

איזמל / המר ביפו

חלום ליל קיץ בעג'מי

רעש הטרקטורים התריד את תושבי עג'מי משנתם. הם יצאו החוצה חשבו שהתעוררו מחלום אחר ונכנסו לחלום אחר — מנקים להם את השכונה.

אוספים את הזבל בגן טולוז. מתקנים את הביוב הסתום ברחוב קרם. 12 פועלים ערבים ומשגיח יהודי אחד וטרקטור צהוב ושתי משאיות זבל. פתאום, בבת־אחת, אחרי כל־כך הרבה שנים של טינופת וצחנה.

מקימים להם בין רגע גבעה מאורכת ויפה עם המון שתילים קטנים וחמורים. גבעה גבוהה שמסתירה הכל — גם את הגרוטאות החלודות, גם את האשפה גם את הים.

תושבי עג'מי התבוננו ולא הכירו את גן טולוז, את שכונתם הישנה: גן צבעוני ומצוחצח, קר־אופסק נקי וחלק ששום־דבר חלוד לא מפריד בינו לבין השמים התכולים

מסתערים במרץ על האשפה בת השנים

(צילום: מאיר פרטוש)

תושבי עג'מי הביטו נדהמים — הפועלים מסתערים בהתלהבות ובמרץ על גלי האשפה עתיקת־היומין, על ערימת הגרוטאות החלודות, מסלקים אבנים, מתקינים גדרות חדשות, צובעים את הישנות, מעמיסים את הגרוטאות ופורקים הכל בכיוון הים, ושם (זה כבר היה באמת יותר מדי בשבילם) בכיוון הים, מעבר לרחוב קרם, במה שהפך ברכות הימים למזבלה „בלתי רשמית" — שמלמעלה. בשקט בשקט, בלי לשאול שאלות מיותרות, חזרו תושבי עג'מי לבתיהם לחלום את החלום הבא. נוצרים בליבם ברכה ותודה לאלוהים, לצ'יץ', לכל מי שידו היתה בפלא.

בינתיים, איש עוד לא גילה להם שהרמנגר המר מגיע מחר לביקור בגן טולוז, שם יבנה המרכז הקהילתי החדש שהוא תורם להם.

ורד לוי

איזמל / הצנזורה

מה יש להם לחפש שם?

באקראי, ממשאל שערך עיתון „העיר" בנושא, נודע לי, שכמה אנשי־עט ותרבות צורפו באחרונה למועצה לביקורת סרטים ומחזות, קרי: הצנזורה. מרוע מבקש משרד־הפנים לכלול במוסד המפוקפק הזה אנשי אמנות, מובן לי. תפקידם לשמש לו עלה־תאנה. אבל מה מביא אנשים מיושבים בדעתם כגבריאל בן־שמחון (מחזאי, מחברו של „מלך מרוקני"), בקי פריישטאט, רכזת התרבות ב„מפלגת העבודה" או הסופר אלי עמיר להסכים למינוי כזה, קשה לדעת.

אני מוציא מכלל אפשרות, שפשוט קסם להם הסיכוי לראות במו עיניהם סרטים שייפסלו או להיות נוכחים בהצגות הרצה של מחזות, שייאסרו לראיה פומבית וכל זה חינם אין כסף, ובדרך זו ייחסכו לעצמם את הצורך לקנות כרטיסי־כניסה לקולנוע ותיאטרון.

הלך המחשבה שלהם — אני רק מנחש, כמובן — הוא, שמוטב שהם, אנשים מתקדמים ונאורים יעשו את המלאכה, ולא ישאירו את השטח פרוץ למיני קלריקאלים ואנשי ימין, השׂשים על כל הזדמנות לסתום את פיו של יוצר מתקדם כלשהו. במילים אחרות, „לא להניח לאחרים לעשות את המלאכה הבזויה, אלא „להשפיע מבפנים". כמובן שזו אשליה, כי בהתנגשות הראשונה עם השמרנים הם ייאלצו או להתפשר או להתפטר, כפי שכבר אירע לאלכס אנסקי ועוד אישים הגונים ותמימים, שאיכלסו את הוועדה לביקורת בעבר. כי אין צנזורה נאורה והגונה.

זה בערך דומה לארנבת, שהנחש בולע, והיא רוצה „להשפיע מבפנים"...

לאיש אמנות אין מה לחפש בין הצנזורים. כי אין לנו צורך בצנזורים נאורים ותרבותיים, אלא צורך לבטל מוסד קולוניאלי זה, שריד המנדט, שדווקא בעלי חזקה הלאומית משום מה, מאוהבים בו.

גיורא מנור

חוכמת זקנים / נשק

המטוסים והטילים הממלאים את מחסני המזרח התיכון מזכירים אימרה של קאובוי זקן ושבע מלחמות, נשיא ארצות הברית לינדון ג'ונסון: „הרובים והפצצות, הטילים והמשחתות, כולם סמלים של כשלון האדם. הם שומרים על היקר לנו, ובו בזמן מעידים על איוולתנו".

דוביק רוזנטל

עורך „עמוד־אחורי": אפי לנדאו

בשטח / נוסטלגיה

ולבסוף היתה עבודה עברית

„בלילות היינו באים ומשחיתים את הפרי על העצים. היינו שופכים נפט על התיבות המלאות כדי לקלקל את הפרי, עושים שביתות והפגנות, ולא פעם קיבלנו מכות מהשוטרים ואפילו יש לי חבר שהאלה שברה לו את עצם הכתף, אבל אנחנו לא הפסקנו ובסוף הצלחנו, ולבסוף היתה עבודה עברית".

את המשפט הזה, חתיכת הסטוריה, שמעתי אמש במפגש של ותיקי קיבוצי גבעת שמואל שהתקיים בנס־ציונה. הם התאספו בגבעה שהיתה בשנות ה־40 משכנם הזמני, ומקום הכשרה לקיבוצים שהוקמו ע"י קבוצות העבודה ממנרה וממסילות בצפון, ועד גלאון בדרום, שהיה אחרון הקיבוצים, שהוקם באותו מוצאי יום כיפור ידוע, שבו הוקמו 11 נקודות חומה ומגדל ב־1946.

„חוכמת זקנים" — אומר לי אחד מוותיקי גלאון בנימה מסויימת של עצב, „חוכמת זקנים זה גם לכבד זקנים". הם באו לבנות ולהבנות, כשהורי סבי הגיעו לארגנטינה לשיר „בשנה הבאה בירושלים".

„מה זה חוכמת זקנים"? ...שיח ותיקים במפגש בנס ציונה

בסיפורי המערב הפרוע של ותיקי גבעת מיכאל, הרעים אינם הערבים, אלא האיכרים והפרדסנים היהודים. הם שהיו מונעים עבודה מיהודים, והם שהתנגדו להקמת רשות מקומית ומועצת פועלים, שהרי מוסדות כאלה רק עלולים לפגוע בפרנסתם. משמע — ניצול עבודה ערבית זולה, כבר אז...

„אפילו מסגד בנו להם הפרדסנים לערבים" — אומר לי מולי גליקפלד, מוותיקי גבעת מיכאל וקיבוץ גלאון ומבוני נס־ציונה. „וזאת כדי שהם — ולא אנחנו — נהיה קשורים לאזור הזה".

בסיור שערכו לוותיקי הגבעה, בנס־ציונה ובסביבה, הראו עיר במקום שרבר לא היה בו, ובמקום שהיה המסגד הנ"ל, הוקם בית־כנסת.

שלמה סלוצקי

אח"מ / דניאל טראבנטי

בלוז לשוטר עסוק

אצלנו, היא עדיין סדרה בהרצה. סדרה חדשה. רק לפני כמה שבועות החלו להקרין את „בלוז לכחולי המדים", היל סטריט בלוז בלעז אמריקני. רק לפני עשרה חדשים הורידו אותה מן המרקע האמריקני, לאחר שבע שנים מוצלחות מאוד. דניאל טראבנטי, הוא קצין המשטרה פורילו, המפקד בסדרה, יכול עכשיו לנשום לרווחה. „הסדרה", הוא אומר, „הפכה לבית־סוהר, העיקה עלי, הפריעה לי לעשות דברים אחרים, שמאוד רציתי, הייתי עלול להפוך לעוד „אישיות טלוויזיונית", הגדרה שפירושה המעשי הוא: חיסול שאר האופציות המקצועיות העומדות בפני כל שחקן".

ועכשיו, פוסט־היל־סטריט, הוא מופיע בסרט־קולנוע חדש לצידה של פיי דנאוויי והמחמאה הגדולה ביותר שקיבל, היתה שהתקשו לזהות אותו בתפקיד הזה. טראבנטי ללא חליפה־שלושה־חלקים, אי־להסטריט הרי לא יעלה על הדעת. אגב, גם תוך כדי עבודתו בסדרה, בחופשה שבין עונת צילומים אחת לאחרת, הספיק טראבנטי להופיע בסרטי־טלוויזיה אחרים. אחד, אהוב עליו במיוחד, היה „מארו", והוא גילם את דמותו של העתונאי המפורסם, אד מארו. „אם לא הייתי מופיע בסרטים אחרים, לבד מהיל־סטריט, הייתי משתגע," הוא אומר.

דניאל טראבנטי, למטה, היה משתגע אם היה ממשיך

טראבנטי אומר שהסדרה לא הפכה אותו למליונר, אבל בזכותה, בעיקר בזכות ארבע השנים האחרונות, הוא מסודר בחיים. יש לו דירה בניו־יורק ואחוזה בקליפורניה, הצי־שעה מהוליווד, ליד האוקיינוס. שכניו הם ארנולד שוורצנגר וג'ון פורסייט, הקריינגטון משושלת. הוא מתגורר לבדו בבית הגדול הזה. טראבנטי, בן 48 ורווק. הרכילות ההוליוודית שידכה אותו לשחקנית ורוניקה האמל, המופיעה לצידו בסדרה, בתפקיד אשתו (בפרקים המוקרנים אצלנו, היא עדיין המאהבת הסודית שלו). „זה לא העסק של אף אחד" הוא מודיע, כשמבקשים אישור או הכחשה לעניין. קשות, טראבנטי, גם אחרי שהשתחרר מן השירות בתחנת המשטרה בהיל־סטריט.

עופר ניר

דאגה בצה"ל מהגברת פעילות המתנחלים נגד תושבי הגדה

אתמול גרמו לנזקים בכפר עין־עריך ובמהומה שפרצה במקום נפצעו 3 תושבים ● 6 שוטרים נפצעו בירושלים כשערבים ניסו לחלץ עציר ● אוטובוסים נרגמו באבנים

מנחם ענברי, טוביה בסקינד, עזרא אבירן, עתיים

בימים האחרונים מגבירים המתנחלים את פעילותם בשומרון, ואתמול נמסר כי מתנחלים באו אל הכפר עין־עריך שליד רמאללה וגרמו נזק לרכוש. בכפר פרצה מהומה. כוח צה"ל חש לכפר, ונמסר על שלושה תושבים שנפצעו מאלות החיילים.

כמה ימים קודם לכן היתה תקרית בין מתנחלים לבין תושבי הכפר קליל שליד שכם. כן נמסר על מתנחלים החוסמים צירים במקומות שונים בשומרון. כתבנו מעיד כי עד כה היה ידוע על פעילותה של „סיירת קרית ארבע", בעוד המתנחלים בשומרון שמרו על התאפקות יחסית.

דאגה בצה"ל

בצה"ל מודאגים מן התגברות הפעילות של המתנחלים וכתבנו מעיד כי הם פועלים במעין „חלל ריק" מבחינת שלטון החוק. מצד אחד הם מחוץ לתחום של אחריות צה"ל, וצה"ל עצמו אינו ממהר להסתכסך איתם. מצד שני הם תחת אחריות המשטרה, אבל המשטרה בשטחים איננה חזקה מספיק כדי לבלום אותם. גם בתקופות קודמות ורגועות יותר, לא ששה המשטרה לטפל בענייני מתנחלים. בעיקר מכיון שרוב הכוח המשטרתי הוא של שוטרים ערבים.

עוצר והפגנות

גם אתמול נמשכו ההפגנות בשומרון, ובשכם נפצעו שלושה צעירים במהלך הפרת העוצר. העוצר הוטל על חלק משכם בגלל הפגנות עזות לילה קודם לכן. הפגנות היו גם בכפר בלאטה. בכפרים רבים ובמחנות פליטים יש עוצר או סגר־צבאי מזה כמה ימים.

שוטרים נפצעו בירושלים

עשרות ערבים, מצויידים במכשירים חדים, תקפו ופצעו אתמול 6 שוטרים שהובילו עציר ערבי בתוך בניין בית המשפט המחוזי בירושלים. אמש בבוקר, ליוו שני שוטרים את חזאם ראשק בן 25, החשוד בהפרות סדר, לאחר דיון שהיה אצל השופט המחוזי פינקלמן. העציר היה כבול באזיקים לאחד השוטרים. במדרגות בנין בית המשפט המחוזי, בדרך אל חדר המעצר, התנפלו עליהם לפתע כ־30 ערבים, קרובי משפחתו של העציר. עשרות המתפרעים ניסו לחטוף את חברם העציר מידי השוטרים, תוך שהם תוקפים אותם במכשירים חדים. 2 שוטרים הצליחו להזעיק את חבריהם שנמצאו אותה שעה בבית המעצר שבבית המשפט המחוזי, מרחק קצר ממקום התקיפה. השוטרים שחשו לסייע לחבריהם המותקפים, הותקפו גם הם באגרופים ובמכשירים חדים. התוקפים השתמשו גם בגאז מדמיע שנלקח מאחד השוטרים והותז לעבר קבוצת השוטרים. לאחר התקיפה, נמלטו מרבית התוקפים וכוחות המשטרה הצליחו לעצור רק 4 מהתוקפים.

2 אוטובוסים נרגמו

2 ילדות נפגעו באורח קל משברי זכוכית לאחר שאבנים נזרקו אל אוטובוס שנסע בקו 27 ברחוב סאלח א־דין במזרח ירושלים. האוטובוס נרגם ממארב שהציבו צעירים ערבים בשני צידי הרחוב. הם ניפצו 2 שמשות באוטובוס. הילדות שנפגעו בראשן וברגליהן, קיבלו טיפול רפואי במקום.

חקירת הווקף

רפ"ק רפי לוי מסר אמש כי משטרת ירושלים ממשיכה בחקירת נושא ההסתות בהר־הבית, והיא מנוהלת כנגד אנשי הווקף בלבד, ולא כנגד גורמים אחרים. השיחות המתנהלות בנושא עם גורמי עיריה ומשרד הדתות הן לצורך לימוד הנושא בלבד. שיחות כאלה קוימו בעבר וכך יעשה גם בעתיד.

מיליונים — סגולה לאריכות ימים: חמר בן ה־90 בחברת פרס ושמיר (צילום: סקופ 80)

האמר יהדק קשרי קהיר וירושלים

מוטי בסוק

המיליארדר היהודי־אמריקני, ארמנד האמר, הבטיח אתמול לרה"מ שמיר, לשר החוץ פרס, ולשגריר מצרים בישראל בסיוני, כי בפגישתו הקרובה עם נשיא מצרים חוסני מובארק, יפעל לשיפור היחסים הכלכליים בין קאהיר וירושלים.

האמר אמר את הדברים בארוחת צהריים חגיגית שנערכה לכבודו אתמול במלון המלך דוד בירושלים. בארוחה השתתף גם פרופ' שמעון שמיר, שיחל את תפקידו בקאהיר כשגריר ישראל בעוד שבועות אחדים.

לדעת האמר צריך שיתוף הפעולה הישראלי־מצרי להתבסס על ידע ישראלי וכוח עבודה מצרי, וציין את אפשרות הנחת צינור גז ממצרים לנגב: מצרים תייצא אוצר שאינו מנוצל המונח באדמתה, ובכך תרוויח 200 מיליון דולר בשנה, ואילו ישראל תרכוש מקור אנרגיה זול.

האמר סיפר כי בחמש פגישותיו האישיות עם גורבצ'וב, התרשם כי המנהיג הסובייטי פתוח לשיפור משמעותי ביחסים בין בריה"מ לישראל, ובשיחה עם פרס שהתקיימה לאחר מכן, העלה רעיונות לשיפור היחסים בין שתי המדינות.

פחם מסין, גז ממצרים

איל הנפט האמריקני ד"ר ארמנד האמר, ושר האנרגיה והתשתית, משה שחל, קיימו אתמול שיחה בה סוכמה אפשרות של קניית פחם ממכרות סין. ד"ר האמר מפתח בימים אלה בסין. האמר הביע בפני השר שחל גם את הסכמתו להשקיע בפרוייקט הנחת צינור גז טבעי ממצרים לישראל, מאיזור הדלתא ועד הנגב. היקף ההשקעה נאמד בכ־200 מליון דולר.

השגריר במצרים נפרד ממובארק

מוטי בסוק

נשיא מצרים חוסני מובארק ושגריר ישראל בקאהיר משה ששון, נפגשו אתמול לשיחה ממושכת שנערכה בארבע עיניים. זו הפגישה הראשונה של מובארק עם שגריר ישראל במצרים, מאז פלש צה"ל ללבנון לפני שש שנים. בפגישה זו, שארכה למעלה משעה, נפרד מובארק מששון עם שובו לירושלים. בקרוב עומד לצאת לקאהיר השגריר החדש של ישראל פרופ' שמעון שמיר.

מסך ראשון — גיורא מנור

האמת של השקר הבימתי

כל המוסכמות, האמונות הטפלות, השקרים הקטנים והגדולים של החיים שמאחורי הקלעים, מופיעים במחזה מאת רונלד הארווד „המלביש", המוצג בתיאטרון „הבימה", בבימויו של היי קיילוס, בתרגום עברי של ערן בניאל, תפאורה מצויינת (כרגיל אצלו) של אדריאן ווקס, עם צוות שבמרכזו שלמה בר־שביט, בתפקיד מלבישו, אומנתו, אוהבו ושונאו של „סיר", הלא הוא שחקן ותיק מן האסכולה הישנה, ששמעון פינקל מעניק לו שלל צבעים, בסקאלה מהאמת הגלויה ועד לשקר התיאטרוני הנדוש ביותר.

מככר לא ראינו את בר־שביט בתפקיד הבנוי בקפידה כזו, בשפע פרטים מעניינים, ממבט ממזרי־חנף ועד הליכה וישיבה קצת מוזרות, כמעט נשיות. רק בסיום, אחרי שהשחקן הזקן גמר לשחק את תפקיד המלך ליר בפעם האחרונה, ומת בחדר האיפור ומגיע רגע האמת — שלמה גולש דווקא לתיאטרליות שלא במקומה.

ליד הצמד המבריק הזה, הנועץ את שיניו בתפקידים „השמנים" לתיאבון, טובה פרדו, כמנהלת־הצגה מרירה ואמיתית, אליעזר יונג כשחקן מודרק ועלוב, ואהובה יובל כ„ליידי" קרחונית ורוחה, המחכה בעצם למותו של בעלה, כמו לגאולה.

כל זה מבוים בתיאטראליות אותנטית.

כמה אירוני, שבסיום, כשפינקל כבר מוטל „ללא רוח חיים" על רצפת חדר־האיפור, הקירבה היתירה של הצופים אל השחקנים ב„הבימרתף" מרשה לנו להבחין בבירור בנשימותיו של המת הבימתי... איזה אירוניה יפה, איזו העמדה מרתקת של יחסיות המציאות מול התיאטרון, המתיימר לתאר אותה. כל זה מתרחש בתיאטרון אנגלי בימי ה„בליץ" — עוד אירוניה, המעמידה את האמנות הבימתית במקומה.

וזהו מחזה מבדר, לפעמים רציני ולפעמים משעשע, המאפשר לשחקנים להראות כמה כוחם גדול, לא מסובך, לא עמוק מדי, בקיצור תיאטרון ישן אמיתי.

חילופי אש בין חזבאללה לצד"ל

יהודה צור

מוצב צד"ל הותקף אתמול באש מנשק קל, פצצות אר.פי.ג'י ואש מרגמות. המוצב שהותקף נמצא באזור ברשית, בגזרה המערבית של רצועת הבטחון. כוחות צד"ל באזור השיבו אש לעבר מקורות הירי. האש נמשכה לסירוגין בין שני הצדדים כמה שעות.

20 בתים נהרסו

20 מבנים בכפר ברשית נפגעו במהלך ההפגזה של צד"ל על האזור. ההפגזה נמשכה לסירוגין, החל משעות הצהריים, לעבר הכפר. בשעתו התגוררו במקום כמה אלפי תושבים, אולם בשנה האחרונה נמלט חלק גדול מהם, לאחר שהאזור הפך לזירת מאבק בין צד"ל למחבלים.

בעקבות הצטרפות ח"כ ותד לשורותיה — חד"ש מבקשת ייצוג בוועדת חוץ ובטחון

יצחק שור

תופיק טובי (חד"ש) פנה אתמול ליו"ר ועדת הכנסת מ. רייסר וביקש להעניק לסיעתו ייצוג בוועדת החוץ והבטחון. הפנייה נעשתה בעקבות הצטרפותו הרשמית של מ. ותד, ח"כ מפ"ם לשעבר, לסיעת חד"ש. ת. טובי מסתמך בפנייתו לרייסר על כך ששתי סיעות בנות 5 ח"כים, ר"צ והתחייה נהנות מייצוג בוועדה.

מזדהים עם חברי הכנסת השובתים רעב
למען שיקום מערכת הבריאות הציבורית
חברי קיבוץ שריד

הליכוד ידון היום ברשימה לכנסת — הליברלים מתנגדים לשינויים בהסכם עם „חרות"

דורית גפן

שרי הליכוד ייפגשו היום כדי לדון בהרכב הרשימה לכנסת הי"ב. קודם לכן יתכנסו שרי „חרות" לתיאום עמדות בעניין זה. בשיחה היום תועלה שאלת חלוקת הנטל של שריון שלושת המקומות ל„אומץ" (2) ולת"מי (1).

נודע כי שרי הליברלים חוששים בדעתם לתבוע מ„חרות" לשמור על הסכם לוי־ניסים על פיו יש לליברלים שלושה נציגים בכל עשיריה (המקומות השלישי, השישי והתשיעי.) יצחק מודעי תקף את דברי השר ארנס אשר אמר כי הסטטוס של הסכם לוי־ניסים אינו ברור, מאחר שהאיחוד בין שתי המפלגות לא מומש. מודעי אמר כי טענה זו מזכירה לו את הסיפור על הילד שהרג את הוריו ואחר כך טען בבית המשפט כי הוא יתום, ולכן הוא מבקש רחמים. לדברי מודעי מי שריתה את מימוש ההסכם ההדדי בין שתי המפלגות היתה „חרות" ולא הליברלים, אשר עשו הכל כדי לממשו. עוד אמר, כי אם „חרות" לא רוצה לקיים את הסכם לוי־ניסים, „יהיה עליה לנהוג על פי הסכם גח"ל אשר בו יש לליברלים 13 נציגים עד המקום ה־41". לצורך עמדתם של שרי הליברלים נראה, כי שרי „חרות" נתונים מלחצים כבדים מצד חברי המרכז, המתלוננים על הייצוג המופרז של הליברלים על חשבון „חרות", וכן בלחץ של הנשים לקדם את מקומה של המועמדת לימור ליבנת, ואלה להיות נוקשים כלפי עמיתיהם הליברלים.

„חרות" עסוקה ב„חפש את האשה" — אולם טרם מצאה

יורם בר

היעדרה של אישה ממקום ריאלי ברשימת הליכוד לכנסת מטריד את אנשי „חרות". התברר להם שקידומן של לימור ליבנת, או מרים תעסה־גלזר, אינו בא בחשבון כיוון שהנבחרים האחרים שיקופחו מהזזת הנשים לפניהם, יוכלו לערער בפני המוסדות השיפוטיים של „חרות" וסיכוייהם לזכות רבים.

הצעה אחרת שהועלתה, היתה לכפות על השר יגאל הורביץ לוותר על מקומו המשוריין ברשימת הליכוד, בגלל הסתבכותו הכלכלית עם בנק לאומי. בליכוד קיוו שהורביץ יוותר על מקומו ויפנה אותו לחברת תנועתו „אומץ", מאיה תבורי, שהיא יו"ר המועצה הציבורית לצרכנות. הורביץ דחה על הסף אפשרות זו.

האפשרות האחרונה שנותרה לליכוד היא הכנסת דמות שלא התמודדה לרשימה. ברור לחברי „חרות" כי רק דמות אטרקטיבית ומושכת קולות תתאים לעניין. אך זו — טרם נמצאה.

לליכוד יש ממה לחשוש

(המשך מעמוד ראשון)

כאילו הליכוד יעשה שלום כדוגמת סיני, מפני שלדבריו לגבי סיני לא היתה לליכוד אידיאולוגיה ולא היו בסיני אנשים, ואילו עתה אין לליכוד אידיאולוגיה זולת זו של החזקת יו"ש ועזה, כאשר מולה ניצבים מיליון וחצי אנשים המתנגדים לה.

פרס תקף את השר ארנס, וטען שהוא הצביע נגד הסכמי קמפ־דייוויד והיה לו, לדבריו, חלק בהתבוססות בביצה הלבנונית. פרס חזר והדגיש את הצורך ביוזמות שלום ואמר, כי לדעתו ישנם ערבים שנפשם עייפה ממלחמות. במהלך דבריו העיר, כי חוסיין יבוא לשולחן דיונים מפני שהוא יודע שאם לא תיפתר בעיית הגדה, תרד הגדה אליו ותערער את משטרו בירדן. הוא הביע אמונתו כי אם תקום ממשלה שתודיע על נכונות לפשרה טריטוריאלית יבוא חוסיין לשולחן המו"מ. הוא הודיע, כי מפלגתו תיתן עדיפות להתיישבות ופיתוח בנגב בגליל ובעיירות הפיתוח ותבטל את הקדימות של יו"ש ועזה בתקציבים.

רבין: שלום הוא בטחון

שר הבטחון יצחק רבין נשא במעמד זה נאום תקיף נגד עמדות הליכוד המביאות לדעתו, לסכנה של לבנוניזציה של ישראל. הוא אמר שהשלום עם מצרים היווה תרומה לבטחונה של המדינה ולכן תהיה לשלום יש בה פוטנציאל חיוני מבחינה בטחונית. בהגדירו את צה"ל כצבא הטוב ביותר בעולם, אמר רבין כי אלה שאומרים שאת בעיית האינתיפאדה צריך לפתור בכוח צבאי טועים, וכי אין להטיל על צה"ל משימות שפתרון מדיני מתחייב מהם.

וייצמן: המדינה עליה חלמנו

עצרת הבחירות נפתחה בדבריו של מזכיר מפלגת העבודה בירושלים עמנואל זיסמן, שאמר כי זיקתה של מפלגת העבודה לירושלים המאוחדת היא הערובה להיותה בירת ישראל לנצח. כן בירך ראש עיריית ירושלים טדי קולק. השר עזר וייצמן אמר, כי הבחירות יכריעו את היותה של ישראל מדינה שעליה, כדבריו, חלמנו ועליה לחמנו.

צה"ל לא יקים מיחשוב מרכזי לעצורי השטחים, בגלל העלות הגבוהה

אבי בניהו, כתבנו הצבאי

צה"ל לא יקים לפי שעה, מערכת מיחשוב מרכזית לעצורי השטחים, בגלל עלותה הגבוהה הנאמדת בכ־300 מיליון דולר, על כך מסר אתמול בפגישה עם כתבים צבאיים, אל"מ אלי, מפקד יחידת ממר"ם, מרכז מחשבים. הוא אמר עם זאת כי מתקני הכליאה בשטחים מצויידים במחשבים אישיים המאפשרים מעקב אחר כל עצור. נושא הקמת מערכת הבקרה והשליטה המרכזית לעצורי השטחים נידון לפני זמן מה בלישכת הרמטכ"ל.

לדברי אל"מ אלי, יחידת ממר"ם של צה"ל הינה כיום מרכז המחשבים הגדול ביותר במזרח התיכון, והתקציב השנתי הוא הגדול ביותר במדינה. היחידה פועלת ומתפקדת כמשק כלכלי סגור, ואת הוצאות הרכש ותיפעול המיתקן היא ממנת על ידי גביה מהצרכנים שבתוך צה"ל.

אל"מ אלי סיפר כי צה"ל מתחזק את כל מערכת המיחשוב הצבאית בעצמו, עובדה שחסכה לו שני מליון דולר בשנה האחרונה, וכי הייעול בממר"ם מביא לכך שעלות שעת המחשב בצה"ל הינה רק עשירית מהמקובל במשק האזרחי.

מפקד היחידה סיפר כי צה"ל אימץ שפת מחשב חדשה (ADA) שפותחה בפנטגון ואומצה על ידי מדינות ברית נאט"ו לצורך מחשבים מבצעיים, והוא פועל למיחשוב הדרג הנפרס בשדה, מתוך מגמה להוריד מידע ממוחשב עד לדרגים הנמוכים.

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 5—43560—4
המען למכתבים: שירות שקדואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חדרים 102—121, טל' 233161—3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91000. תיפו: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

הליכוד בכיכובו של רייסר „גנב" את חוק הפרדת הבחירות

העבירו בהצבעת מחטף לוועדת חוקה, חוק ומשפט במגמה לקוברו ● חברי ועדת הכנסת דרשו מהלל רוויזיה להחלטה

יורם בר

משחק „השוטרים וגנבים" בין המערך לליכוד סביב חוק הפרדת הבחירות נמשך. הפעם היתה ידו של הליכוד על העליונה בתפקיד הגנבים בכיכובו של ח"כ מיכה רייסר.

רייסר, בתפקידו כיו"ר ועדת הכנסת, התכחש להבטחות שנתן שלשום ליו"ר הכנסת ולמערך, והביא בחטף את עניין הפרדת הבחירות להצבעה ברגע שהיה לו רוב מקרי במהלך הישיבה.

זעם רב שרר אתמול במערך על צעד זה של רייסר. חברי הכנסת אדרי ווייס כינו את מעשהו „תרמית", ו„הונאה". לטענתם התחייב רייסר שלשום, כי יתקיים דיון ביום שני הבא והצבעה ביום שלישי הבא, רייסר אף הסתייג מהצעת ח"כ רפאל פנחסי (ש"ס), שהציע הצבעה ללא דיון, באומרו, כי נחוצות לפחות שלוש ישיבות לדיון בנושא, ואף הוזמנו מומחים כפרופ' חנס קלינגהופר וד"ר יוחנן באדר. הדברים נאמרו גם ליו"ר הכנסת שהביע אתמול במליאה את צערו על כך שרייסר לא עמד בדיבורו.

מארבים ותצפיות

אתמול בבוקר פתח רייסר ישיבה שגרתית של ועדת הכנסת. על סדר היום לא הופיע חוק הפרדת הבחירות, שוועדת הכנסת אמורה להחליט לאיזו ועדה להעבירו. גם כשנשאל מראש, השיב רייסר שהנושא איננו מופיע בסדר היום. אך היה סעיף „שונות" ובשונות, כידוע, ניתן להכליל כל מה שרוצים. שעה אחרי פתיחת הישיבה יצאו חברי ועדת החוץ והבטחון מהמערך, וייס ונחמיאס, לישיבתם. לכך חיכה רייסר. בתיאום מראש נותרה בחדר ח"כ שרה דורון (ליכוד), שבדרך כלל היתה מצטרפת לוייס ונחמיאס ועוברת לוועדת החוץ והבטחון. הפעם היא לא זזה ממקומה.

מהר מאוד הגיע רייסר לסעיף „שונות" ובמסגרתו שלף את נושא חוק הפרדת הבחירות והביא את הצעת הליכוד להעבירו לוועדת החוקה, חוק ומשפט. המערך רצה להעביר החלטה על הקמת ועדה מיוחדת לטיפול בחוק זה. הצעת רייסר אושרה לקול מחאותיהם של חברי הכנסת ז'אק אמיר (מערך) ותופיק טובי (חד"ש), שביקשו התייעצות סיעתית בטרם הצבעה, ובניגוד למקובל לא נענו על־ידי רייסר.

הליכוד היה מתואם להפליא. שעה וחצי אחרי הצבעת המחטף בוועדת הכנסת, כבר העלה יו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט, ח"כ אלי קולס מהליכוד, את החוק לדיון בוועדתו במגמה לקברו. ח"כ אמנון רובינשטיין (מרכז) הצליח במאמץ לעכב את הדיון. במקביל פנו מרבית חברי ועדת הכנסת להלל בדרישה לרוויזיה בהחלטת ועדת הכנסת. פניה זו תחייב דיון נוסף בוועדה. זה יתקיים ביום שלישי הבא. סופו של הסיפור איננו נראה באופק.

פרץ: אסור לפגוע בתהליך הייצור של לימוד תורה

יורם בר

השר יצחק פרץ לא אהב את מסקנות ועדת המשנה של ועדת החוץ והבטחון שהמליצה על ביטול הפטור לבחורי ישיבות. כדי להסביר את חוסר הנחת שלו, נעזר פרץ בחוקי הפיזיקה ובתהליכי ייצור תעשייתיים ואמר: „כשלומדים תורה, חייבים להיות במסגרת מתמדת של לימוד, וכשם שבמציאות הפיזיקלית ישנם דברים שבהפסקה כלשהי גורם פגם בתהליך ייצור, אותו דבר בלימוד תורה, הנלמד תוך מאמץ, תוך כדי הפנמת החומר הנלמד".

פרץ טען, שמי שיכול להציע הצעות שכאלה מעיד על עצמו שאינו מכיר את עולם התורה, אינו יודע מה זה בן ישיבה. דברים אלה כוונו באופן אישי כלפי הרב ח"כ מנחם הכהן שעמד בראש ועדת המשנה.

פרץ הסתמך עוד בדבריו על דוד בן־גוריון, שלטענתו היה בעל מבט לעתיד, והבין שמדינת ישראל חייבת להקים שבט שיתמסר אך ורק ללימוד התורה. לנחיצותו השמיט פרץ את העובדה שבן־גוריון שחרר רק 400 בחורי ישיבה, ואילו כיום מדובר ב־18,200.

הלל תובע העמדת כהנא לדין על איום ברצח

יורם בר

יו"ר הכנסת שלמה הלל הודיע אתמול, כי בדעתו לפנות ליועץ המשפטי לממשלה שיבדוק אם אין מקום להעמיד את ח"כ מאיר כהנא לדין פלילי על איום ברצח.

כהנא הורחק אתמול על־ידי מליאת הכנסת מחמש ישיבות מליאה בעוון הנפת חבל תלייה בפני ח"כ מיעארי (מתקדמת) תוך השמעת איומים כלפיו.

ההחלטה התקבלה בשלב ראשון בוועדת הכנסת, וכאשר הובאה למליאה, ניתנה לכהנא האפשרות להשמיע ערעורו.

במהלך דברי הערעור אמר כהנא, כי חבל התלייה לא היה איום, אלא הבטחה. בגלל דברים אלה החליט הלל לפנות ליועץ המשפטי בבקשה לבדוק אם אין מקום להעמיד את כהנא לדין.

בנק טפחות נתבקש לעכב הפנסיה למנכ"ל הפורש

יצחק שור

המפקח על הבנקים, ד"ר אמנון גולדשמידט הורה לבנק טפחות לעכב את תשלום הפיצויים והפנסיה המופרזים למנכ"ל טפחות הפורש, משה מן, עד לסיום בדיקת הנתונים.

במכתב לח"כ רן כהן (ר"צ) מודה המפקח על הבנקים, כי עוד בתחילת 1987 הוכן בפיקוח על הבנקים מידע על תנאי העסקה חריגים, לכאורה, של משה מן. לאחר בדיקה ראשונית שעשה הפיקוח על הבנקים, החליט הדירקטוריון של הבנק לשנות את תנאי העסקתו. בעקבות זאת החליט משה מן לפרוש מתפקידו בבנק.

לדברי ח"כ כהן אמור משה מן לקבל פיצויי פרישה בסך מיליון ש"ח ותוספת פנסיה חודשית בת 6000 ש"ח.

צוקר לרבין: איפה הנעדרים שאיתרתם תוך 5 דקות?

כתב „על המשמר"

ח"כ דדי צוקר פנה אתמול לשר־הביטחון, יצחק רבין, במחאה על כי דובר צה"ל או גורמים בצה"ל מסרו לעתונאי „ידיעות אחרונות" כאילו תוך חמש דקות איתרו את שמות הנעדרים אותם מבקש ח"כ צוקר לאתר מזה שבועיים ימים.

צוקר מציין בפנייתו לשר, כי ביום 6.7.88 פורסמו שמות שישה אסירים מהגדה ושומרון אשר במשך זמן רב, בין חמישה ימים לשבועיים, לא ניתן היה לאתרם. כל הבקשות לקבל פרטים על מקום הימצאם נתקלו בלך ושוב. לגבי חלק מהשישה פנה צוקר למעלה מעשר פעמים למשל"ט, לפיקוד מרכז, ללשכת הפצ"ר וללשכתו של חיים ישראלי.

רק כאשר הגיע הנושא לידיעת העיתונות מיהרו דובר צה"ל וגורמים צבאיים לטפל בעניין ומסרו, כי תוך חמש דקות איתרו את השמות.

צוקר מציין, כי עד עתה לא קיבל את הפרטים. תופעת הזלזול במסירת ידע על מקום מעצרם של אסירים חוזרת על עצמה זה כמה חודשים. כל ההבטחות לתיקון מצב זה לא מומשו.

מנהיג השחורים בדרא"פ פראנק צ'יקנה מבקר בארץ

מוטי בסוק

פראנק צ'יקנה, מנהיג בכיר ביותר של השחורים בדרום־אפריקה, מבקר בימים האחרונים בישראל כאורח מועצת הכנסיות המזרח־תיכוניות.

צ'יקנה הוא מזכ"ל ארגון הכנסיות בדרום אפריקה. הוא בכיר המנהיגים השחורים מארץ זו המבקר בארץ. ביקורו נועד ללימוד הסכסוך הישראלי־ערבי ולבדיקת יחסן של ארצות המזרח־התיכון למאבקם של השחורים בדרום אפריקה.

האורח הגיע לארץ מירדן והוא יבקר בין השאר בשטחים. בגדה המערבית מתוכננות לו פגישות עם מנהיגים מקומיים.

אתמול נפגש האורח עם המנכ"ל המדיני של משרד־החוץ, ד"ר יוסי בילין, ועם ראש הדסק הדרום־אפריקני במשרד, ד"ר אלון ליאל.

למען מערכת בריאות ציבורית ושוויונית
מזדהים עם חברי הכנסת השובתים רעב
קיבוץ רמת השופט

הכנסת קיבלה פה אחד את חוק החינוך המיוחד שיזמה ח"כ סרטני

יצחק שור

תמימות דעים נדירה הושגה אתמול בכנסת, אשר הצביעה פה אחד וללא מסתייגים ומתנגדים בעד חוק החינוך המיוחד, שעל הכנתו והעברתו שקדה אמירה סרטני במשך ארבע שנים.

זהו החוק היחידי העוסק בחינוך, שאושר בכנסת הנוכחית. אישורו אתמול, בקריאה השנייה והשלישית, התאפשר לאחר שהושגה הסכמה בין יו"ר ועדת החינוך, נחמן רז, לשר האוצר, משה נסים, לפיה יוחל החוק בהדרגה, החל משנת הלימודים תש"ן והחלתו תושלם תוך שבע שנים.

בישראל מצויים עתה כ־52 אלף ילדים הלומדים במסגרות החינוך המיוחד. עם השלמת החוק ילמד כל ילד בחינוך המיוחד 5 שנים נוספות, מגילאי 3־5 ומגילאי 18־21. כן מאחד החוק את הטיפול בילד החריג במסגרת של כתובת אחת — משרד החינוך והתרבות. חידוש נוסף: הורים ישותפו בוועדות [illegible] לילדים חריגים.

נציגי הארגונים המטפלים בילדים חריגים ערכו אתמול „מסיבת סיום" לכבודה של אמירה סרטני. יו"ר המועצה למען הילד ד"ר יצחק קדמן אמר, כי מבחנו של החוק יהיה בהגשמתו, ועל כך יצטרכו לשקוד גם הגורמים שתמכו בהגשתו.

עיריית ירושלים: הביטוח הלאומי „מטרטר" את תושבי מזרח העיר

יצחק שור

היועץ לענייני ערבים בעיריית ירושלים, אמיר חשין, תקף אתמול בוועדת העבודה והרווחה את תקנות הביטוח הלאומי, לפיהן תושב מזרח ירושלים, העובר לגור מחוץ לעיר, אינו זכאי לקיצבת ילדים בגין ילדיו שנולדו לו לאחר שעבר. כן קבל על צמצום הסניף המזרח ירושלמי של הביטוח הלאומי וטרטור התושבים לבדיקות זכאות מיוחדות במערב העיר.

שר־העבודה־והרווחה, משה קצב, השיב לטענות אלה, כי איש לא ידרוש ממנו לחפות על מעשי הונאה, גם לא בשם הרגל הקדוש של יחסים בין יהודים לערבים. השר אמר, שמבין 1900 פניות שנשלחו לערביי מזרח ירושלים להוכחת זכאות, לא נענו 800. בפניות נתבקשו בעלי הזכאות להגיע אישית למשרדי הביטוח הלאומי כדי לברר זכאותם. העובדה ש־800 איש לא השיבו לפניות חוזרות ונשנות במשך חצי שנה מעידה, כי אולי אנשים אלה אינם זכאים, ואולי אינם קיימים. בכך רמז השר על אפשרות שתושבים במזרח ירושלים לא דיווחו על מקרי פטירה.

חבר עיריית ירושלים, שלמה דוגה, אמר לחברי הכנסת, כי העברת מחלקות שונות ממזרח ירושלים למערבה מבטאת מדיניות מכוונת של טרטור תושבים ערבים ופגיעה בזכויותיהם.

עורך־הדין ג'ורג' סעד ממזרח ירושלים סבור, שגם התקנות של הביטוח הלאומי וגם דרך ביצוען בשטח מכוונות כדי לפגוע בזכויות ערבים שעברו לגור ממזרח העיר לפריפריה שלה.

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, יצחק אליאסוף, אמר, כי לפני שלושה חודשים ערך משרדו בדיקה ונמצא, כי הביטוח הלאומי לא חרג מן החוק ביחסו לתושבי מזרח ירושלים. כל טענה ספציפית תיבדק לגופה, הבטיח אליאסוף.

אין בריאות אבל יש כבישים ביו"ש

טקס האיזרוח של ישוב הנח"ל שמעה שבדרום הר־חברון התקיים אתמול במעמד סגן ראש הממשלה ושר־הבינוי־והשיכון, דוד לוי, ועוזרו של שר־הבטחון, שמעון שבס.
שר השיכון דוד לוי הבטיח למתיישבים ואמר: „סגרתי עסקה עם שמעון שבס ובשיתוף עם משרד־הבטחון, אנו נסלול לישוב כביש".
עלותו של סלילת הכביש הינה מיליון וחצי שקלים חדשים.
צילום: יונתן סלינגר, ישראל סאן בע"מ

הסוכר מתייקר ב־25% מהיום

הסוכר הלבן מתייקר החל מהיום בשיעור של 25%. המחיר לצרכן כולל מע"מ, יהיה 90 אג' לק"ג.

זאב גלמור, המפקח על המחירים במשרד התעשיה והמסחר ציין, כי הסוכר כולו מיובא ומחירו משתנה בהתאם למחירי הסוכר בשוק העולמי. כלכלני משרד התעשיה מקיימים מעקב אחר מחירי הסוכר בעולם. הכלכלנים מצאו, כי יש מקום להעלאת מחירי הסוכר ב־25 אחוזים. גלמור מציין עוד שמשרד התעשיה ימשיך לעקוב מקרוב אחר התפתחויות בעולם של מחירי הסוכר ואם תהיה הוזלה תהיה על כך השפעה גם על מחירי הסוכר בארץ.

לפני כחודשיים וחצי הוזל מחירו של הסוכר בעקבות התפתחויות מחירי הסוכר בשוק העולמי.

המשכים

מחלוקת על תשלומים

(המשך מעמוד ראשון)
לים, הסכימו הצדדים על סולם תעריפים לתשלום עבור ניתוחים. בין היתר הוסכם שכל הרופאים, לרבות רופאים מתמחים, ישתתפו במבצע לקיצור תורים. כן הוסכם שרופאים מומחים יקבלו 400 שקל עבור ניתוח בינוני או גדול.

הפרשה לקופות הגמל

אך הצדדים לא הצליחו להתגבר על חילוקי דעות בכל הקשור להפרשה לקופת גמל של הרופאים, הידועה בשם „קרן בר" וקרן ביטוח רפואית. לפי המצב השורר היום מפרישים המעסיקים 7.5 אחוזים לקופת גמל מיוחדת, מתוך תשלומים של תנאים סוציאליים ושעות נוספות שמשלמים לרופאים. הרופאים דורשים שאותו הסדר יחול גם על התשלומים עבור ניתוחים, במבצע המיוחד לקיצור תורים. האוצר מתנגד לכך בתוקף בטענה שהדבר יתפרש כאילו התשלומים מהווים שכר, וכל הסכם שיושג עם הרופאים יהיה מבחינת הסכם שכר.

השובתים עם שר האוצר

במשך כל שעות הערב ישבו בלשכת שר־האוצר גם חברי הכנסת שובתי הרעב אשר הצהירו בשעות אחר הצהריים שהם מצפים מהצדדים להגיע להסכם. סמוך לחצות נפגשו חברי הכנסת השובתים עם שר־האוצר אשר הבהיר להם את הסוגיות הנתונות במחלוקת.

במגעים לא פורמליים, שנוהלו באמצעות הטלפון עם הרופאים, הובהר שהם עומדים על דרישתם שיופרשו סכומים ל„קרן בר", וכמו כן דרשו שכל סכום עליו יוסכם בישיבה יעודכן אוטומטית ב־13 אחוזים, שיעור האינפלציה המצטברת מאז נובמבר.

תוכנית השיבושים

אם לא יחולו שינויים של הרגע האחרון הרי שהיום צפויים להימשך השיבושים הרגילים בבתי־החולים: מרפאות־החוץ והמכונים יהיו סגורים ובחדרי הניתוח יבוצעו ניתוחים דחופים בלבד. מחר מתכננים הרופאים להשבית את בתי החולים שבאיזור המרכז, אלא אם כן ישנו הרופאים את דעתם בעקבות תוצאות ישיבת השרים מאמש.

שביתת הרוקחים

החל מהיום, למשך שלושה ימים, לא יתייצבו הרוקחים לעבודה במרפאות ובבתי־החולים ממחוז יפו דרומה, למעט אילת. הרוקחים מוחים על מה שמוגדר על־ידם כהימנעות המעסיקים לנהל עימם מו"מ בתום לב על פתרון בעיות השכר של הרוקחים במגזר הציבורי. על פי החלטת מטה השביתה יהיה לכל בית־חולים רוקח תורן בביתו, למקרי חירום בלבד. במקרים אחרים יש למחלקות מלאי תרופות, וכשזה ייגמר הם יצטרכו לקנות בחוץ, או לפנות לבתי־חולים במרכז הארץ — מסר מזכיר איגוד הרוקחים חיים בושי.

חטיבת רופאי בתי־החולים נפגשה אתמול עם הנהלת קופת־החולים ובתום הפגישה הודיע יו"ר החטיבה ד"ר חיים סולן כי לא חלה כל התקדמות בשיחות ורוב הנושאים הקשורים להסדר קיצור התורים, טרם הובררו עד תום. ד"ר סולן אמר, כי הרופאים התרשמו שאין מקום בשלב זה לשקול להפסיק את העיצומים בבתי־החולים. זאת, מאחר והתשובות המכריעות הקשורות לסודרי הפעלת ההסכם, היקפו ומספר הרופאים שישותפו בו ודרך התיגמול עדיין נותרו פתוחות.

עצומת סניף קטוביץ

עובדים וחברים בסניף קופת־חולים בקטוביץ, תל־אביב, פנו אל שר האוצר והממשלה כולה בתביעה, לפתור באופן מיידי את בעיית קיצור התורים לניתוח. „אנו מזדהים עם שביתת הרעב של חברי־הכנסת ותובעים מהם לעמוד בתוקף על קיומה של מערכת בריאות ציבורית ושוויונית". על קריאה זו חתמו אתמול כ־130 איש.

● שדולת הנשים בישראל שלחה אתמול מברק לשר־הדתות, זבולון המר, בו הביעה את מחאתה על כך שבתוכנית הכנס העולמי של הרבנים וראשי קהילות, לא נמצא מקום לדיון בעניינים המעסיקים את הציבור הדתי והלא־דתי זה שנתיים ויותר, והיינו — מעמד האשה בחיי דת ציבוריים ומצבה העגום של האשה בבתי־הדין הרבניים.

רופאי „סורוקה" מזהירים: בעוד שנה נפעיל קו ישיר ל„בילינסון"

בכנס חירום שקרא להצלת הרפואה בנגב נמסר על מחסור ברופאים, סגירת מחלקות וירידה במספר הניתוחים

איילת מזור

כנס חירום בהשתתפות ראשי המועצות האזוריות והמקומיות בנגב נערך אתמול בבית־החולים „סורוקה" בבאר־שבע במחאה על מצבו הקשה של בית־החולים.

ד"ר אבינועם אמר, כי ב„סורוקה" חסרים כיום כמאה רופאים לתקן שקובעת קופת־חולים ובמקביל גובר עומס החולים המגיעים לחדר המיון — 90 אלף חולים בשנת 1987 לעומת 60 ב־1976".

„במצב הנוכחי", אמר ד"ר אבינועם, „בודק רופא ב„סורוקה' בין 50 ל־60 חולים ביום. מספר הניתוחים יגיע השנה לאלף, לעומת 2500 בשנת 85. תורי הניתוח הם בני 20 שנים ומעלה. לפני חמש שנים נקבע שמערכת החשמל מהווה סכנה אך טרם נעשה דבר בנדון. בחטיבה הפנימית שבבית־החולים נסגרו 25 אחוז מהמחלקות ורופאים בכירים מבצעים עבודה של מתמחים. מתוך כ־50 בוגרים שמסיימים מדי שנה את בית־הספר לרפואה בנגב נשארים במקום רק חמישה ובית־החולים נאלץ לקלוט מתמחים מארצות מזרח־אירופה שהם ברמה פחות טובה".

ד"ר שניר אמר, כי „למאבקם של רופאי „סורוקה' אין כל קשר למאבק הרופאים הארצי וכי הם אינם זועקים על תוספות שכר, אלא קוראים להצלת הרפואה בנגב. שתי מחלקות בבית־החולים, אונקולוגית ועור, אינן נפתחות בשל מחסור באחיות, ואילו שלוש מחלקות נוספות נמצאות בלילות ללא רופא תורן. חולה שמגיע לחדר המיון יכול להמתין ארבע שעות ויותר עד שרופא יראה אותו".

„בעוד שנה נפעיל קו אוטובוס ישיר מ„סורוקה' ל„בילינסון'", אמר ד"ר אשר טל, רופא ילדים ב„סורוקה". ד"ר קרפלוס ממחלקת יולדות ופגים אמר, כי „מצבו של פג בנגב גרוע ממצבו של כל פג בישראל. ב„סורוקה' קיימות 25 מיטות לפגים כאשר התפוסה בפגייה מגיעה ל־170 אחוז והציוד דל ומיושן. נשים במצב של לידה מוקדמת אינן מתקבלות אצלנו והן מופנות צפונה תוך סיכון ועוגמת נפש. לפני ארבע שנים הוחל בבניית פגייה חדשה ולאחר עיכובים שונים היא הופסקה." תחושתי ותחושת הצוות שלי שאנו נוגדים במערכה".

יחיאל בנטוב, ראש מועצת אופקים, אמר, כי „מצבו של „סורוקה' הוא הקש ששבר את גב הגמל — בנגב".

משה זילברמן, ראש עיריית באר־שבע, קרא לקיים ישיבה משותפת של נבחרי הנגב עם הנהלת בית־החולים, נציגי קופת־חולים ונציגי ציבור בה יובהרו הנתונים המדוייקים על מצבו של בית־החולים. „בבאר־שבע 3000 מובטלים", אמר זילברמן, „יתכן שיש מקום להכשירם לעבודות ב„סורוקה'".

ח"כ אברהם (בייגה) שוחט, ראש עיריית ערד, קרא להקמת עמותה ציבורית שתלווה את פעילות בית־החולים.

ראש המועצה המקומית שדרות, עמיר פרץ, המציע להכריז על יום בו יחשיך הנגב את עצמו, „אות לעלטה השוררת בו גם בשעות היום".

היו גם הצעות שהרשויות יפרישו כספים לבית־החולים, אך הן נתקלו בהתנגדותו של ראש מועצת אשכול.

בסיכום כנס החירום הוחלט שנבחרי הרשויות בנגב על הקמת גוף שיחד עם אנשי בית־החולים יישב בימים הקרובים ויבחן הצעות החלטה אופרטיביות לסיוע לבית־החולים.

היום בצהריים יעלו כל נבחרי הנגב ביחד עם מזכירי מועצות הפועלים ואנשי ציבור לירושלים, להביע הזדהות עם חברי־הכנסת השובתים רעב. כמו־כן יפגשו נוכחות בדיון שיתקיים היום על הנגב בכנסת.

בתי־החולים הגריאטריים הפרטיים קובלים על הפסדים

רונית מורגנשטרן

ארגון בתי־החולים הגריאטריים הפרטיים קובל על הפסדים גדולים שצוברים 29 מוסדותיו. לדברי ראשי הארגון מונה מפרק למוסד אחד ו־99 אחוז מבתי־החולים עובדים על ניצול אשראי של כשני מחזורים חודשיים.

ראשי הארגון טוענים, כי מרבית מנהלי בתי־החולים הגריאטריים הפרטיים נאלצים להיות שותפים בעסקים נוספים כדי שיחיה ביכולתם לתפעל את בתי־החולים הללו, בהם הם רואים מפעל אנושי ומפעל חיים כאחד.

מחזור הכספים השנתי של ארגון בתי־החולים הגריאטריים הפרטיים, המונים 2800 מיטות, מגיע ל־55 מיליון ש"ח, כשההוצאות מסתכמות ב־54 מיליון ש"ח.

עוד הם טוענים, כי התוצאה לשכר עבודה בסקטור זה גבוהה בכ־25 אחוז מההוצאה לבעלי מקצועות בתפקידים מקבילים בסקטור הממשלתי. בתי־החולים אינם מתוקצבים על־ידי משרד־הבריאות בנושא בדיקות מעבדה והם משקיעים כסף רב באביזרים רפואיים חדשניים.

טיטול למבוגר, למשל, מחירו דולר. מחיר יום אישפוז ממוצע מגיע ל־52 ש"ח, כשהמחיר הריאלי 60 ש"ח, טוענים ראשי הארגון. לדבריהם, 90 אחוז מהחולים המאושפזים במוסדותיהם הם חולי משרד־הבריאות.

איי.בי.סי. דוחה הכחשת ישראל: כוחות הביטחון התחזו לאנשינו

דליה שחורי, (ארה"ב)

וושינגטון. — רשת איי.בי.סי, שהגישה בשבוע שעבר מחאה לממשלת ישראל על התחזות אנשי שב"כ, כטענתה, לצוות מטעם איי.בי.סי, שידרה אתמול את תגובת יועץ ראש הממשלה לענייני תקשורת אבי פזנר, בה נאמר כי העניין נבדק ביסודיות ולא היה שום מקרה, שבו כוחות הבטחון התחזו לאנשי האיי.בי.סי. אולם מגיש החדשות פיטר ג'נינגס ציין, כי הרשת עומדת מאחורי הסיפור.

כזכור, דיווח כתב האיי.בי.סי, דין ריינולדס על ישראלים שהגיעו למקום שבו התגורר נאזיר דארדוק לאתר הריסת ביתו, טענו שהם עובדים עבור איי.בי.סי, וכאמתלה שהם רוצים לראיין את נאזיר ואחיו על הריסת ביתם, העלוהו למכוניתם וגרמו למעצרו. ריינולדס אמר בכתבה, כי מצא שהאנשים שהתחזו לעובדי האיי.בי.סי היו אנשי השב"כ וכי הדבר אושר לו על־ידי מקורות.

בתגובה שלח נשיא האיי.בי.סי מחאה רשמית חריפה לראש הממשלה יצחק שמיר, בה טען, כי אין נסיבות המצדיקות התחזות של כוחות הבטחון לאנשי איי.בי.סי והדבר מעמיד בסכנה חמורה את בטחונם של עיתונאים מן השורה.

בתשובת פזנר לנשיא רשת האיי.בי.סי נאמר, כי העניין נבדק ביסודיות ונמצא שלא היה שום מקרה שבו התחזו כוחות הבטחון לאנשי האיי.בי.סי. יתירה מכך, כתב פזנר, אני יכול להבטיח, שאין זו מדיניותה של ממשלת ישראל.

נבון: אם חיילים יחליטו היכן לשרת תהיה אנרכיה וצה"ל יתפרק

כתב „על המשמר"

„אם חיילים יחליטו היכן לשרת והיכן לא תהיה אנרכיה בצבא וצה"ל יתפרק. ההחלטה אם לשרת בשטחים היא בידי שלטונות צה"ל ולא בידי החיילים, יהיו דעותיהם הפוליטיות אשר יהיו".

דברים אלה אמר אתמול סגן רה"מ ושר־החינוך־והתרבות, יצחק נבון, בפגישה שקיים בלשכתו עם קבוצה של 15 תלמידי שמיניות שסיימו השבוע את לימודיהם ועומדים להתגייס לצה"ל בימים הקרובים.

השר זימן את הצעירים לשיחה כדי לעמוד מקרוב על תחושותיהם ערב הגיוס לצה"ל ועל מידת הכנתם לקראת השירות.

לדעת שר־החינוך יצרו האירועים בשטחים מצב חדש שמחייב את מערכת החינוך האזרחית והצה"לית כאחת להכין את המתגייסים החדשים לקראת התמודדות עם מצבים קשים בשטחים שידרשו מהם רמה גבוהה של מוסר וטוהר הנשק. בקרוב מתכוון השר להיפגש עם חיילים המשרתים בשטחים כדי לשמוע גם מהם על ההשפעה שיש לשירות בשטחים על המפקדים.

בין התלמידים שנפגשו עם השר היתה תמימות דעים, כי אין לערבב דעות פוליטיות עם אופי השירות בצבא, ומקום השירות. וכי יש לבצע בכל מקרה את הפקודות. כן הביעו התלמידים את דעתם כי החינוך הפוליטי־אקטואלי בבתי־הספר דרוש להם הן כאזרחים והן כחיילים.

חלק מהמשתתפים טענו, כי לא שוחחו אתם די על בעיית האינתיפאדה. אחת התלמידות טענה, כי מלחמת לבנון הגבירה בקרב התלמידים את הדילמות המוסריות. תלמיד אחר קרא למשרד החינוך ולצה"ל לצייד את המתגייסים החדשים בעצות יותר מעשיות לגבי חיי היומיום בצבא.

שר־החינוך בפגישה עם שמיניסטים ערב גיוסם לצה"ל (צילום: ישראל הדרי/ישראל סאן בע"מ)

בריטניה מזנבת בארה"ב

(המשך מעמוד ראשון)
מהמיגבלות שמטיל הקונגרס האמריקני על עיסקות נשק בין כוויית לארה"ב, כולל עיסקת רכישת טילי „מאווריק", ינסו הבריטים, כפי שעשו עם סעודיה, לספק נשק חריש גם לכוויית.

כל שתבקש

בהגיעו לכוויית אמר ינגר לעיתונאים, כי בריטניה מוכנה לדון בכל בקשה כוויתית לרכישת נשק. הנשק שמציעה בריטניה לכוויית כולל מטוסי קרב מדגם „טורנדו" (הנחשבים לאלטרנטיבה סבירה למטוסי „אפ.איי 18" האמריקניים) טנקים מדגם „צ'לנג'ר" ונגמ"שים מדגם „ווריור". בשבוע שעבר הסכימה בריטניה לספק לסעודיה שישים מטוסי „טורנדו", וכן ציוד צבאי אחר בשווי כולל של מיליארדי דולרים. משקיפים רואים בעיסקה זו מכה קשה לתעשיית הנשק האמריקנית.

כוויית התמה על עיסקת נשק עם בריה"מ בשבת שעברה — יומיים בלבד לאחר שהחליט הסנט האמריקני לפסול מכירת טילי „מייבריק" ומטוסי קרב מתקדמים לכוויית. משקיפים ראו בכך רמז ברור לוושינגטון.

לכוויית ולבריטניה קשרים צבאיים ממושכים, עוד מן התקופה שבה היתה כוויית מדינת חסות בריטית, עד לשנת 1961. כשמונים קצינים בריטים מוצבים בכוויית ועוסקים שם בתוכניות אימון. אוניות צי בריטיות מלוות מיכליות כוויתיות במפרץ הפרסי.

רייגן לוחץ על הקונגרס

מימשל רייגן הפעיל אתמול לחץ חזק למען הצעתו למכור לכוויית נשק בשווי 1.9 מיליארד דולר, בשעה שראש ממשלת כוויית פתח בשני ימי שיחות עם הנשיא רייגן ומנהיגים אחרים.

דובר בכיר של המימשל הדגיש, כי מכירת הנשק תקדם לא רק את מדיניות החוץ של ארה"ב במפרץ הפרסי, אלא גם תוחזה הישג כלכלי גדול, ביחוד על רקע הגרעון האמריקני הגדול במאזן התשלומים.

הפקיד אמר כי העיסקה תספק אלפי מקומות תעסוקה לאמריקנים ב־39 מדינות ותגדיל את התוצר הלאומי הגולמי ב־4 מיליארד דולר לערך.

חטפו מכה בבריטניה

ההדגש על הגורם הכלכלי בא בעקבות הודעה שפירסם הבית הלבן ביום שישי, בה הובע צערו של רייגן על שסעודיה החליטה לרכוש נשק מבריטניה, „משום שהקונגרס מנע בעד הסעודים מלרכוש נשק אמריקני".

דובר הבית הלבן אמר אז כי העיסקה עם בריטניה גרמה נזק בסך 30 מיליארד דולר לחברות אמריקניות.

הבטחות השגריר הבריטי

הסעודים לא יוכלו בשום פנים ואופן להעביר נשק בריטי למדינה שלישית, הבטיח אתמול שגריר בריטניה בארץ מארק אליוט למנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין.

אליוט הגיש את כתב האמנתו לנשיא המדינה רק לפני מספר שבועות. פגישתו עם ביילין נקבעה עוד לפני שנודע בארץ על עיסקת הנשק הבריטית־סעודית. הפגישה נערכה לפי בקשת השגריר ונדונו בה מכלול היחסים בין שתי המדינות.

ביילין מותח ביקורת

ד"ר ביילין מתח ביקורת על החלטת ממשלת בריטניה לבצע עיסקת נשק בהיקף כזה עם מדינה הנמצאת במצב מלחמה עם ישראל. הוא הזכיר כי מדובר בנשק התקפי, העלול לפגוע ביציבות האיזור ובמדינת ישראל ואזרחיה. השגריר הבריטי ציין כי בניגוד לנכתב ולנאמר בישראל, בריטניה אכן הטילה הגבלות על סעודיה, מעת החתימה על עיסקת הנשק. אולם הוא הזכיר רק את המיגבלה האוסרת על סעודיה להעביר נשק בריטי למדינה שלישית.

2 לבנונים ומרוקנית חשודים בהתקפה על המעבורת היוונית

סברה שהתקיפה בה נהרגו 11 אנשים בוצעה בידי אנשי „חיזבאללה" כנקמה על הפלת המטוס האיראני ● שום ארגון טרם נטל אחריות למעשה

ז'אן כהן, (יוון), רויטר, סייץ, איי.פי.

משטרת יוון מחפשת בכל רחבי המדינה אחרי שני ערבים בעלי דרכונים לבנוניים, החשודים במעורבות ישירה בהתקפת הדמים על המעבורת היוונית „סיטי אוף פורוס" — על כך הודיע אמש השר לסדר ציבורי בממשלת יוון, אנסטאס סאחיוטיס.

מדובר באחמוד עבדול חאמיר, בן 36, וביוזאנד מוחמד, בן 39. הראשון נכנס ליוון ב־10 במאי, והשני — ב־31 במאי. השניים התגוררו באותו בית מלון באתונה, ויצאו שניהם ממנו ב־9 ביולי.

לדעת המשטרה עבדול חאמיד הוא האיש אשר שכר את המכונית, שהתפוצצה יחד עם מטען נפץ גדול ביום ב', זמן קצר לפני שבוצעה ההתקפה על המעבורת. ביוזאנר מוחמד נתגלה בתצלום שצולם על המעבורת, לפני ההתקפה.

ממקורות משטרתיים נמסר, עוד, כי תצלומיהם של שני הגברים החשודים, וכן תצלום של אשה בעלת נתינות מרוקנית נשלחו לכל התחנות והמוצבים של משטרת הגבולות היוונית.

משטרת יוון, מסרה אתמול, כי ייתכן שמעשה הטבח היה נקמה על הפלת המטוס האיראני בידי הצי האמריקני במפרץ. „לחקירה זו אין כל קשר עם יוון. קרוב לוודאי שהיא קשורה בערבים, ולא נופתע אם יתברר שהיה לה קשר עם הפלת מטוס האיירבוס", אמרו חוקרי המשטרה הסבורים, כי ההתקפה על אוניית השיוט „סיטי אוף פורוס", בה שהו 471 נוסעים, בוצעה על־ידי חולייה של אנשי „חיזבאללה".

שום ארגון טרם נטל על עצמו את האחריות למעשה.

יוון שרויה בהלם לאחר ההתקפה ביום ב'. זוהי מהלומה קשה מאוד ליוונים, שכן ההתקפה נערכה נגד תיירים זרים, המהווים את המקור העיקרי של מטבע חוץ. ראש ממשלת יוון, אנדריאוס פאפאנדריאו, הפסיק את חופשתו וכינס אתמול את הממשלה לישיבה דחופה.

יממה מתום ההתקפה אין עדיין מידע על זהותם של הטרוריסטים או על מניעיהם.

מפי עדים שונים נמסר, כי הטרוריסט שירה מתת־מקלע וזרק שני רימוני־יד אל הסיפון העליון בו שהו אותה עת כמאה תיירים, היה בעל תווי פנים ים־תיכוניים. לדברי כמה עדים נמלטו התוקפים מן האונייה בסירת מנוע מהירה, ולדברי אחרים בעזרת מפרשית.

צילומים של התוקפים

לדברי מקורות המקורבים לחקירה, קיימת אפשרות כי בידי שלטונות יוון נמצאות תמונות של לפחות כמה מן הטרוריסטים, וזאת כיוון שצלם אשר שהה על הספינה צילם כמה מאות תמונות בהן מתועדים כמעט כל נוסעי האונייה.

אמצעי הפיקוח הוגברו אתמול בכל תחנות הגבול ביוון.

אחד מפצועי התקפת הטרור על ספינת השיוט היוונית, הסובל מכאבים בגלל קליע הנמצא עדיין בגבו, מובל למטוס שיקחהו בחזרה לביתו שבצרפת (צילום: איי.פי.)

אש"ף קורא לכינוס דחוף של שרי־החוץ הערביים

אורי הורוביץ

אש"ף קרא אתמול לכינוס דחוף של שרי החוץ הערבים עוד השבוע, על מנת לדון במלחמת המחנות בלבנון. השבוע נחשף הקרע המוחלט בין אש"ף לסוריה, לאחר שהוועד הפועל של אש"ף פירסם גילוי דעת בו האשים בגלוי את הסורים על מעורבותם במלחמת המחנות. דוברי אש"ף האשימו את סוריה גם בשיתוף פעולה עם ארה"ב, בניסיון לסלק את הפלשתינים בלבנון, וכך נמנעה לפגוע באש"ף לאחר הישגיו בפיסגת אלג'יר.

מגורמי ביטחון לבנוניים נמסר אתמול שנאמני ערפאת שסולקו ממחנות הפליטים בביירות, החלו להקים ביצורים במחנות הפליטים מיה־מיה ועין אל־חלווה שבמזרח צידון, מחשש למתקפה קרובה של אבו מוסה.

סעודיה חשפה נסיון הברחה של חומרי נפץ ע"י עולה רגל

אורי הורוביץ, רויטר

שלטונות סעודיה חשפו בימים האחרונים נסיון להבריח חומרי נפץ לממלכה, שבוצע על־ידי עולי רגל. על כך מסר העיתון הכוויתי, אלראי אלעאם. חומרי הנפץ היו עשויים מפלסטיק על מנת להקשות על גילויים. סעודיה החוששת מהישנות ההפגנות שנערכו במכה בשנה שעברה, בהן נהרגו 402 בני־אדם, העבירה ידיעה זו למדינות הקשורות עימה בחוזה הגנה.

מצרים שלחה 1,000 חיילים

ממקורות דיפלומטיים מבחריין נמסר כי כ־1,000 חיילים מצרים הגיעו לערב הסעודית כדי לתגבר את אמצעי הביטחון לקראת עונת הצליינות. נמסר כי 5,000 אנשי צבא מצרים יגיעו לערב הסעודית למטרה זו.

הטור השבועי

הפגנת מחאה של גימלאים —
המצב החמור בשרותי הבריאות הביא להתייעצות דחופה של נציגי הסתדרות הגימלאים ובה הוחלט לקיים הפגנת מחאה ביום ראשון 17 ביולי ש.ז. בשעה 10.00 לפנה"צ בירושלים מול בנייני הכנסת והממשלה. חוזר בנדון נשלח לסניפים. אם יחול שינוי במצב תבוא הודעה.

פגישה עם הח' חיים הברפלד —
החו"ח אורי אלפרט, צבי אטלס ודב סתת נפגשו עם הח' חיים הברפלד יו"ר האגף לאגוד המקצועי לדיון על המשכת פעולתה של הועדה בראשות א. זילוני בענין שחיקת הפנסיה התקציבית להסדרת הסעיפים שלא סוכמו בדיונים הקודמים. נציגי הגימלאים דרשו שהסכם השכר החדש לשנת 1988/89 יחול על הגימלאים במפורש. הח' הברפלד הבטיח לעשות כמיטב יכולתו שהועדה בראשות זילוני תמשיך בעבודתה ושההסכם החדש עם האוצר יחול על הגימלאים.

מבצע נופש ועיון לגימלאים בבית הספר לפעילי ההסתדרות —
בחודשי מאי ויוני השתתפו מאות גימלאים במבצע הנופש והעיון: גימלאי באר־שבע עם אריה לוין בראש, גימלאי חיפה עם המרכז מגדלבוים, גימלאי אשקלון עם דורון צדוק, גימלאי מגדל־העמק עם לאה עוזר, גימלאי נצרת עם לובה ובקרוב גימלאי קרית־מוצקין עם לילית דרורי. המשתתפים משבחים את המבצע ומהללים את צוות העובדים והמרצים.

בסניפים —
תל־אביב – בישיבת המזכירות ב־19 ביוני ש.ז. דנו במשבר הבריאות. לדעת החברים על הגימלאים לקיים פעולת מחאה והפגנה.

יום עיון בבית יערי ב־6 ביולי ש.ז. בהשתתפות טדי קאופמן הח' אליהו רייף יו"ר הסתדרות הגימלאים הרצה על יעדים ותכניות. ח"כ עוזי ברעם הרצה על המאבקים הפוליטיים הנחו חנן מאירי ואברהם סגל.

מחלקת הטיולים קיימה את הטיולים הבאים: טיול מלווה בטיסה מעל פני הארץ וסיורים בסביבות ירושלים ועמק איילון. טיול לתחנת הכח בחדרה וגן הנדיב בזכרון יעקב בכפרים הדרוזיים ושיט דרך נמל הקישון. טיול של 3 ימים ערד, סביבות ים המלח וביקור לילי במצדה בחזיון אור קולי שם. טיול לרמת הגולן הבניס הגליל העליון. 1500 חברים נעזרו בכרטיסי הנחה של 50%. בתערוכת ה־40 למדינה.

פתח – תקווה – במועדון מפ"ם בהנחיית שרה קפלן הרצה צבי אטלס על בעיות המשבר בשרותי הבריאות. כן הסביר את הסיכום של ועדת השרים שיכלו להביא לרגיעה בסיכום הביע את תקוותו שהוסדר ימצא בקרוב. ואם לא על הגימלאים לצאת בהפגנות.

חיפה – רוממה – ב־30 ביוני ש.ז. התכנסו במועדון אורן 19 מסיבת סיום של שנת הלימודים. משתתפי חוג הציור הציגו 40 ציורים מפרי עטם. פתח והנחה אהרון לרנר, וסיכם יו"ר סניף הסתדרות הגימלאים בחיפה. הוגש כיבוד וזוג קשישים הנעים את הערב בהקראות ושירה בליווי מנדולינה.

חולון – ב־5 ביולי ש.ז. נערכה מסיבה לכבוד הח' משה בלון בהגיעו לגבורות. ברכו: ראש העיר עו"ד חיים שרון, משה רינת מזכיר מועצת הפועלים ואליעזר גפן יו"ר הסניף. יוסף בן יהונתן ויעקב חרמוני. אביגיל לוין קראה מקטע הכנדה חן מקיבוץ משאבי שדה הקרינה שקופיות בלוותה את השקופיות בדברי הסבר מחורזים, לחתן המסיבה הוגשו דורונות. והוא השיב למארחיו, פתח וניהל את המסיבה עמנואל אהרוני רכז התרבות. ב־6 ביולי ש.ז. התקיים טכס לסיום שנת הלימודים בחוג לתולדות תנועת העבודה. בראשות המרצה אליהו בילצקי. ב־9 ביולי ש.ז. התקיימה פגישה אחרונה לעונה זו של עונג שבת. סיכם המנחה אליעזר גפן והודה למרצים ולצוות המתנדבים בראשותו של הח' שלמה בירנשטוק.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 12.7.1988

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	היחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7038	1.7251	1.7160
דולר אמריקני	1	1.58	1.66	1.6179	1.6381	1.6293
מרק גרמני	1	0.86	0.91	0.8798	0.8907	0.8859
לירה שטרלינג	1	2.69	2.81	2.7343	2.7684	2.7556
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2608	0.2641	0.2631
ין יפני	100	1.20	1.25	1.2189	1.2342	1.2268
גולדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7799	0.7896	0.7856
פרנק שוויצרי	1	1.04	1.09	1.0602	1.0735	1.0673
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2557	0.2589	0.2574
כתר נורבגי	1	0.24	0.25	0.2418	0.2448	0.2434
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2309	0.2338	0,2325
מרק פיני	1	0.36	0.38	0.3700	0.3746	0.3727
דולר קנדי	1	1.31	1.38	1.3385	1.3553	1.3497
דולר אוסטרלי	1	1.24	1.33	1.2839	1.2999	1.2929
ראנד דר' אפריקני	1	0.41	0.57	0.6851	0.6937	0.6871
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4193	0.4245	0.4230
שילינג אוסטרי	10	1.23	1.29	1.2498	1.2654	1.2589
לירה איטלקית	1,000	1.16	1.24	1.1874	1.2022	1.1952

סנטור לויד בנטסן מטקסס – מועמדו של דוקאקיס לתפקיד סגן הנשיא

רויטר

וושינגטון. – המועמד הדמוקראטי לנשיאות, מייקל דוקאקיס, בחר בסנטור לויד בנטסן מטקסס כשותפו לרשימה, ומועמד לתפקיד סגן הנשיא.

בנטסן, 67, נחשב כסנטור בעל השפעה גדולה ביותר, בתפקידו כיו"ר ועדת הכספים. הוא גם יכול להתגאות בכך שניצח את סגן הנשיא ג'ורג' בוש בבחירות לסנט האמריקני ב־1976, מטעם מדינת טקסס, שהיא הגוש השלישי בגודלו במדינה, אחרי קליפורניה וניו־יורק, ולה 29 קולות בגוף הבוחרים לנשיאות. עד כה לא הצליח מעולם מועמד דמוקראטי בבחירות לנשיאות בלי שזכה לרוב בטקסס. בחירתו של בנטסן על־ידי דוקאקיס מזכירה את מערכת הבחירות ב־1960, כאשר ג'ון קנדי ממסאצ'וסטס בחר בלינדון ג'ונסון מטקסס כשותפו לרשימה, נגד ריצ'ארד ניכסון הרפובליקני – וניצח.

סגן הנשיא בוש הבהיר אמש, כי ישקול את בחירתו של רוברט דול, שהיה יריבו במערכת הבחירות, להופיע יחד עמו ברשימה הרפובליקנית.

סנטור לויד בנטסן – מועמד לסגן נשיא (צילום: איי.פי.)

דוקאקיס מקדים את בוש

מייקל דוקאקיס ממשיך להקדים את יריבו הרפובליקני, סגן הנשיא ג'ורג' בוש, על אף ירידה מסויימת בפופולריות שלו – כך עולה מסקר דעת קהל שפורסם ביום ב' על ידי רשת הטלוויזיה סי.בי.אס.

47 אחוז מהמצביעים אמרו כי דוקאקיס הוא המועמד המועדף שלהם ורק 39 אחוז הודיעו כי יתמכו בבוש.

מפרטוריה נמסר, כי דוקאקיס עורר סערה בדרום אפריקה, לאחר שאמר בתוכנית טלוויזיה ששודרה בבריטניה, כי הוא יצרף את דרום אפריקה לרשימת המדינות הנחשבות, על־ידי ארה"ב כתומכות בטרור, בשל המדיניות שהיא מבצעת בתחום מדינות שחורות שכנות.

שר־החוץ בותה אמר בתגובה, כי אם אכן היה זה ניסוח מדויק של דברי דוקאקיס, הרי „נוצר מצב חמור ביותר".

ארה"ב גומלת לניקארגואה בגירוש שגרירה ו־7 דיפלומטים נוספים

לאחר שהשגריר במאנגואה ו־7 דיפלומטים אמריקנים גורשו שלשום באשמה שניסו להקים „חזית פנימית" נגד הממשלה

רויטר, איי.פי.

נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, הודיע אתמול על גירושם של שגריר ניקארגואה ושבעה דיפלומטים נוספים מוושינגטון, תוך 72 שעות, מגבולות ארה"ב.

היתה זו תגובה על הכרזת ניקארגואה ביום ב', כי היא מורה לשגריר ארה"ב ריצ'ארד מלטון, ושבעה דיפלומטים אמריקנים נוספים, לעזוב את תחומי ניקארגואה, לאחר שהואשמו בנסיון להקים „חזית פנימית" נגד הממשלה.

מלטון, דיפלומט בן 52 הוא השגריר האמריקני הראשון שגורש אי־פעם על־ידי ממשלת ניקארגואה.

צעד זה הביא לקיצו תקופה של רגיעה יחסית בקשרי ארה"ב וניקארגואה בעקבות הסכם שלום זמני שנחתם בין ממשלת ניקארגואה ומנהיגי המורדים במארס האחרון.

לא ניתוק היחסים

„אנו נשיב לשלטונות ניקארגואה כגמולם" אמר אתמול רייגן לעיתונאים, לפני שהחל בשיחתו עם ראש ממשלת כוויית, השוהה בארה"ב. רייגן הוסיף כי אין לראות בצעד זה ניתוק הקשרים הדיפלומטיים בין ארה"ב לבין המשטר הסנדיניסטי „למרות שתמיד קיימת אפשרות כזאת".

שלטונות ניקארגואה מאשימים את שגריר ארה"ב כי ניסה להוציא לפועל תוכנית שגובשה בהשראת וושינגטון, ואמורה היתה לתרום להדחת השלטון הסנדיניסטי, לפני פרישתו של רייגן בינואר 89.

גירושם של השגריר האמריקני והדיפלומטים האחרים בא בעקבות עצרת עם שהתקיימה בעיר נאנדאימה, דרומית למאנגואה, ביוזמת האופוזיציה, בה התנגשו כ־200 מפגינים עם המשטרה, שהפעילה גז מדמיע. לדברי שר החוץ של ניקארגואה נכחו בעצרת־העם גם דיפלומטים אמריקנים אשר עודדו פעילות זו.

על היום

13.7.88

כתב „רויטר"

החקירה הנרחבת המתנהלת סביב חוזי הפנטאגון עלולה לשים קץ לקיומן של חברות קטנות ובסופו של דבר להזיק לבטחון הלאומי של ארה"ב, עקב צמצום בסיסו הטכנולוגי — טוענים מומחים לענייני הגנה.

לדברי המומחים, יש לצפות כי החקירות של משרד־ההגנה יורחבו ויחולו גם על חוזים חדשים. זה יחמיר את מצבן של חברות שירותים קטנות, הנתונות בלאו־הכי ללחצים בשל הירידה בהוצאות ההגנה במונחים ריאליים בשלוש השנים האחרונות.

החקירה נוגעת לאפשרות של מעשי מירמה ושוחד בין יועצים תעשייתיים לבין פקידי פנטאגון המדליפים מידע פנימי. מידע מסוג זה עשוי לעזור ליצרנים לגבור על מתחרים. על החקירה נודע ב־14 ביוני, כאשר ניתן אישור ל־38 חיפושים ב־12 מדינות של ארה"ב ובוושינגטון הבירה.

„זה יוציא מן העסקים כמה ספקים קטנים", אמר נורמן פולמר, יועץ בענייני הגנה. לורנס קורב, עוזר שר־ההגנה לשעבר, אמר כי ייתכן שלחקירה יהיו השלכות עצומות על הבטחון הלאומי, אם בעקבותיה תיווצר עוד שכבה של ביורוקראטיה שתפקח על הרכש.

הפנטאגון: חקירת בומרנג

החקירה הנרחבת המתנהלת בארה"ב סביב חוזי הפנטאגון עלולה להביא לחיסולן של חברות קטנות ולהזיק לבטחון הלאומי — סבורים מומחים אמריקניים לענייני הגנה

„נוצרה שיטה הפועלת על־יסוד אמון בין העסקים לבין הממשלה", אמר.

חוקרים פדראליים בודקים 75 עד 100 חוזים, שערכם מגיע לעשרות מיליארדי דולארים — עובדה זו מתבררת מדבריהם של חברי קונגרס, שקיבלו תדריך מהנרי האדסון, התובע הפדראלי הראשי בפרשה.

הסנאטור ג'ון וארנר מווירג'יניה, רפובליקני רם־דרג בוועדת הסנאט לשירותים המזויינים, אמר, כי החקירה עלולה לפגוע בבטחונה של ארה"ב מאחר שתיצור את ההכרח לשאת ולתת מחדש על חוזים שכבר נחתמו. „זוהי בעיה קשה מאוד, מאחר שבעקבות החוזים הללו מסופקים מוצרים חיוניים לבטחוננו", אמר בראיון טלוויזיוני.

עיתוי החקירה לא יכול היה להיות גרוע יותר לגבי החברות המספקות נשק ושירותים למשרד ההגנה — שוק שהיקפו מגיע ל־150 מיליארדי דולר בשנה. בעיות תקציב כבר גרמו אשתקד להשהיות במסירת חוזים. בחודש מאי האחרון הקפיא הפנטאגון הוצאות לא חיוניות, לבל יחרוג ממסגרת התקציב בסך 277 מיליארדי דולארים לשנת התקציב 1988, שהחלה בחודש אוקטובר. במיוחד נפגעו על־ידי ההקפאה לשישה שבועות של הוצאות הפנטאגון חברות קטנות, המוכרות שירותי מחשב, מחקר ופיתוח ויידע הנדסי.

סגן שר־ההגנה ויליאם טאפט הודיע באמצע יוני על הקלה בהקפאה, ושהפנטאגון יתחשב במיוחד בעסקים הקטנים „כדי למנוע קשיים מיותרים וכן את התפוררות הבסיס הטכנולוגי".

מומחים בצוותים של ועדות הקונגרס אמרו, כי החקירה עלולה רק להגביר את חששות הציבור מפני ביזבוז כספי מיסים ולערער את התמיכה בהוצאות ההגנה.

„היקף הפרשה... אינו יכול אלא לגרום לשחיקה של האמון שנותן הציבור בתהליך הרכש", אמר אחד העוזרים של ציר הקונגרס, לס אספין, הדמוקראט מוויסקונסין המשמש כיו"ר ועדת בית־הנבחרים לכוחות המזויינים.

וולפגנג דמיש, מומחה לענייני הגנה באחד הבנקים להשקעות בוול־סטריט, אמר כי התעשיה הצבאית בארה"ב שרויה בראשיתה של תקופת הצטמקות, בין היתר בשל שיפור האקלים ביחסים בין ארה"ב לבריה"מ: „איני רואה כל סיבה מדוע ההתפתחות הזאת תשנה כיוון", אמר.

ג'ין לה רוק, ארמיראל בדימוס העומד בראש מרכז פרטי למידע הגנתי, אמר, כי הוא מצפה לטלטלה גדולה בתעשיה, שבעקבותיה יתחרו פחות חברות על עסקות הפנטאגון.

„מערכות נשק יעלו לנו בעתיד, קרוב לוודאי, יותר, מאחר שהולך ופוחת מספרם כל אלה המוכנים לעסוק בעסקי חוזים צבאיים", אמר.

לדברי לה רוק ייתכן, שההשפעה המסכית תורגש רק בעוד כמה שנים, ואולם „הציבור האמריקני יהיה פחות מוכן לתת לפנטאגון את כל הממון שהוא דורש".

מי הוא יהודי אידיאלי

מה קורה כשקצין קיבוצניק, חרדי ממאה שערים, רבי אמריקני ויהודי מתבולל מתחרים על תואר „היהודי האידיאלי" — שאלה לדיונים סביב שולחן עגול

בצלאל עמיקם

הכל החל במודעה בעיתון. קרן חינוכית עתירת־הון, מימון מחו"ל, מחפשת לעצמה מנהל. דרישות ההתאמה לתפקיד מתמצות בתכונה אחת. על המועמד להוכיח, כי הוא היהודי האידיאלי. המודעה הקורצת וצופנת האתגר, חרף המבוכה הכרוכה בהגדרת התפקיד, קסמה לארבע דמויות קוטביות: אלוף־משנה ירון, בן קיבוץ חילוני וקצין עתיר נסיון קרבי, העומד על סף סיום שירותו הצבאי, ר' אברום הנדלמן, חסיד חרדי ממאה שערים, ראביי אלכסנדר, רב קונסרבטיבי מארצות־הברית, המקדיש את חייו לקהילתו ולמען מדינת ישראל, והדמות הרביעית — פרנסואה, יהודי מתבולל מצרפת, צייר על סף עיסוקו, נשוי לצרפתיה, שהמסר שלו משוטו: איחוד הדתות יביא לשימור היחס בין אדם לחברו — האידאל היהודי.

הארבעה הסבו למספר ימי דיונים סביב שולחן עגול. כל אחד מהנוכחים שטח את השקפת־עולמו. הדיון היה גלוי־לב ופתוח, כשכל אחד מן המשתתפים מציג את תכניו ואמונתו, עיצובו הרעיוני ורעותיו המגובשות. מפגש נדיר זה לא יכול, במציאות שלנו, להתממש והוא במידה רבה פרי־דמיונו של יוזמו, הרב הצעיר צורי בובליל. בובליל (31) הוא מחנך, מרצה ומשפטן. בעבר היה תושב חבל ימית ומדריך בתנועת „בני עקיבא" בארץ ובארצות־הברית. הרב בובליל מגלה פתיחות רבה כלפי התפיסות השונות ביהדות ומוכן להטות אוזן לכל אחד. הוא מרבה להרצות בפני חברי קיבוצים, סטודנטים, חניכי תנועות־נוער ואנשי המימסד הדתי.

מפגש „היהודי האידיאלי" מתנהל כהצגה, שבעקבותיה מתקיים דיון. פעמים אין־ספור הועלתה ערכה חינוכית זו בפני קהל, לאחרונה הועלתה על־ידי הרב בובליל עלי ספר, שכותרתו, כמובן: „היהודי האידיאלי" והוצאת המחלקה לחינוך תורני של ההסתדרות הציונית בירושלים.

האם קיים יהודי אידיאלי? האין זה אלא אידיאל רחוק ובלתי ניתן להשגה בכוונה תחילה? הרב בובליל כמו ציפה לשאלה מסוג זה. גם בפיו אין תשובה חותכת וחד־משמעית. קורטוב מתכונות אלה יש בכל אחת מן הדמויות. מעין מזיגה של להט ציוני, הקדשה ערכית, מסירות־נפש, אהבת העם והארץ ואהבת התורה. הוא מצטט את הרב קוק, שביסס השקפתו באומרו, כי „החיסרון היותר גדול הוא המשפט המשובש שהציונות והלאום לחוד, והאמונה והדת לחוד, בכוונה לא הגעתי להכרעה, והטלתי על כל אחד מן המשתתפים לנסות ולפעול בצוות תוך שילוב תורה עם דרך־ארץ."

חוט סמוי משותף

מה מסמל אלוף־משנה ירון, הטוען לכתר היהודי האידיאלי? האם ניתן כלל ליצור דו־שיח בינו לבין החרדי ממאה שערים? והרב האמריקני, שעולמו כה רחוק ומנוכר מזה של תושבי הארץ? וכאילו לא די בכך, הוסף לרשימה את הצרפתי, הרוצה לפרוץ דרך בין יהודים לנוצרים. המסרים שונים. האנשים נחשפים ומתברר, כי תחת אותה קליפה נוקשה שכל אחד עוטף את עצמו בה, קיים חוט סמוי ומשותף. ירון, איש הצבא, מייצג את השורשיות, שהיקנתה הארץ הזו לבניהם של מהגרים מתפשי אחיות. „אני איכפתניק אמיתי" — הוא מעיד על עצמו — „מיום שהתגייסתי לצה"ל". שום דבר לא מכריח אותו ואת חבריו הלוחמים לתת מה שהם יכולים, הרבה ומעבר לפי כל אמת־מידה מקובלת. אולם, הם נדחפים להגן על ביתם וזאת „המשמעות האמיתית של הביטוי כל ישראל ערבים זה לזה" — אומר אל"מ ירון למראיינו — „וזו אולי גם משמעות הציונות, כשצריך להתנדב וכשצריך להילחם — יש מי שיעשה זאת".

לאיש מאה שערים אין ספקות והרהורים. כל חייו הם קודש לתפילה וללימוד התורה. רק בבואו הביתה, לאחר שקיעת השמש, הוא מתפנה להתרועע מעט „עם שנים־עשר האפרוחים שלי", ולשמוע את פרק היום שלמדו. למרות דלותו אין הוא מושך ידו מתרומות לעניים ממנו. באמצעות ההסתגרות שלו בשכונה הדתית, הוא מבצר את ביתו מפני הסביבה החילונית והזרה. באיבה רבה הוא מתבונן בחינוך החילוני, שלדעתו הוא מקור כל צרות הדור. „תראה את הסמים, את ההתבוללות, את הירידה מן הארץ. אפילו כאן יש התבוללות עם המתנדבות מחו"ל. אצלנו במאה שערים לא תמצא את כל הדברים הללו, אלא רק חינוך יהודי שורשי."

הראביי האמריקני משוכנע, שהוא עוסק בהצלת נפשות. „יומם ולילה אני עמל, כדי לעצור את נישואי התערובת, מקיים שיעורי יהדות לנוער, מחזיר בתשובה וזה עובר". כיהודי מודרני ומתקדם, אין הוא יכול להינעל על תפיסות ישנות, היוצאות מבתי־המדרש של מאה שערים. לכן אין הוא נוזף באנשי קהילתו, המופיעים לתפילה בלי כיסוי ראש, נוסעים בשבת וממנים נשים לכהונת רבנות. „אנו הולכים בדרכו של הרמב"ם, שהראה לנו את השביל האמצעי, שביל הזהב".

פרנסואה הצייר רואה את יעודו בבניית גשר עם העולם הנוצרי. „הנוצרים שנאו אותנו, רדפו, השמידו חלק מהעם, מדוע? משום שתמיד היינו שונים ומוזרים. איש אינו אוהב את הזר והמוזר. אני משתדל לא להיות מתבולל, לתת להם להכיר אותי, להבין שיכולים לחיות אתי". כאשר מעיר לו החרדי ממאה שערים, כי נשא אשה נויה, הוא מתרעם. „למה לפסול אותה, רק משום שאינה יהודיה. הרי זו ממש גזענות לשמה".

ישיבה מול צבא

הדיונים תובקים עולם ומלואו: אורחות חיים, דפוסי התנהגות, דרכי חינוך וחיי יום־יום. גם גורל השטחים עולה על שולחן הניתוחים. איש־איש ותפיסת עולמו. לא כל יום עוברים הדיונים בשלום. שאלת גיוס בני הישיבות לצבא יוצרת התנגשות בלתי נמנעת. ירון בא מצויד באמת המוצקה שלו. „תמיד חשבתי, שבטחוננו אינו תלוי, אלא בנו. בכוח העם והצבא. רק בזכותי ובזכות חיילי, יכולים לשבת בארץ בהשקט ובבטחה וללמוד תורה."

ר' אברום משוכנע, שהכוחניות והצבאיות הם שהכניסו את הארץ למערבולת דמים שאין לצאת ממנה: „בסדר. אז יש מדינה שנולדה במלחמה, שביזבזה חייהם של שש אלפי יהודים. אחר־כך באו מלחמות נוספות. לא זוכר את אלבומי הניצחון, שהוצאו אחרי מלחמת ששת הימים. רק עכשיו, למעלה מעשרים שנה אחריה, נוכחים כולם בנזקיה."

דעתו של בן הישיבה נחרצת. התורה והעיסוק בה מגוננים על עם ישראל. ירון, בר הפלוגתא שלו, מסביר כי הגיוס היה מוכן

(המשך בעמוד 11)

על הפרק

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי המגזין: עמית אגמור

מו"מ משולש

בגלל התחמקותה של הנהלת „אל־על" מפתיחת מו"מ על הסכם שכר עם העובדים — יתנהלו הדיונים בהתערבות בית־הדין לעבודה ■ צפויים שיבושים בטיסות

יוסף שמי

זה כמה חודשים תובעים נציגי העובדים ב„אל־על" לפתוח מו"מ על הסכם שכר חדש. הם דורשים תוספת שכר — „לקבל ליד" בסף המגיע להם בעד 1987, שנת שיא ברווחיות החברה הממשלתית, הנמצאת זה שש שנים תחת משטר של „מפרק זמני".

הנהלת „אל־על" אמרה בתגובה, כי הכסף עבור הישגי שנת 1987 מונח בקופת האוצר. רק הממונים על הקופה יכולים להחליט מתי יחולקו הבונוסים. המו"מ בעניין זה אינו רלוואנטי, כי לא הנהלת החברה היא הכתובת. בנוגע לתביעה אחרת, מו"מ על הסכם שכר חדש, אומרים: יש להמתין עד לסוף עונת הקיץ ולראות כיצד ישפיע המצב בתיירות על הכנסות החברה והריווחיות שלה.

„מו"מ עכשיו"

נציגות העובדים, הנתמכת על־ידי מחזיק תיק „אל־על" בוועד הפועל של ההסתדרות, תובעת „מו"מ עכשיו". לטענתה, אין הפגיעה בהכנסות המוביל הלאומי משמעותית. להיפך, יש גידול מתמיד במספר הנוסעים, ובקווים מסויימים לא ניתן להשיג כרטיס. בקווים אחרים, כולל הקו האטלנטי הפרובלמטי, המצב הולך ומשתפר. בממוצע שנתי, ההפסדים הנובעים מהירידה בתיירות לא יהיו משמעותיים. כן דוחים העובדים את הטענה, כי העליה בתפוסה במטוסי „אל־על" נובעת מצימצום מספר הטיסות והפעלת מטוסים קטנים יותר.

כאשר הטענות והמענות לא הועילו נקטה נציגות העובדים בצעדי מחאה אשר, כללו בין השאר אסיפת עובדים בשעות העבודה ואמצעים אחרים, כדי לזעזע את המערכת ולשכנע את הנהלת החברה כי כדאי בכל זאת להתחיל לדבר.

לטובת העובדים

המפרק הזמני, עמרם בלום, והמנכ"ל רפי הרלב מצאו תשובה אחרת והיא — פנייה לבית הדין לעבודה בירושלים, בתביעה להשעות 8 מחברי נציגות העובדים מעבודתם בשל הפרת הסכם העבודה מ־1983, האוסר שביתות ועיצומים. בית־הדין, שדן שלשום בנושא, פסק לטובת העובדים. לא נתקבלה הקביעה, כי אסיפת הסברה בשעות העבודה היא עילה להשעיית שמונה מחברי נציגות העובדים. בית־הדין דרש וקיבל מנציגי ההסתדרות התחייבות לפתוח מייד במו"מ על הנושאים השנויים במחלוקת. בנסיבות אלו לא יכלו נציגי המפרק והנהלת החברה לעשות דבר אלא להצהיר, כי גם הם מוכנים לפתוח במו"מ „במסגרת הסמכויות שיש להנהלת אל־על". ניסוח מאפשר גם להבא למנהלי „אל־על" להתחמק מדיון מעשי על תביעות ממשיות בטענה, כי אין להם סמכות לדון בנושא השכר. אך בית־הדין לעבודה קבע, שאם לא ייפתח מו"מ, יהיה על הצדדים לפנות שוב לבית־הדין לעבודה. יהיה זה על כן חזיון מעניין (ואולי יחיד במינו) כאשר המו"מ על הסכם שכר יתנהל במסגרת המשולשת — נציגות העובדים, הנהלת החברה ובית־דין לעבודה.

מחיר יקר

התחמקות של הנהלת „אל־על" בנוגע לפתיחת מו"מ על תביעות העובדים יכולה רק לגרום בסופו של דבר להפרעה בתיפקודו הסדיר של המפעל ולגרום להפסדים בגלל נטישת מטוסי אל־על על־ידי נוסעים פוטנציאליים. איש אינו רוצה למצוא עצמו תקוע בנמל תעופה כאשר הוא מתכונן לצאת לחופשה או יוצא לחו"ל לרגל סידורים עיסקיים. זה עלול לקרות בגלל שיבושים שיחזרו על עצמם במסגרת מאבק העובדים. קשה למדוד הפסדים אלה, אך לא קשה לקבוע, שהם אכן יהיו. שלא לציטוט טוענים ב„אל־על", כי ההנהלה כבולה בידיה וברגליה במדיניות השכר של האוצר. יתכן שהאוצר יצליח להחזיק מעמד ולהמשיך במדיניותו עוד כמה ימים או שבועות, אך במקרה של „אל־על", המחיר יהיה גבוה למדי.

החיים בחממה

יקוצץ אורי בץ!

ככה זה לא יכול להימשך. חום כזה, לדברי זקני תל־אביב, רמת־גן והסביבה, עוד לא היה אף פעם. הגיעה השעה להפסיק לדבר על מזג־האוויר ולהתחיל לכתוב נגדו.

קודם־כל צריך למצוא את האשמים. ומי זה יכול להיות, אם לא החזאי? הקלה בעומס החום, הוא מבטיח. איפה הוא ואיפה ההקלה. תהיה ירידה בטמפרטורות — מבשר השירות המטאורולוגי, ואחר כך מוסיף, בתחזית למחר, כמה מעלות יותר ממה שהיה היום.

על כך לא נותר לנו אלא לחתום כאן, בצער רב ובחום כבד, על אחת מפניני הגראפיטי התל־אביבי: יקוצץ אורי בין!

ובהזדמנות חגיגית זאת כל נשכח גם את הכתובת הנוספת על הקיר: ישוחרר בגין, יוגבה שמיר.

ואם כבר אז כבר: יונהג שעון קיץ גם בחורף, כי יפה שעה אחת קודם.

אבל מה, זה הכל עוד שום דבר. חכו, חכו, עד שמערכת הבחירות תתחיל להתחמם. עוד תתגעגעו לימי יולי הלוהטים בנועם. הפעם לא תהיה כל חזית קרה. להיפך, צפוי שפל ברומטרי ולחץ גבוה. הרחוב יהיה סוער עד גבה גלים.

ראו, הוזהרתם.

ש. עין

מדריך התגוננות

רונית מורגנשטרן

עוד לא הספקנו להתאושש מגל החום המהביל שהחניק אותנו בסוף השבוע שעבר ובתחילת השבוע הזה, וכבר מבשרים לנו החזאים, כי עומס החום יחזור אלינו מחר, אם כי לא בצורה קיצונית.

עומס חום כבר מתבטא לא רק בטמפרטורה גבוהה אלא גם בלחות גבוהה באוויר. במצב של לחות גבוהה קשה לגופנו להפיג את חומו. חום הגוף מופג על־ידי הפרשת זיעה, וכאשר היא מתאדה היא מצננת את הגוף. אולם אידוי הזיעה אפשרי רק כאשר האוויר מסביב אינו רווי אדים רבים מדי. כשהאוויר רווי אדים הזיעה אינה מצליחה להתאדות, הפגת חום הגוף אינה מתאפשרת, והוא ממשיך להתחמם. ויסות החום משובש ואנחנו מגיעים למצב שנקרא — מכת חום. זו הסיבה, אגב, שחום יבש נסבל טוב יותר מאשר חום לח.

סימניה של מכת חום: כאבי ראש, סחרחורת, אדישות וצימאון, עור סמוק, בעיקר בפנים, ומזיע, דופק מהיר וחלש, עליה של טמפרטורת הגוף, ובהיעדר טיפול מתאים, אובדן הכרה עד סכנת מוות.

● **איך מטפלים?** יש להעביר את הנפגע לסביבה קרירה, לצנן את גופו בתחבושות של מים קרים או מקלחת צוננת ולהשקותו, רצוי מים מומלחים קלות. תוספת המלח רצויה כדי להשלים את כמויות המלח שאיבד הנפגע בזיעה המרובה. רצוי בכל מקרה להעבירו לבית חולים כדי לקבל סיוע רפואי.

● **איך מונעים?** יש להשתדל להישאר בסביבה קרירה, כלומר עדיף להישאר בבית עם המזגן, המאוורר, ואם אין — לבלות הרבה במקלחת. ובחוץ — ללבוש בגדים קלים, לחבוש כובע ולשתות הרבה: שתיים־שלוש כוסות בשעה.

התייבשות

מכת חום שונה מהתייבשות, למשל. התייבשות אופיינית יותר למצב של חום יבש, כלומר שרב. בחום יבש אנו כן מצליחים לצנן את גופנו באמצעות הזיעה המתאדה בקלות, אלא שעקב החום הרב והיובש באוויר אנחנו לא כל כך מרגישים בזיעה ולא ממהרים לשתות. הגוף מאבד נוזלים במהירות. בשרב כבר אנחנו מאבדים נוזלים אפילו כשאנחנו נושמים. התוצאה — התייבשות. ההזעה פוחתת וחום הגוף עולה ל־40 מעלות, אפילו מבלי שיוכל להתקרר.

● **איך מטפלים?** לצנן את גופו של הנפגע במים קרים ולהעבירו מיד לבית־חולים, שם יקבל נוזלים באמצעות עירוי ושתייה. אגב, גם התפקוד הכלייתי נפגע במצב של התייבשות ותפוקת השתן מואטת עד עצירה. בבית־חולים פועלים גם לאיזון תפוקת השתן.

● **איך מונעים?** כפי שמונעים מכת חום. במיוחד להקפיד על שתייה מרובה, אפילו 40 כוסות ביום שרב כבד.

תשומת לב מיוחדת יש להעניק לתינוקות וקשישים, המהווים את אוכלוסיית הסיכון גם בחום יבש וגם בחום רווי לחות. יש להקפיד שישתו ולא ישהו מחוץ לבית. אצל קשישים יש גם סכנה להגברה של מחלות כרוניות ומחלות לב, כליות וכו'. לגבי תינוקות המסרבים לשתות, עצה לאמהות: המתיקי את השתייה והתינוק ישתה בשמחה.

חם גם לצרפתים, ששולחים את ילדיהם להשתכשך למרגלות ה„אייפל" (צילום: אי.פי.)

אתונה גרה באיצטדיון ממוזג

בעקבות גל החום הכבד שפקד את אתונה נטשו רבים את העיר ואחרים עברו להתגורר באיצטדיון ממוזג שפתח בפניהם את שעריו ■ הממשלה „מבטיחה" שוב, אך רק מוכרי המאווררים מקיימים ומתקיימים

ז'אן כהן, אתונה

„לנטוש את העיר!" — זו היתה הקריאה בסוף השבוע שעבר, כאשר גל חום של 45 עד 48 מעלות תקף את יוון. אתונה, העיר הלא־אנושית ביותר בעולם, מוכה קשה מכל.

אחרי מלחמת העולם השניה מנתה אוכלוסיית אתונה 350.000 נפש בלבד. היום אוכלוסייתה מגיעה ל־4.5 מיליון. זיהום הסביבה בעיר הוא מן הקשים בעולם וגורם למותם של כמה מאות איש בשנה. אחת הסיבות להיות העיר כה בלתי־נסבלת נעוצה בכך שהיא מעולם לא תוכננה: כל אתונאי בנה לעצמו את ביתו כאוות נפשו, וכיום לא יותר משני אחוזים של שיטחה ירוקים. כל השאר מכוסה מלט, זכוכית ואספלט, ההופכים אותה לחממה מידי קיץ.

לפיכך, כאשר הגיע גל החום ליוון, היתה זו אתונה שספגה את המהלומה הקשה ביותר. עד כה מתו מן החום 51 איש ועוד כאלפיים אושפזו בבתי־החולים. כחצי מיליון מכוניות ובהן כמיליון וחצי בני־אדם נטשו את העיר בחיפוש אחר חוף־ים אפשרי. בנוסף על כך, עזבו את העיר אנשים רבים בדרך האוויר, הים ומסילות הברזל. בסך־הכל נטשו את אתונה בין ה־7 ל־11 ביולי כ־1.200,000 בני־אדם.

תסכול רב נגרם מכך שהממשלה שיכלה ללמוד לקח מגל החום הקשה של הקיץ שעבר, ושקיבלה אתראה מספקת מן החזאי, לא עשתה דבר כדי להגן על האוכלוסיה. רק רצונם הטוב ותושייתם של כמה פקידי ממשלה הקלו במעט על המצב. מנהל האיצטדיון האולטרה־מודרני, „שלום וידידות", שהוא ממוזג, פתח את שעריו לציבור כדי שיוכל להסתתר בו מפני החום. כמה מאות בני־אדם התמקמו שם במשך שלושה ימים, מצויידים במיטות מתקפלות, לוחות ששבש ומבערי גאז קטנים לבישול. תמונות דומות נראו בבניינים ציבוריים אחרים בהם יש מיזוג אוויר, וכמובן גם בשדה התעופה הבינלאומי של אתונה, המתפאר גם בבריכת נוי גדולה שהפכה לבריכת שחייה — לא עבור התיירות העממית, כי אם עבור תושבי אתונה עצמם.

ומדוע לא התכוננה ממשלת יוון לאסון הממשמש ובא? התשובה פשוטה וטראגית כאחת. היוונים פשוט אינם לומדים מן הניסיון. גם הפעם אמרו שהאסון של הקיץ שעבר לא יוכל להישנות, וכי ננקטו כל הצעדים הדרושים למנעו. לאמיתו של דבר, אף בית־חולים לא התקין מיזוג אוויר, כפי שהבטיחו בשנה שעברה, בבית־חולים אחד בלבד הגיעו לשלב המתקדם, כן היו התוכניות למכרז הפומבי להתקנת מיזוג האוויר מוכנים לפרסום... שאר בתי־החולים לא הגיעו אפילו לשלב זה. אף־על־פי־כן היתה הממשלה נדיבה ביותר בדיבורים. משרד הבריאות פירסם הנחיות לציבור כיצד לנהוג, אך גם הנחיות אלה היו חסרות טעם לנוכח המציאות. למשל, הומלץ לציבור להתקלח לעיתים תכופות, אך בכמה וכמה אזורים — כולל ארבעה בתי־חולים — הופסקה הספקת המים. הודעות אחרות היו מקאבריות למדי, כמו ההוראה להשאיר את בתי־הקברות פתוחים, כדי שלא יקרה מה שקרה בקיץ שעבר, שלא הספיק המקום בחדרי הקירור לאכסון המתים עד לקבורתם.

מחיר מופקע

היחידים ששמחו והתרוננו בתוך אווירת היאוש הכללית היו מוכרי המאווררים והמזגנים. תור המתינים למכשירים אלה הגיע ל־45 יום, על אף מחירם הגבוה. כל המכשירים שהיו במלאי בחנויות נחטפו מייד. סוחר אחד, ניקוס גוציס, מכר 790 מאווררים תוך שעתיים, ו־100 נוספים נגנבו בשעה שהועברו מן המשאית לחנות. סוחרים מכרו מאווררים במחיר שהיה גבוה ב־150% מן הרגיל, ואישרו בכך את המימרה היוונית הידועה, „מותך הוא חיי".

נשאלת השאלה, מה יקרה באוגוסט, כאשר גל חום עוד יותר כבד ועוד יותר ממושך צפוי ליוון. יווני אחד אמר בפשטות: „מה שקורה תמיד — אחרים ימותו, אחרים ישכבו בבתי־החולים, והממשלה תצהיר ששוב לא תרשה שיווצר מצב כזה, ותכריז על כל מיני צעדים שלא יינקטו".

מוטי בסוק

מקור בכיר

הוויזות למוסקבה יגיעו ביולי

ב־12.7.87 הגיעה המשלחת הקונסולרית הסובייטית לישראל. שלישום, ב־11.8.88, אישרו הסובייטים סוף סוף את בואה של משלחת ישראלית לברה״מ. בעוד כשבועיים, כך משרד החוץ, תגיע המשלחת שלנו למוסקבה.

נושא המשלחת עלה בכל שיחותיו של יועצו המדיני של פרס, נוביק, עם הסובייטים. בפגישה בניו־יורק בין שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארנדזה וראש ממשלת ישראל, שמיר, לפני כחודש, הבטיח הסובייטי, כי הוויזות למוסקבה יגיעו לתל־אביב באמצע יולי. וכששווארנדזה מבטיח, שווארנדזה מקיים.

למוסקבה יצאו מישראל שישה אנשים: שני דיפלומטים וארבעה אנשי צוות טכני (כולל זוג נשוי). בינתיים ישארו המשפחות בארץ, כפי שעשו אנשי המשלחת הקונסולרית הסובייטית בתל־אביב. שני הדיפלומטים מירון גורדון (41) ודני מגידו (45) הם מאנשי הדרג הבינוני מינוס, יועצים במשרד החוץ הישראלי. מגידו הוא הוותיק יותר, אך גורדון השולט ברוסית, יהיה מספר אחד בנציגות. גורדון משמש כיום כיועץ עיתונות והסברה בשגרירות ברומא. הוא עלה לארץ מברה״מ, ונחשב למבין בתרבות, בספרות ובפוליטיקה הסובייטית. גורדון עשה רק תפקיד אחד נוסף בחו״ל: סגן קונסול בסאן־פרנסיסקו. מגידו כבר הספיק לשמש כמזכיר ראשון בשגרירות ישראל במערב־גרמניה וכיועץ הסברה בוושינגטון. כיום הוא יועץ מדיני בשגרירות בהולנד. בתוקף תפקידו קיים את הקשר המשולש ברה״מ — הולנד — ישראל. כידוע, ההולנדים מייצגים את האינטרסים הישראליים במוסקבה. בין השאר הם גם הנפיקו את הוויזות לארץ ליהודים הסובייטים, אותן ויזות ששימשו רבים מהיהודים להגירה לארה״ב.

בין אנשי הצוות הטכני של השגרירות נמצא גם יאשה קאזקוב או בשמו החדש יעקב קרם. קאזקוב, מראשוני העולים מברה״מ בראשית שנות השבעים, סימל במשך תקופה ארוכה, בישראל ובמערב, את מאבקם של יהודי ברה״מ לעליה ארצה. מעין שרנסקי של שנות השבעים המוקדמות.

לפי שעה לא ברור מה יהיה מרחב

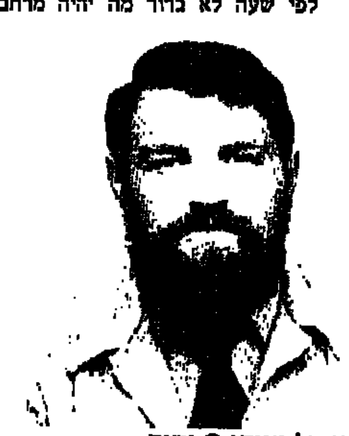

דניאל מגידו ● ותיק

המחייה של המשלחת בברה״מ. משרדי רה״מ והחוץ מייחסים חשיבות מדינית לעובדה, שהסובייטים הסכימו לנוכחות ישראלית רשמית, אם כי בדרג המדיני הנמוך ביותר, בארצם. עם זאת, לפי כתב הסמכות אין למשלחת למעשה, כל תפקיד במוסקבה. כמו המשלחת הסובייטית בישראל, תהיה המשלחת שלנו אחראית לבדיקת הרכוש הישראלי בברה״מ. ומה יש לישראל בארץ ענק זו? בניין אחד בלבד. מדובר בבניין השגרירות הישראלית במוסקבה. בניין ששימש את נציגנו שם עד לניתוק היחסים ב־1967.

למותר לציין, כי המשלחת שלנו לא תגור בבניין זה, וכי היא תשב כדיירת משנה בשגרירות ההולנדית. הסובייטים, בכל המגעים עם גורמים ישראלים רשמיים ולא רשמיים (עיתונאים), הבהירו עד כה, כי יחזיקו את המשלחת הישראלית קצר.

דרך אגב מאז 1967 משלמת ישראל, מדי שנה, מאה אלף דולר לברה״מ, תמורת שמירת זכויותיה ואחזקת בניין השגרירות

מירון גורדון ● מספר אחד

שלה בעבר.

לא צריך להיות דיפלומט, כדי לדעת כי תהליך בדיקת „הבניין הישראלי" במוסקבה יסתיים תוך מקסימום יום אחד. נוביק ושמיר ביקשו מעמיתיהם הסובייטים, כי המשלחת הישראלית תורשה גם להנפיק את הוויזות לארץ, ליהודי ברה״מ שיקבלו אישורי יציאה. התשובות הסובייטיות היו תמיד שליליות, להוציא את תשובתו של שווארנדזה לשמיר. שר החוץ הסובייטי הבטיח לברוק. כשהמשלחת תגיע למוסקבה, אולי נדע סוף סוף מה העלתה בדיקתו.

בודפשט מחייכת

במשרד החוץ בירושלים הופתעו מאוד ביום ראשון השבוע לקבל איגרת מראש הממשלה ההונגרי החדש, קרולי גרוס, במשרד הופתעו עוד יותר מאופיה הידידותי של האיגרת.

האיגרת נשלחה לרה״מ ושר החוץ, שמעון פרס, והיא הגיעה למשרד החוץ באמצעות משרד האינטרסים ההונגריים החדש בתל־אביב. [illegible] ראש הממשלה ההונגרי שותף להערכות שר החוץ של ישראל, [illegible] מכבר בבודפשט, בנושא המשך תהליך השלום, וגם מוכן לפרט על [illegible] לביקור בישראל. הביקור יצא לפועל כרגע שתנאי ההכרעות בתהליך השלום.

היו הרבה סיבות להפתעה. בירושלים, מורים כי שלח אותה הדרג ההונגרי הבכיר ביותר, הוא עשה שימוש דיפלומטי רגיל במשלחת ההונגרית בתל־אביב. [illegible] כי גרוס, ביקור ההונגריה לא כשר בממשלת ישראל אלא כראש מפלגה.

בירושלים מעריכים, כי האיגרת ההונגרית, אינה בבחינת מנוסת [illegible] כבר בעתיד הקרוב יהיה לה המשך.

הבטחות זהירות לזאיר

ביום ראשון השבוע שבו לישראל מזאיר מנכ״ל משרד החוץ, אברשה טמיר, והשגריר יוסף חרס. הבשורה בפיהם היתה צנועה ביותר. זאיר וישראל כוננו ועדה משותפת עליונה לעיקוב אחרי התפתחות היחסים ביניהן. תוועה תתכנס בדרג בכיר אחת לשנתיים. במקביל תפעל ועדת מעקב מצומצמת, בדרג פקידותי־בינוני, שתתכנס אחת לשנה.

ערב צאתו לקינשאסה כינס אברשה, בלשכתו במשרד החוץ, מסיבת עיתונאים אליה הוזמנו גם כתבים זרים. המנכ״ל אהב מאוד לשמוע את הבטחתו הוא, כי במסעו הקרוב לאפריקה, יבקר בזאיר ובעוד מדינה. טמיר סירב כמובן, לומר מיהי המדינה. הוא רק דאג להגדירה כמי שאיננה מקיימת יחסים דיפלומטיים עם ישראל. העיתונאים ניסו לנחש, ומרבית האצבעות הונחו על מדינת הענק ניגריה. זוהי מדינת מפתח במערב אפריקה. לישראל אין קשרים דיפלומטיים רשמיים איתה, אך עם זאת יש לה קשרים כלכליים ומסחריים ענפים עם לאגוס.

אברשה טמיר ● מובוטו לא בא (צילום: משה שי)

מתברר, כי למרות ההבטחה והרצון העז של המנכ״ל, הביקור הנוכחי שלו באפריקה לא הניב כל פגישה סורית, וגם לא שיחה מדינית עם אישיות חסרת קשרים עם ישראל. יתר על כן גם בזאיר, בה שהו טמיר והדס כשבוע, לא התפנה הנשיא מובוטו לפגוש אותם.

השיחות בזאיר נערכו עם שר החוץ הזאירי, עם מזכיר המדינה המקומי לענייני חוץ ופקידים בכירים אחרים, האפריקנים שמחו וגם הופתעו מאוד לשמוע, כי ישראל אכן אימצה קו חדש ועוין משהו במדיניותה הדרום־אפריקנית. כך למשל, הם לא ידעו, כי פרס חזר וביקש לאחרונה מהנשיא חלבן בותה, כי יחון מטעמים הומניטריים את ששת השחורים, העומדים בקרוב בפני הוצאה להורג. במסגרת השיחות שמעו טמיר והדס את מארחיהם מרברים על הנעשה ביבשת השחורה הענקית. שני הצדדים דנו בהתפתחויות הפוליטיות והחדשות בעולם. המקומיים הביעו שביעות רצון בכל הקשור ליחסים הצבאיים עם ישראל. הם חזרו וציינו, כי ישראל איננה מקיימת את התחייבויותיה בתחום הבילטרלי.

הישראלים הופתעו לגלות, כי הזאירים עשו עבודת בית יסודית לקראת הפגישה. הם הניחו על השולחן את כל ההסכמים וההבטחות הישראליות, מאז חודשו היחסים בין שתי המדינות, וביקשו לוורא סעיף אחר סעיף, מדוע ירושלים איכזבה. סוכם הפעם, כי ישראל מבטיחה רק דברים שהיא יכולה ומתכוונת לבצע. אם בהסכמים מ־1982 הבטיחה ישראל קו אל־על לקינשאסה, הוכן הפעם על־ידי הזאירים, כי ירושלים אינה יכולה לעמוד בהתחייבות כזו. סוכם, כי איר־זאיר תחפש דרך ואוצות לקיום קו כזה, וכי אל־על תשתף איתם פעולה בקוים ובאזורים בהם היא פועלת.

הזאירים גם ציינו, כי המאפרי אצלם מעניין וקוסם פי כמה מהסאפרי מהמוטר בקניה. הוסכם, כי הם יפתחו משרד תיירות בארץ, וישראל תשתדל לעזור להם. מספר המלגות לסטודנטים זאירים בארץ יוכפל מ־30 ל־60. ישראל תעמיד את הירע, בעזרת מימון בינלאומי, לבניית שיכונים עממיים בזאיר. ימשך הסיוע של בית־החולים הדסה בירושלים לבית־החולים בקינשאסה. הדסה עזרה בהקמת בית־חולים זה, ועתה היא עוזרת בניהולו. טמיר והדס התרשמו מאוד לטובה מהעבודה שעושים הרופאים והאחיות מישראל. זאיר ביקשה לעניין את אוהדיה בקניית עץ מיערות הער שלה. ניתנו הבטחות. אבל לא ניתנו התחייבויות, הזאירים הבטיחו, כי יסייעו לישראל לחדש יחסים באפריקה עם מדינות נוספות, אולם נראה כי ההדירה שלנו לארצות הדשות נתקלת בקשיים. כידוע, נחשבת זאיר לאחת המדינות העשירות בעולם באורניום, תומר גלם יסודי והכרחי לפצצת האטום. לא ברור אם בשיחות בקינשאסה הועלה נושא ההספקה של מתכת זו לישראל, ולא ידוע מה טיב יחסי האורניום בין קינשאסה ותל־אביב.

לוברס לפני חוליט

שבעה חודשים לפני בואם לארץ של חוליט, ואן־באסטן, ואננברג, ריקארד וחבריהם לנבחרת הולנד, יגיעו ביום ראשון הקרוב לארץ ראש הממשלה ושר החוץ של ארץ השטלה.

רודולף לוברס, ראש הממשלה, והנרי ואן דן ברואק, שר החוץ הם ידידי ישראל. שניהם חברים במפלגת העם הקתולית (ק.וי.פי). לוברס וברואק מונו לראשונה לתפקידם ב־4.11.82. שניהם צעירים יחסית למעמדם הרם, בני 49 ו־52. לוברס נולד ברוטרדאם ועמיתו בפאריס. בכלל, כשמדובר בפוליטיקאים הולנדים, כולל מהדרג הבכיר, מדובר בהרבה פחות כיפתור ושורה. כך למשל קראנו, לפני מספר חודשים, על לוברס, שראה גנבים (כן יש דבר כזה בהולנד) גונבים את מכונית אשתו. הוא לא התעצל, קפץ לרכבו, רדף אחרי הגנבים ותפס אותם. לבסוף הסגיר אותם למשטרה וחזר הביתה לישון. שום שומרים אישיים. שום שמירה על הבית. מישהו היה חולם על מרדף כזה בישראל — שמיר והגנבים או פרס והגנבים.

אומרים שהולנד היא המדינה הידידותית לישראל בעולם. האהדה לישראל עוברת דרך כל שדרות העם. הביקור בארץ של רה״מ היה צריך להתקיים לפני כארבעה חודשים. אז הוא אמור היה להיות ביקור חגיגי, במסגרת חגיגות ה־40 למדינה. הביקור נדחה, כנראה בשל האינתיפאדה. לביקור המחודש צירף ראש הממשלה את שר החוץ שלו, ובארץ הבינו כי עכשיו מדובר בביקור עבודה. הפעם, כפי שהורגלנו כבר על־ידי אורחים ומי־דרג אחרים (שולץ, אונו), יפגש שר החוץ ההולנדי באמריקן קולוני עם המשלחת המסורתית, של מה שבארץ אוהבים לכנות פלשתינים מתונים. ללמדנו, שגם ההולנדים חושבים כיום, בעקבות האינתיפאדה, כי לב הבעיה במזה״ת הוא מציאת ביטוי לאומי לפלשתינים.

סביר מאוד להניח, כי רה״מ ההולנדי ושר החוץ שלו ידונו בארץ עם שמיר ופרס בהמשך תהליך השלום. לוברס ואן דן ברואק תומכים בתוכנית שולץ. ברור כי עמדתו של פרס קרובה יותר לעמדתם מעמדת שמיר. ברור כבר כי האורחים ינצלו את ביקורם בישראל, כדי להביע את דאגת העם ההולנדי לאינתיפאדה. הם יקראו לישראל לחפש פתרון פוליטי של פשרה, כדי לסיים את מלחמות הדמים במזה״ת.

בהקשר זה כדאי לציין, כי ביום העצמאות האחרון של ישראל, ביצע לוברס מחווה מיוחדת לירושלים. לראשונה בתולדות הולנד, הוא הגיע לביתו של השגריר שלנו בהאג, כדי לחגוג עם האח״מים האחרים את יום השנה ה־40 לעצמאותנו. למחרת, לפני קהל יהודי גדול וחם במיוחד לישראל, באמסטרדאם, הוא מתח ביקורת חריפה ביותר על מדיניות השלום של ישראל ובעיקר מדיניותה בשטחים. מעריכים, כי זה יהיה אופי ביקורו בארץ.

ראש ממשלת הולנד רודולף לוברס (כאן מרקד) ● פחות כיפתור ושורה

עמוס מר־חיים, מנכ״ל „כלל תעשיות":

„הפסקנו יצוא בלתי רווחי"

בערכנו תוכניות העבודה של „כלל תעשיות" מניחים שלא יבוצע פיחות עד סוף השנה, ועל סמך הנחה זו ניתנו הנחיות מתאימות למפעלי הקבוצה. מנכ״ל „כלל תעשיות", עמוס מר־חיים, אומר בראיון ל„על־המשמר", כי הקבוצה הניחה בתוכנית העבודה המקורית ל־88 שיבוצע פיחות בראשית השנה, כיוון שזה המועד הנוח ביותר לפיחות, בדומה לפיחות שבוצע בתחילת 87. „כאשר התברר שלא מתכוונים לבצע פיחות, עידכנו את תוכנית העבודה בסוף הרבעון הראשון של 88, בהנחה שלא יהיה פיחות עד סוף השנה", אומר מר־חיים.

בנהלת „כלל תעשיות" התקבלה עוד החלטה חשובה, בעקבות המשך ייצוב שער החליפין — הוחלט שהזמנות יצוא שאינן רווחיות, ואפשר לוותר עליהן, לא יבוצעו. „נימוקים כמו שמירה על שווקים, לא תקפים עוד. ניסינו לשמור על שווקים שלוש־ארבע שנים, ושילמנו מחיר יקר ביותר", אומר מר־חיים. „אחד הקשיים של 'אורדן', למשל, נבע מכך שהחברה הניחה שברגע מסויים תהיה התאמה בשער החליפין, אבל בשלוש השנים האחרונות, מאז התוכנית הכלכלית של יולי 85', היתה רק התאמה אחת, ויש לזכור שנכנסנו לתוכנית הכלכלית במצב של פיגור בשער החליפין לעומת האינפלציה".

אשר לנתונים המצביעים על עלייה בולטת ביצוא במחצית הראשונה של 88', מנכ״ל „כלל תעשיות" אומר כי רוב היצוא כיום נעשה באין ברירה, והרווחיות שלו אפסית. לדבריו, העלייה ביצוא בתחילת 88' היא תולדה של מדיניות המפעלים במחצית הראשונה של 87'. בתקופה המקבילה בשנה שעברה הרווחיות היתה גבוהה יותר, והפיחות שבוצע בינואר 87' נתן למפעלים נשימה עד סוף השנה. הוא מעריך, כי העלייה ביצוא ענף

מר־חיים: הממשלה מדברת ולא עוזרת

האלקטרוניקה תימשך, כיוון שלענף זה אין שווקים מקומיים בהיקף גדול. בענפים אחרים, כמו טקסטיל, מזון ומתכת, אין צופים גידול ביצוא.

אשר לפיחות הזוחל שבוצע בשער השקל כלפי הדולר, בעקבות התחזקות הדולר בשבועות האחרונים, לדברי מר־חיים אין לייחס לכך משמעות דרמטית, ואם תימשך התחזקות הדולר לעומת המטבעות האירופיים, זה לא יסייע ליצואנים הישראלים — או ליתר דיוק, זה ישפר את מצבם של היצואנים לגוש הדולרי ויירע את מצבם של היצואנים לגוש האירופי. „אם תהיה החלטה לפחת את השקל לעומת הדולר, באופן שבעוד שלושה חודשים נראה כרסום של 5 אחוזים, זה יכול להיות פיתרון. כיוון שלא יבוצע מהלך דרמטי, ההשפעה על מחירי היבוא לא תהיה חדה וגם ההשפעה על המדד תהיה מתונה", אומר מר־חיים.

בשבוע שעבר הצביע מנכ״ל משרד התעשייה והמסחר, יורם בליזובסקי, על מגמה חדשה המסתמנת בתעשייה הישראלית מאז סגירת מפעל „רום כרמל" (שבבעלות „כלל"), לפיה מפעלים הנקלעים לקשיים הפסיקו לבקש סיוע ממשלתי להצלתם. מגמה זו מתחזקת, לדבריו, במהלכי הסגירה שמבצע בימים אלה קונצרן „כור".

מנכ״ל „כלל תעשיות" אומר, כי במקרה של „רום הכרמל" הממשלה לא היתה יכולה לעזור, אבל הסיבה להפסקת בקשות הסיוע היא עמוקה יותר. „נקודת המפנה איננה ‚רום כרמל', אלא ‚אתא'", אומר מר־חיים — „שרי הממשלה הודיעו שיעזרו ל'אתא', ובסופו של דבר הממשלה לא עשתה דבר. יש לי ספק ביכולתה של הממשלה לסייע למפעלים במצוקה. בשנים קודמות, סגירת מפעלים היתה כתוצאה ממבנה הון לקוי — מפעל קטן עם הון עצמי קטן, שהחל לגדול פתאום ונקלע לקשיים. אז באו לממשלה וביקשו הלוואות וערבויות, כדי לשקם את מבנה ההון של המפעל".

אבל לדבריו, הממשלה לא עמדה בהבטחות רבות לסייע. „גם לנו ניתנה הבטחה לסייע למפעל ‚סאיטקס' במימון יצוא, ולא הצליחו לממש את ההבטחה הזאת", אומר מר־חיים.

אודי נחשון

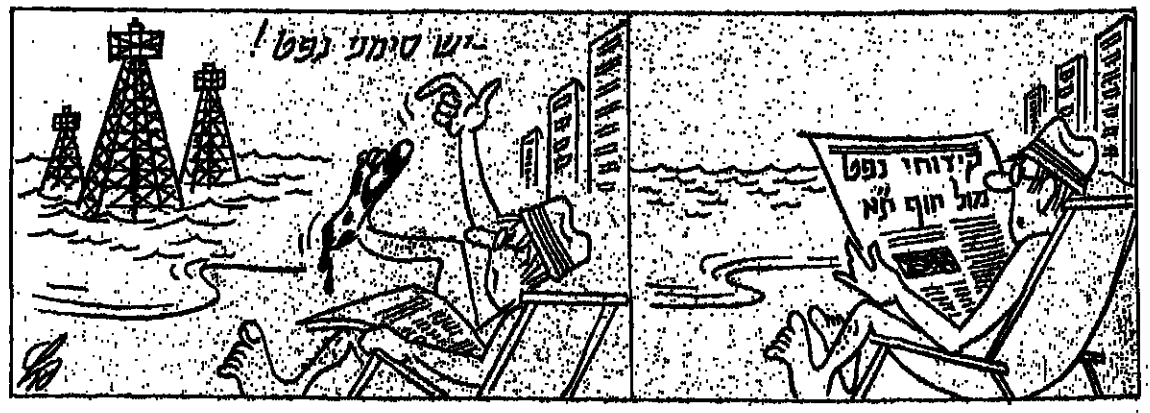

הרפורמה בדלק, שלב א׳, יוצאת לדרך

● מחירי הנפט בעולם ממשיכים לרדת

אתמול הופעל השלב הראשון בתכנית הרפורמה במשק הדלק. שר האנרגיה והתשתית משה שחל, שנאבק עם ראשי שלוש חברות הדלק, פז, דלק וסונול, על ביצוע תכנית הרפורמה כפי שהוא הציע, יכול לומר בסיפוק — הרפורמה במשק הדלק, שלדעתו היתה דרושה בגלל שינוי התנאים במשק הדלק העולמי, יוצאת לדרך.

השינוי החשוב ביותר במשק הדלק העולמי שיחק, ממש לידיו של שחל — מחירי נפט נמוכים מאד. המחיר הרשמי באופ״ק נקבע לפני חודש כ־17 דולר לחבית. אתמול נמכרה חבית נפט ב־12 דולר. כזכור, מחיר הנפט באוקטובר 1973 היה 12 דולר לחבית, כלומר המחיר הנומינלי של הנפט ב־1988 זהה למחירו לפני 15 שנה. יש לזכור כי מחיר הנפט ב־1978 היה 19 דולר לחבית, וב־1980 בין 38 ל־40 דולר החבית. בחודש אפריל 86' ירד המחיר ל־10 דולארים החבית ובתחילת 87' חזר ל־15 דולר לחבית, עד 17 דולר. עכשיו המחירים יורדים שוב. הסיבה — העולם מוצף בנפט והיצע גדול מהביקוש. כאשר הופל המטוס האיראני, הגיב שוק הנפט בעלייה של 50 סנט לחבית. המחירים עלו מ־12 דולר ל־12.50 דולר החבית, וירדו בחזרה. כך קרה גם השבוע, כאשר נשרפה אסדת הקידוח של „אוקסידנטל" בים הצפוני.

ראשי חברות הדלק המקומיות חזרו והדגישו, כי מעולם לא חסר דלק בארץ, גם בימים הקשים של סוף 1973 ובשנים 1981 — 1979, ימי הפלת משטרו של השאה בפרס על ידי חומייני, ולאחריהם מלחמת עיראק־איראן, מספקיות הדלק הגדולות בעולם. חברות הדלק המקומיות הצליחו לקשור קשרים עם ספקי נפט במחירים מתקבלים על הדעת, כיום המציאות שונה ולכן צודק שחל, בקובעו כי ביצוע הרפורמה על כל שלביה יחסוך למשק המדינה עשרות מיליוני דולארים בשנה. חלק הארי של חיסכון זה יבוא לידי ביטוי בהקטנת עלויות הייצור והובלת מוצרי הנפט, דבר שיסייע בייצוב רמת המחירים במשק ויעודד את הצמיחה.

הגשמה מלאה של הרפורמה הינה תהליך מתמשך, המחייב זהירות ובחינה מתמדת של הסתגלות הגורמים השונים הפועלים בשוק למהלכי הרפורמה. זהו הרקע להפעלתה בשלבים, הנגזרים מייעדי הרפורמה הכוללת. לטענת שר האנרגיה, המבנה הענפי של משק הדלק אומנם הבטיח אספקה אמינה של מוצרי נפט למשק, אך גרם לבזבוז משאבים ולעיוותים בהקצאת המקורות במשק, בגלל מעורבות אדמיניסטרטיבית, מספר רב של הסכמים, התחשבנויות וחילוכים אין־ספור, העדר תחרותיות, מבנה סגור ומוכן במקטעי הרכישה, הזיקוק והשיווק וחוסר יעילות, שמהם נהנו גורמים שונים במשק הדלק, בהיקף של עשרות מיליוני דולרים בשנה. אלה הם רק חלק מהעיוותים הכרוכים במבנה ובתיפקוד משק הדלק. גם אי־התאמה בשלבי הזיקוק והרכישה, שהתבטא בהפרדת הרכישה והזיקוק בין גורמים שונים, לא איפשר הקטנת עלויות.

שלב א׳ של הרפורמה במשק הדלק יכלול:

● ביטול חלוקת השוק של הצרכנים הגדולים בין החברות (בוצע בינואר 87').

● ביטול הסכם מבנה המחיר בין הממשלה לבין חברות הדלק.

● כיסוי מלוא הוצאות חברות הדלק עד שער בתי הזיקוק (כולל רכישה, הובלה, פריקה, הזרמה, איחסון וזיקוק). רק לגבי הרכישות החוזיות, המסתכמות כיום ב־4.75 מיליון טון לשנה, מתוך צריכה כוללת של כ־7.5 מיליון טון בשנה.

● קביעת מחיר גג לצרכן לכל מוצר שיתבסס על קביעת עלות נורמטיבית (על־פי מחירי היבוא לאותו מוצר) של המוצרים בשער בז״ן; עלויות ההזרמה, האיחסון והניפוק של מוצרי הנפט לפי תעריפים מאושרים; הוצאות מימון מלאי תפעולי נורמטיבי לכל מוצר, הוצאות השיווק של כל מוצר נפט, לרבות מרווח שיווק ואשראי ומיסים.

● שינוי הסכם הזיקוק מהסכם קבלני לזיקוק במקטע החוזי, תוך העברת מלוא התפוקות לחברות הדלק.

● הענקת רשיונות יבוא לחברות הדלק — לייבא נפט גולמי ומוצרי נפט; לבתי הזיקוק — לייבא נפט גולמי ומוצרים חצי מוגמרים. למספר צרכנים גדולים — לייבא מוצרים כלהלן: חברת החשמל — מזוט, סולר; נשר — מזוט; בתי הזיקוק (כצרכן) — מזוט, נפטא; התעשייה הפטרוכימית — מזוט, נפטא, גפ״מ; מפעלי ים־המלח — מזוט; מערכת הביטחון — סולר, דס״ל, בנזין. לבתי הזיקוק תינתן אפשרות לשווק מוצרים כנ״ל אך רק לצרכנים הגדולים ובמקטע היצוא החופשי בלבד.

● הצרכנים הגדולים יחוייבו לרכוש את מוצריהם מחברות הדלק על־פי התפוקות במקטע החוזי. יתרת הכמות תותר ביבוא, על־ידי אחרים ו/או ברכישה מבז״ן, ו/או ברכישה מחברות הדלק. על־פי החלטת שר האנרגיה, תופעל הרפורמה במשק הדלק בלי לאפשר לבתי הזיקוק לשווק מוצרי נפט בארץ, לרבות לצרכנים הגדולים. זהו שלב א׳. השר לא קבע את משך הביצוע.

חיים מרגלית

ערך: לוי מורב

גידול פי 4 במכירות צ.מ.ת. צאלים

קיבוץ צאלים, המתמחה בייצור צמיגים „רכים" למלגזות, הצליח בשלוש השנים האחרונות לפתח שוק ייחודי בארץ ובחו״ל, אשתקד גדלו מכירותיו פי 4, לעומת שנת פעילותו הראשונה, 1986. לשנת 1988 צופה בן־עמי ברגר, מנהל צ.מ.ת צאלים, מכירות ב־4 מיליון דולר לשוק המקומי וליצוא.

פעולות השיווק וההפצה של הצמיגים המיוצרים בלברית עפ״י הסכם ידע עם חברה גרמנית, נעשות באמצעות „מוצרי תכן" והניבו גידול של 24% במכירות לשוק המקומי בשנת 1988 לברה. עיקר הפעילות בסניף חיפה של „מוצרי תכן", ועליו מערכת המחשב של החברה המאפשרת ייעול וחישובי מלאי ופיתוח פעילות המכירות.

מפעל צמיגי המלגזות של צ.מ.ת צאלים הוקם בהשקעה ראשונית של 5 מיליון דולר, על בסיס סקר שוק שאיתר ביקוש למוצר ייחודי זה, ונמנה כיום עם המפעלים המתקדמים והמשוכללים בסוגו בעולם.

חדשות המשק

כלכלני בנק הפועלים:

יציבות שער החליפין — הגורם המרכזי להאטה במשק

בחודשים האחרונים התחזקה מגמת ההאטה בפעילות הכלכלית במשק, שהחלה להסתמן במחצית השנייה של 87 וברבעון הראשון של 88 — קובעים כלכלני בנק הפועלים בסקירת ההתפתחויות הכלכליות.

לטענתם, ההאטה המורגשת במשק הישראלי בחודשים האחרונים היא בין השאר תוצאה של הייסוף הריאלי בשער החליפין, וככל שיוקדם התיקון בשער החליפין, כך יקטן המחיר למשק. גורמים אחרים שהשפיעו על ההאטה: המהומות בשטחים, הפוגעות בעיקר בתיירות לישראל, בענף הבנייה ובחלק קטן מענפי התעשייה, והאטה בצריכה הפרטית, לאחר עלייה גבוהה בשנתיים האחרונות.

כלכלני בנק הפועלים צופים, כי בחודשים יוני, יולי ואוגוסט תהיה עלייה מתונה במדד, כתוצאה מהוזלות עונתיות במחירי הפירות והירקות ומכירות סוף העונה, והעלייה המצטברת של המדד לחודשים האלה לא תעלה, ככל הנראה, על 1.5 אחוזים. אולם הם מציינים, שתופעה עונתית זו אינה מבשרת מעבר לרמת אינפלציה נמוכה יותר, ובחודשי הסתיו והחורף תחזור האינפלציה לרמה של כ־1.5 אחוזים לחודש. כתוצאה מייצוב שער החליפין ביחס לסל המטבעות והפרשי האינפלציה בין ישראל וחו״ל, נשחק שער החליפין הריאלי ביחס לסל המטבעות ב־7.4 אחוזים בהשוואה לדצמבר 86, ערב הפיחות האחרון. הכלכלנים מציינים, כי ללא צעד מתקן תימשך ותגבר השחיקה הזאת.

בתחום התעסוקה והשכר, התופעה הבולטת בשוק העבודה היא תהליך רצוף של עליית שכר ריאלית וירידה בשיעור האבטלה. ברבעון הראשון של 88 היתה רמת השכר במשק גבוהה בשיעור ריאלי של כ־11 אחוז מזו של התקופה המקבילה אשתקד.

התופעה הבולטת בתחום הנכסים הפיננסיים הלא־צמודים, היא ההאטה הניכרת של הגידול הנומינלי בפקדונות הלא־צמודים ובאשראי החופשי, מתחילת 88. הריביות הדביטוריות ממשיכות לרדת בהדרגה, ובמאי הגיעה הריבית על חח״ד ועו״ש חובה לרמה של 3.3 אחוזים לחודש. בסוף יוני היתה ירידה נוספת בריבית ושיעורה הגיעה ל־3.1 אחוזים לחודש.

הגידול ביצוא נבלם בחודשים אפריל־מאי, וכלכלני בנק הפועלים מציינים כי תופעה זו אינה מפתיעה לנוכח הייסוף הריאלי המתמשך. עוד הם מזכירים, כי בספטמבר או אוקטובר צפוי תשלום תוספת־יוקר בשיעור 5 אחוזים. לדבריהם, אם שער החליפין ימשיך להיות קבוע, תיגרם שחיקה נוספת ברווחיות הייצור, הן לייצוא והן לשוק המקומי, וניתן לצפות להמשך ההאטה הכלכלית בחודשים הקרובים.

אודי נחשון

7 ש״ח לשעה לשכיר עירוני

ההכנסה משכר ומשכורת של שכירים עירוניים הגיעה ל־7 ש״ח לערך לשעת עבודה, בתקופה יוני 86 — מאי 87 (כ־6.9 ש״ח לשעה במחירי מאי 88). שכיר עבד בממוצע כ־40 שעות בשבוע והכנסתו לחודש היתה, איפוא, 1,180 ש״ח (שהם שווי־ערך ל־1,500 במחירי מאי 88). אומדנים אלה מבוססים על ממצאי סקר הוצאות המשפחה 1986/87 שערכה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. יצויין, כי הנתונים מתייחסים לרמת המחירים של שנת הסקר (1986/87) וכי מאז עלה מדד המחירים לצרכן ביותר מ־27%.

מנתוני הסקר עולה, שקיים קשר ברור בין רמת ההשכלה ורמת ההכנסה — בעלי השכלה של עד 8 שנות לימוד השתכרו במחצית השכר לשעת עבודה, לעומת בעלי השכלה של 13 שנות לימוד ויותר.

בדיקת רמת ההכנסות של גברים ונשים מראה, כי הכנסת הגברים השכירים לשעת עבודה היתה גבוהה כדי 36% לערך מהכנסת הנשים השכירות (7.7 ש״ח לעומת 5.7 ש״ח בממוצע).

הקרן לקידום השיווק

35.5 מיליון דולר ל־521 מפעלים

5.6 מיליון דולר לתעשייה הקיבוצית

בשנת התקציב 1987 התקבלו בקרן לקידום השיווק החלטות על סיוע בסכום של 35.5 מיליון דולר ל־521 מפעלים, מתוכם 5.6 מיליון דולר יועדו ל־83 מפעלי התעשייה הקיבוצית. וצביה דורי, סמנכ״ל למימון במשרד התמ״ס, ציינה כי כ־16 אחוז ממשאבי הקרן הופנו למפעלי התעשייה הקיבוצית. עוד מציינת דורי, כי שיעור היצוא של התעשייה הקיבוצית מסך היצוא התעשייתי במשק (ללא יהלומים) בשנת 87 הגיע ל־8.4 אחוזים ומשמעות הדבר שחלק הקיבוצים בקרן קידום השיווק כמעט כפול ממשקלם ביצוא.

הקרן לקידום השיווק נותנת הלוואות ומענקים בשיעור של 75 אחוז מהוצאות קידום השיווק שלהם. בשנת התקציב 1987 התקבלו בקרנות הסיוע החלטות על מתן הלוואות בסכום של 10.4 מיליון שקל. החלטות על סיוע לתעשייה הקיבוצית הסתכמו ב־2.5 מיליון שקל. התעשייה הקיבוצית קיבלה 24 אחוזים מהסיוע הכולל.

לדברי צביה דורי, מהשוואת המשקל של תפוקת התעשייה הקיבוצית בסך התפוקה התעשייתית (ללא יהלומים), שהינו 7.2 אחוזים, עולה שהתעשייה הקיבוצית קיבלה סיוע יותר מפי 3 מחלקה בתפוקת התעשייה.

עוד היא מציינת, כי בראשית שנת 88 פעלה במסגרת משרד התמ״ס קרן סיוע מיוחדת ליצואנים שנפגעו כתוצאה מהיחלשות הדולר. הקרן נתנה הלוואות ומענקים בסכום של 50 מיליון דולר. מתוך זה קיבלה התעשייה הקיבוצית סיוע של 5.2 מיליון דולר, שהם 10.4 אחוזים מכלל הסיוע.

יוסף נטר מנהל סניף חיפה של „מוצרי תכן"

יוסף נטר התמנה למנהל הסניף החיפני של חברת „מוצרי תכן", המשווקת את מוצרי התעשייה הקיבוצית. נטר, חבר קיבוץ יחיעם, שימש בעשר השנים האחרונות בתפקידי שיווק וניהול במפעל „מערכי יחיעם" וכמנהל המפעל מאז 1984.

נטר, בוגר התוכנית ליישום וניהול עסקי של אוניברסיטת חיפה, השלים קורסים והשתלמויות בנושא מינהל עסקים. קיבוצי לרכזי משק במדרשת רופין. בתפקידו כמנהל סניף חיפה הצפון של „מוצרי תכן" יעמוד בראש הסניף השני בגודלו מתוך ארבעת סניפי החברה בארץ.

מחזור המכירות הממוצע של סניף חיפה מגיע לכ־8 מיליון ש״ח לחודש. פעילות השיווק, ההפצה והמכירות של סניף זה מקיפות כ־5,500 לקוחות. שטח האכסון העומד לרשות הסניף החיפני של „מוצרי תכן" כ־1,500 מ״ר ומספר העובדים כ־50.

מינויים חדשים נוספים במפעלי התעשייה הקיבוצית המסונפים ל„מוצרי תכן": בני פרג — מנכ״ל מפעל „ניר דוד", קיבוץ ניר דוד; שאול דובשני — מנכ״ל מפעל „פוליאון", קיבוץ ברקאי; משה אורן — מנכ״ל מפעל „טרפלקס", קיבוץ רביבים; יצחק רובינשטיין — מנכ״ל מפעל „געש", קיבוץ געש.

בחודש מאי 88 גדלו מכירותיה של „מוצרי תכן" בכ־27% ריאלית, בהשוואה לחודש אפריל, והסתכמו ב־13.3 מיליון ש״ח.

ערוץ ראשון
דורית גפן

בנים ואבות

אבא של עדי אופיר, ואבא של אמנון כרמון, אשר מסרבים לשרת בשטחים במסגרת שירות המילואים שלהם, ויושבים בשל כך בכלא הצבאי, הם אבות שעומדים מאחורי בניהם.

לכרמון האב, המזדהה עם עמדת בנו קל אולי יותר, מה גם שהוא מהודר בקול רם, ואומר בגילוי לב, כי ייתכן, שאילו היה במקומו של בנו היה נוהג כמותו. ליהושע אופיר, לוחם אצ"ל לשעבר, ואיש "חרות" בהשקפותיו הפוליטיות, הסיטואציה קשה הרבה יותר. זו אולי הסיבה, שדבריו ובעיקר התייצבותו האמיצה לצדו של בנו, כמו גם היושר האישי שלו, לכבד את דעותיו של הבן, ולהעדיף את מאבקיו, מעוררים כבוד, ואפילו מידה מסוימת של התרגשות.

אין ספק, כי נושא הסרבנות לשרת בשטחים אינו פשוט. זה צעד קיצוני, שמתעמת עם החוק. אך אותם סרבנים אינם מתחמקים מהמחיר האישי. הם הולכים לכלא. בכך נשמרת המסגרת של החוק, אך המחאה והמסר הפוליטי והמצפוני, נגד השליטה והדיכוי בכוח של עם אחר, נאמרים אף הם. לא רק כעוד אמירה, אלא מתוך נקיטת עמדה מצפונית, שאין למעלה ממנה.

אביו של עדי אופיר דיבר על הסכנה שישברו את בנו וחבריו. הוא רמז על כך, ששלטונות הצבא יכלו להתחשב בעמדותיו המצפוניות, ולא לשלוח אותו לשרת בשטחים. אך הם העדיפו לא להתחשב, ואילצו אותו לבחור בין מעשה הנוגד למצפונו, לבין הישיבה בכלא.

האב אופיר, גאה בבנו. לפחות על-פי ההתרשמות מהשיחה הקצרה שניהל איתו רם עברון, ("זה הזמן"), יש להניח, כי גם הבן גא באביו, אשר נתן לו חינוך פתוח, ולא מנע ממנו לבחור את דרכו, עוד בנעוריו המוקדמים, וכיבד את דעותיו השונות, גם כאשר התבגר.

דן כרמון הזכיר, תוך שהוא נזהר מלערוך השוואות, כי במאה העשרים כבר התברר, כי חוקים ופקודות אינם דברי אלוהים חיים, ויש רגעים וזמנים שחוקים ופקודות שאינם מוסריים בעליל, ראויים ומחייבים התנגדות, וגם סרוב.

רם עברון העלה שאלה: מה תהיה עמדתו של כרמון אם חיילים בעלי עמדות פוליטיות הפוכות יסרבו למשל לפנות את השטחים או, לפנות תושבים מהתנחלויות? השאלה לגיטימית, והיא ממצה כמובן את הסוגיה הרגישה של שמירת מסגרת החוק, שהיא ההגנה היחידה מפני אנרכיה, ומפני מצב של איש הישר בעיניו יעשה. אף כי כרמון טען שאין שני המקרים דומים, הרי התשובה היחידה שאפשר לתת במשטר דמוקרטי לשאלה כזאת, ובמיוחד מי שרוצה שיכבדו את מאבקו המצפוני, היא, כי ינהגו כלפי אותם סרבנים מן הימין כמו עם אלה מהשמאל — או שלא יחייבו אותם לשרת דווקא בביצוע משימות הנוגדות את מצפונם, או שישלחו אותם לכלא על סרבנות. השאלה הגדולה היא: האם אותם סרבנים מן הימין ינהלו מאבק פסיבי, ואם יקבלו את האחריות לסרבנותם?

הסוגיה כולה, שהיא מורכבת, ובעיקרה פוליטית, נדונה הפעם מן ההיבט האישי פרטי של שני ההורים — יהושע אופיר ודן כרמון, אשר לא רק שהם תומכים בבניהם, אלא הם גם מוכנים, למרות הרגישות והאווירה הציבורית הבלתי אוהדת, לתת לתמיכתם פומבי.

ברל. שוב ראינו את הקסם

ז'ק הבלתי-נשכח

ליפול כך, בלי הודעה מוקדמת (ולא קראתי את לוח המשדרים), על ז'ק ברל המנוח, בערב שבת, זוהי יותר מהפתעה נעימה, זוהי התרגשות אמיתית.

פתאום נזכרים בזמר המשורר הגדול הזה, שכל שיר שלו הוא הצגה שלמה, והדברים יוצאים מהקרביים שלו, בכוח עצום. אני נזכרת כמובן את פזמוניו, ביניהם רבים שהפכו בשעתם ללהיטים, ולא מן הסוג של הלהיטים היום. שאנסונים אמיתיים. אך יותר נוכל אני זוכרת הופעה שלו בארץ, בשנות השישים. האיש היה פשוט מהמם. גם מי שלא הבין צרפתית, או שידיעתו היתה מוגבלת, לא יכול היה שלא לחיות את שיריו, לחוש אותם, ולהשתתף בכל הקורה בהם.

בליל שבת האחרון זכינו לתזכורת נפלאה של ז'ק ברל. שוב ראינו את הקסם המיוחד של אמן אמיתי — כיצד הופך הגבר הכולמני, והמכוער, לזמר נפלא ומעורר הערצה, שיודע ליצור מסכת שלמה בכל אחד משיריו הבלתי נשכחים.

יהודיה נודדת

נועה ליפס היא ללא ספק אשה בלתי שגרתית, אשר שוברת דימויים שיגרתיים ומוסכמות בנאליות. היא בוחרת את דרך חייה, ואם לשפוט על פי דבריה, טוב לה, מה גם, שיש לה הכוח והאומץ לקום ולשנות ולהתחיל מהתחלה.

בתוכנית "יש מקום" הגיעה ערנה פאר לישוב הבדווי חורה שבנגב, סמוך לצומת שוקת, שם מצאה את נועה ליפס, אשה בשנות החמישים, שהחליפה את החיים הנוחים של העיר, והמירה אותם בצריף קטן בקרב שבט אל עוקבי.

מאחורי הבחירה המוזרה של נועה ליפס עומדת השקפת עולם, ובעיקר השקפת חיים, אשר קשורה בין היתר בהיסטוריה הפרטית שלה, כמי שהוריה נהרגו בשואה, והיא עצמה ניצלה על ידי פולנים נוצרים, ואף התחנכה מספר שנים במנזר כנוצריה לכל דבר.

כפי שאומרת נועה ליפס מה שהשפיע על עיצוב השקפת עולמה היו הנצרות, והשומר הצעיר. בעיקר בהקשר של ראיית האדם והאחווה האנושית, לפני כל הסיווגים והמירורים של דתות גזעים, עמים ומינים.

היא רואה לפני הכל את האנשים, ואלה אינם שונים במהותם. גם העיסוק שלה בעבודה סוציאלית קשור ברצון שלה לעזור לאנשים. נועה ליפס זוכרת עדיין וכנראה תזכור תמיד, כי היא חבה את חייה לאנשים, אשר התעלמו מיהדותה (בתקופה אנטישמית) ועזרו לה, ולמעשה הצילו את חייה. את החוב הזה היא מבקשת להחזיר בדרך שלה לאנשים שזקוקים לעזרה.

בחורה, בקרב שבט אל עוקבי, שקיבל אותה לתוכו והשלים בדרכו עם נוכחותה הזרה, ובוודאי גם המוזרה לאורח החיים במקום, הקידמה המודרנית נראית כמרחק אור. למרות הסמיכות לישובים יהודים אין כבישים אין חשמל, אין טלפון, ואין תנאי חיים סבירים, שאזרחים, גם אם הם בני מיעוטים, זכאים וחייבים לקבל במדינה מסודרת.

לא פחות מעניינים מסיפורה של נועה ליפס, היו הדברים שסיפר ידידה הבדווי ח'ליל אל עוקבי, אשר פתח למעשה את השבט בפניה, ואיפשר לה לבוא לגור בקירבם. למרות השוני וההבדלים המנטליים כביכול, שעיקרם בהבדלי מסורת, ואורח חיים, ניכר היה במבטים החמים שהחליפו נועה והרטיהה, אחותו של ח'ליל, כי שתי הנשים למדו להכיר זו את זו, ויש ביניהן ידידות.

בשיחה של ערנה פאר, אשר חסרה לעיתים את הסבלנות לשמוע באורך רוח, ומרגישה משום-מה צורך לשאול כל הזמן שאלות, שיש בהם גם הנחות מוקדמות, לא שמענו. כיצד קיבלה משפחתה של נועה את בחירתה? מה אומרים בניה? פאר גם התמיצה את התיקון שעשתה ליפס לאידיאליזציה של פאר לחופש שממנו נהנית ליפס. זו אומרת כי יש מחיר, מחיר של בדידות, שלעיתים היא קשה ומעיקה. ואכן, ערנה פאר הלכה אחרי הקסם והאקזוטיקה, ולא ניסתה להדור קצת יותר עמוק, למשמעות היומיומית והחברתית-משפחתית של פרישה כזאת אל מסגרת חיים כשבט בדווי, זנוח ושכוח, בנגב.

תרבות ואמנות

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון

צער הפרידה

גיורא מנור

בתוך המהומה וההמונים ב"לילות יפו" החמים, אפשר היה לצפות בתיאטרון "הסימטה", שמנהלו, ניקו ניתאי, הפך אותו לכמעט שמורת-טבע למחזה הנסיוני, המקורי, היוצא-דופן. זאת, לאחר ש"צוותא" ובית-ליסין הפכו למעשה לתיאטרוני-כיס מסחריים במלוא מובן המלה, בנוסחות מיניאטורים מסוגים שונים.

"לואיז" מאת דליה הרץ, בבימויו של שלמה מוסקוביץ', (עיצוב-בימה: איילת הרפז, עיצוב תאורה: ליה סמולר), עוסק, פורמאלית, בפרידה. על כן יאה ונאה, שארבע מזוודות משמשות דימוי מרכזי בו. זה מחזה של אווירה, והמזוודות הפיוטית שבטקסט מועברת היטב לבימה על-ידי הבמאי ושחקניו. את לואיז מגלמת עירית גידרון, בצורה משכנעת דווקא באי-רציונאליות של הדמות. לואיז היא מהאנשים החלשים-חזקים, לכאורה אבודה בעניינים מעשיים, אינה יודעת בין ימינה ושמאלה. אבל, למעשה, היא כמעט מצליחה למנוע או לשכנע את אמנון, שחי עימה זמן ארוך, שלא לעזוב אותה, ואת העיר, בחברת אשה מעשית ורוי קשוחה, אשת-קאריירה אמיתית (מרינה רוסטי).

תחילה התקשה עמי טראוב להסתדר עם דמות הגבר הלא כל-כך מוגדרת, ונשמע מאולץ. אבל בהמשך המחזה דווקא כאשר שמיעט לדבר, איפשר לנו לחוש היטב, מה מושך אותו אל לואיז משונה זו, שיש בה קסם, אך המסוגלת בהחלט לשגע בני-אדם. בפיקחותם של כסילים שאין להם ברירה, היא מנסה לשכנע אותו לזנוח את הרעיון לנסוע עם האחרת במכוניתה (המסמלת חופש, כסף, מרחקים): היא כאילו נכנעה, אפילו הכינה לו מתנת פרידה, אבל מחביאה את דרכונו, מאכרת את הכתובת שהוא מבקש להשאיר אצלה, כמו ילדה מגודלת, היודעת לנגן על כל מיתרי ריגשי האשם שלו.

המאבק שקול עד הסוף. מצד אחר, ההיגיון של אשת-הקאריירה הבלונדית, האלגנטית, לעומת הרכות והפגיעות של לואיז, ובתווך — הגבר שעדיין אוהב את לואיז, אבל המתגעגע, יש להניח, לקצת נחת ושקט ורווחה. משחקן של שתי הנשים היה מצוין. המאבק מתרחש בחדר, שאין בו כמעט רהיטים, וסוס נדנדה המשמש בו כמכתבה וכיסא כאחד, מייצג סימלית בצורה קולעת את הפן הילדותי של הגיבורה הראשית. לאחר שככל זאת נוטל הסבל (מוטי ציפור) את המזוודות, ולואיז נותרת לבדה, חשתי בבירור, שאולי זהו סוף חייה.

מכבר לא נגע לליבי מחזה לירי-פיוטי, כמו זה של דליה הרץ. יש קרבה מסוימת — וזה כמעט מובן מאליו — בין המחברת ולואיז שלה: בשתיהן יש משהו קצת מיסתורי, תערובת של חוכמה ותמימות. טוב שהמחזה הקאמרי הזה משנות ה-60 הועלה שוב על הבימה. יש לי תחושה, שלעיתים קרובות מדי מתייחסים אצלנו למחזות המקוריים כלסחורה לשימוש חד-פעמי. "לואיז" גורמת קורת-רוח והנאה במישורים שונים. הספרותי, הריגשי, האנושי, ובוודאי, בהמשך ההצגות, יתגבר עמי טראוב על המלאכותיות שציינה את ראשית משחקו.

כו-בערב צפינו גם במחזה מתורגם, שלא ברור כיצד נקלע לשבוע המחזה המקורי" דווקא, המזכיר יותר מדי מחזה אמריקני אחר, ("רפופורט", שהוצג בקאמרי). "ואריאציות ברווזים" מאת דייויד מאמט, בתרגומו ובבימויו של יורם סורת, בביצוע שני שחקנים מעולים: אבי פניני ומשה איבגי.

ממש כמו ב"ראפופורט", העניין המרכזי בו הוא איך שני שחקנים לא צעירים ולא זקנים, בעזרת איפור וקול מעוצב היטב, מגלמים שני פנסיונרים חסרי-מעש. אלא שהפעם, במקום שהספסל הפילוסופי-קשקשני שלהם יעמוד ב"סנטרל פארק" של ניו-יורק, הם יושבים על ספסל זהה על שפת האוקיאנוס, המיוצג כאן על-ידי סרט וידיאו, של גלים רוגעים, שאינו ממלא למעשה כל תפקיד אחרי הרגע הראשון של ההצגה. במשך עשר דקות השיחה המטופשת של שני הזקנים משעשעת, בעיקר בזכות משחקם של איבגי ופניני. אבל אחרי כן הדיאלוג על לא-כלום נמשך עוד כשלושה רבעי השעה.

בתוכניה נאמר, שהם למעשה מנסים להסוות את פחד-המוות הקרב שלהם. למעשה אלה שניים, שנפטרו מכבר, אבל איש לא העז, כנראה, לומר להם זאת. אנחנו לומדים עליהם ועל חייהם שעברו אך מעט. שני נודניקים, שמובן מדוע הם יושבים בודדים על הספסל שלהם, והמעשה היחיד שלהם הוא לקום מדי פעם, ולהשתין לאוקיאנוס, האדיש להם ולחייהם.

הצרה היא, שגם אני נשארתי אדיש כמוהו: זהו בזבוז של שני כשרונות משחקיים על חומר, שאינו מקורי ואינו מעניין במיוחד.

הנאה במישור הריגשי, הספרותי והאנושי

קונצרט ראשון

גרוניך ב"לילות יפו"

יוסי שיפמן

במסך-הבל קשה לשפוט את הקונצרט באמות המידה הרגילות. שכן "גרוניך ביפו" היה אירוע כמגנון של "מופע של איש אחד", בעצם סביב איש אחד. הערב החל בקונצרט עם התזמורת הקאמרית הישראלית בניצוח אורי סגל, נמשך עם נגנים אורחים, זמרת אורחת והסתיים עם תזמורת הביג-בנד של בית-הספר רימון מרמת השרון.

העיר המרכזי היה כמובן גרוניך ויצירתו. לגבי החלק הראשון הייתי מעדיף לשומעו בתנאי קונצרט רגילים. המקום והתגברה הלא-אידיאלית עיוותו את היחסים בין קבוצות הכלים. למרות זאת מה ששמענו הם נסיונות תזמור, שאינם עושים שירות טוב לתזמורת מקצועית. היצירה היתה לרידי אוסף אזכורים של מלודיות גרוניכיות מתחילת הקריירה המקצועית שלו ועד היום.

החן המלווה את אותם לחנים קיבל תוספת של הגדלה, אבל לא של העמקה. את הרוח המיוחדת לגרוניך עצמו הוא העניק על-ידי ישיבה על הבמה והנחיית האירוע כולו (כולל חזרה על קטע שלא מצא חן בעיניו).

היצירה "קסנדרה" מהווה פתח לשיתוף פעולה בין המלחין לבין התזמורת וייתכן שהמשך שיתוף הפעולה ומתן כר נרחב יותר להזדמנויות ישפר את יכולות התזמור של גרוניך. המשך הערב כבר היה הרבה יותר גרוניכי במהותו ובאיכותו. עם דפנה ארמוני הגיש שלושה שירי ילדים בביצוע מקסים. כושר אלתור מצטיין שלא בתוכנית — המגינו גרוניך עם גורי אגמון, גיל דור ויוראי אורון, כשפתרו בעיית ניתוק חשמלי על הבמה בווריאציות על השיר העמק של רניאל סמבורסקי.

הקהל גם הוא נסחף להילולה בשירים ובמלים חסרות משמעות (עיין כותרת). הסיום היה שיתוף פעולה עם הביג-בנד של בית-הספר רימון. ראש הרכב, שמואל גויפלר, ערך עיבוד מצוין למוסיקה של גרוניך ויחד הביאו לסיום את ערב גרוניך ואת הפסטיבל כולו.

פסטיבל ערד

ליצור את התנופה

יוסי ונונו

פסטיבל ערד הוא פסטיבל! כלומר, יש קהל שמגיע במיוחד לערד, ישנה שורה ארוכה של מופעים עם איזושהי כותרת-על, ופחות או יותר — אווירה חגיגית. אבל זה לא מספיק: כדי שערד יהיה באמת פסטיבל, צריך שיהיה קצת יותר.

הסיפור של ערד מזכיר לי את פסטיבל עכו. פעם בשנה מתכנסים באולמות האבודים, רואים כך וכך הצגות חדשות, ואחר-כך אין לזה זכר בפעילות התיאטרונית השוטפת. ההבדל היחידי בין עכו לערד הוא שבעכו, ככל זאת, אפשר לראות הצגות חדשות. בערד חלק גדול מן המופעים הם כאלה, שמועלים בין כה וכה ברחבי הארץ — אז מה העניין וגדולו בריכוזו שלהם ביחד?

פסטיבל ערד חייב להתעסק בהפקה. אחרת, לטעמי, אין הצדקה לקיומו. אם ניקח, לדוגמה, את פסטיבל יפו, נגלה שלמרות שאינו מתיימר לכך, עוסק הפסטיבל גם בהפקה: בין אם בערב מיוחד של סי היימן ואהוד בנאי, עם יוצרים רבים נוספים, ובין אם ביצירה מיוחדת, שכתב שלמה גרוניך לתל-אביב ולפסטיבל. אני מתייחס כרגע לשאלה אם זה הצליח או לא, לפחות ניסו. הערב היחידי, שאני מסוגל לזכור, שעסק בהפקה, הוא הערב המיוחד עם אהוד מנור, מתי כספי, בועז שרעבי, הפרברים ותגן יוכל. כל השאר הוא סחורה מוכרת.

די אם אזכיר את ההדרן המשותף של להקת "משינה" עם מאיר בנאי, כדי להבהיר מה יכול לקרות בערד, שאינו קורה. אם ניקח לדוגמה את מופעי הרוק — בערב הופיעו מאיר אריאל, נורית גלרון, גידי גוב, סי היימן, כמופעים משומשמשים, שחלקם כבר להתקפלות. מה התרומה של אלה לרוק הישראלי? זה כמו, נניח, שפסטיבל עכו היה אוסף את כל השלאגרים של התיאטרון הרפרטוארי, ומעלה אותם ביחד במשך שלושה ימים. יהיו כאלה שיטענו, שפסטיבל ערד אינו מתיימר להשפיע. אם כך, הוא חייב להתחיל. לטעמי, זהו הצידוק העיקרי לקיומו. "חגיגות הזמר העברי" היא כותרת רחבה שחייבת להתמלא בתוכן. אני יודע, שבערד מנסים כבר כמה שנים למצוא את הערב או הערבים בעלי הייחוד, ומשום-מה לא מצליחים. ניסו פסטיבל הומור ולא הלך, ניסו פסטיבל כשרונות צעירים וירדו מזה, מופעי להקות והרוק הצעירות השנה היו כשלון. לבסוף התפשרו על חידון הזמר העברי. למה על כל נושא צריכים אצלנו לעשות חידון.

מילא, אם החידון היה מופע צדדי, שולי — אבל בערד הוא קיבל את ערב הפתיחה. יש לערד תשתית טובה, יש גם התחלה של מסורת, הגיע הזמן גם להשפיע, ליצור את היסוד; לבנות שלושה או ארבעה או שבעה ימים בנגב, שיתנו כיוון נוסף, אחר, לזמר העברי.

כל מה שכתבתי, התייחס בעיקר לאנשים המקצועיים. הצבכים ממשיכים לקבל בערב במה וליהנות ממנה וזה יופי. אבל זה לא מספיק.

מדיניות וחברה

סכנות מזרח-תיכוניות

אם לא ייכון שלום כולל באזורנו אנו עלולים להימצא, תוך שנתיים-שלוש, בתוך מלחמה נוספת, שבה יופעל נשק להשמדה המונית ■ קריאה לפירוז גרעיני

קורבנות השימוש בגז מרעיל במלחמת איראן-עיראק. תקדים!

דן וישניצר

האינתיפאדה מסרבת להירגע והענישה הסביבתית חוגגת. ארצנו טועמת טעמה וריחה של אדמה חרוכה ומערכת הבריאות גוססת. אי-הצמיחה הכלכלית הופכת למיתון ואלפי עובדים נשלחים לפיטורים. מלחמות הבחירות נפתחו. האמנם בימים אלה צריכים ישראלים להשתתף בכנס בינלאומי לטובת אזורים חופשיים מנשק גרעיני? האמנם זאת עכשיו דאגתנו החיונית?

אם לא ייכון שלום כולל באזורנו, הרינו עלולים, תוך שנתיים שלוש לכל היותר, להימצא בתוך מלחמה מזרח-תיכונית נוספת, מלחמה אימתנית בה יופעל על-ידי כל הצדדים הלוחמים נשק להשמדה המונית. אם פני חיים אנחנו — יש להשתחרר מן הציפיה והתמימות, בה רוב אזרחי ישראל, לרבות רבים משוחרי השלום הפעילים, מתייחסים לנושא זה, שכביכול יש מי שמטפל בו.

מפלגות השמאל בישראל, ועד השלום הישראלי ובשנים האחרונות גם הסניף הישראלי של אירגון הרופאים הבינלאומי למניעת מלחמה גרעינית, חזרו וקראו לממשלת ישראל להצטרף אל האמנה הבינלאומית לאי-הפצתו של הנשק הגרעיני. לכל ממשלות ישראל, ללא הבדל צבען הזהכן, יש מענה אחד ויחיד: ישראל לא תהיה הראשונה שתכניס נשק גרעיני למזרח התיכון. לא מזמן הכחיש ראש הממשלה יצחק שמיר בראיון עם רשת טלוויזיה אמריקנית, שבאזורנו — לרבות ישראל — מצוי נשק גרעיני. בהופעתו במושב המיוחד השלישי של האו"ם לפירוק הנשק הוא הצביע על סכנת הנשק הכימי ודגל בפירוז אזורנו מנשק זה ומנשק גרעיני. הופעתו זו ודאי היתה ראויה לתשבחה — אילו התבססה כל-כולה על עובדות. אולם המציאות כנראה שונה.

נשק נויטרוני

מקובל לייחס למדינה יכולת גרעינית מבצעית רק אחרי שביצעה ניסוי גרעיני. ישראל מעולם לא ביצעה ניסוי כזה, גם לא במדבר סיני, כל עוד החזיקה בשטח זה. לפני כמה שנים היו דיווחים באמצעי התקשורת האמריקניים על ניסוי גרעיני ישראלי-דרום-אפריקני משותף מעל האוקיינוס ההודי ליד חופי דרום-אפריקה. שתי המדינות הכחישו דיווחים אלה נמרצות. לכן אין כביכול סימוכין להגדרת ישראל כחברה במועדון הגרעיני. מאז הניסוי המוכחש ממשיכים אמצעי התקשורת לדווח על שיתוף-פעולה גרעיני בין ישראל לבין משטר האפרטהייד ובפרט במישור הגרעיני. מה לעשות, והדאגה להשרדות, להמשך קיומנו בארצנו, מתייחסת מאז מירבי להכחשה ההיא.

זאת ועוד: גם אילו ידענו בוודאות, כי לישראל יש נשק גרעיני בעל אופי אסטרטגי, לא היינו מניחים שימצא כאן ראש ממשלה שלא ידע מן הלחיצה על הכפתור. הרי הגרעה העצמית עולה בהדרכה על הרתעת האוייב. אלא שיש נשק גרעיני טקטי ויש נשק נויטרוני. עוצמת התפוצצות של פצצת הנויטרון נמוך 4 מונים מפצצת הירושימה ומחצית האנרגיה שלה הופכת לקרינה נויטרונית שכמעט ואיננה הורסת נכסים חומריים, אלא "רק" קוטלת בני-אדם. כאשר השפעתה על גוף האדם דומה לזו של סוגי גז רעיל. אפשר לבצע ניסויים בנשק זה מבלי שתחנות המעקב בעולם יגלו אותם. איש איננו יודע אם יש בידי ישראל נשק נויטרוני, אך יש הגיון צבאי שלמדינה במצבה של ישראל יהיה נשק כזה. על-כן זה לא מן הנמנע, שבמלחמה הבאה באזורנו, ארצות כעיראק וסוריה יפעילו נגדנו טילים עם ראשי-חץ כימיים. ישראל, הגם שתצליח ליירט חלק מן הטילים האלה על-ידי אמצעים אלקטרוניים וטילים נגד טילים, תראה את עצמה נאלצת לענות בנשק נויטרוני — אם יש לה. הפיתוי להשתמש בנשק גרעיני "נקי" זה מושתת על ההנחה — האשליה! — שהפעלת נשק כזה לא תגרור הסלמה שסופה שואה גרעינית.

אזורים חופשיים מנשק גרעיני

בהתאם לשיקולים ולהערכות האלה פנה ועד השלום הישראלי, בקריאה מיום 10.5.88, אל שלוש המפלגות, שהן היוזמות של הרעיון לכונן במרכז אירופה פרוזדור חופשי מנשק גרעיני וגם אזור חופשי מנשק כימי: המפלגה הסוציאל-דמוקרטית בגרמניה הפדרלית, מפלגת האחדות הסוציאליסטית — המפלגה השלטת בגרמניה הדמוקרטית, והמפלגה הקומוניסטית הצ'כוסלובקית. הוועד הביע תמיכה בכינון אזורים חופשיים מנשק גרעיני (ומכל נשק אחר של השמדה המונית) באירופה, מסקנדינביה דרך מרכז אירופה ועד הבלקנים, ותבע את תמיכתן של המפלגות האלו בהעלאת הסכנה המאיימת על אזורנו, של הפעלת נשק להשמדה המונית במלחמה עתידה. לנוכח המצב שנוצר באזורנו, כאשר לישראל מיוחסת יכולת גרעינית, לסוריה יכולת כימית ואילו עיראק כבר הוכחה כמפעילה גז רעיל נגד אירן ונגד הכורדים — קבע הוועד, כי שוב אין אפשרות להפריד בין הפירוז הגרעיני ובין פירוז מנשק כימי. הפתרון הוא בוועידה אזורית של אזורנו ואזור הים-התיכון, בה תסוכם אמנה אזורית תוך ערבויות בינלאומיות וקביעת סדרי פיקוח ובקרה נאותים לחיסול כל סוגי הנשק של השמדה המונית. אולם נוכח המצב באזורנו תוכל ועידה כזאת להתכנס רק אחרי השגת שלום כולל ועד אז יש לעשות הכל כדי למנוע מלחמה אזורית נוספת, כאשר המסגרת של ועידת שלום בינלאומית בחסות האו"ם תשמש למו"מ על השלום. בוועידה זו צריכים להשתתף כל הצדדים לסיכסוך לרבות ישראל ונציגות המוכרת של העם הפלשתיני, אש"ף, וחמש החברות הקבועות במועצת הבטחון. תמצית פנייה זו פורסמה בירחון של מועצת השלום העולמית.

הכינוס בברלין

עם אותו המסר הופיעו נציגי ועד השלום הישראלי במיפגש הבינלאומי שהתקיים בימים 20 עד 22 ביוני בברלין, בירת גרמניה המזרחית, בו השתתפו למעלה מ-1130 נציגים מ-113 מדינות ועמים, אירגונים בינלאומיים ואירגוני ומכוני שלום. ביניהם היו מדינאים רבים, דיפלומטים ונציגים בכירים של מפלגות סוציאל-דמוקרטיות, ליברליות ואף ימניות-מתונות. רוב הדיונים התנהלו בוועדות ובמיפגשים על-פי מקצועות ועיסוקים. דיוני המליאה התקיימו בארמון הרפובליקה המרשים ובתוכם דיון מרתק, גלוי-לב וידידותי, הדין חילוקי דעות פוליטיים ואידיאולוגיים, נציגי הס.פ.ד., הס.א.ד. והק.פ.צ'. הזכירו את עמדותיהם וענו לשאלות והשגות של משתתפים אחרים. רעמי צחוק הידהדו באולם הענקי כאשר אגון באר, חבר הנשיאות של הס.פ.ד., העריך את הנוכחות המלאה בערב כי הטלוויזיה שידרה את משחק הכדורגל הולנד-גרמניה...

במשלחת הישראלית היו, מלבד כותב שורות אלה, ד"ר פרלה פרס, חברת מפ"ם ונציגת הרופאים הישראלים האנטי-גרעיניים, רות לוביץ, המזכ"לית של תנועת הנשים הדמוקרטיות בישראל, ובנימין גונן, ראש סיעת חד"ש בוועד-הפועל של ההסתדרות. בוועדה בה השתתפתי, השמיע השייח עבדול חמיד אלישה, יו"ר המועצה הלאומית הפלשתינית, נאום מתון. בכינוס השתתף גם יאסר ערפאת, אך לא נאם. כפי שנמסר לי החליטו המארחים שהעניין הערבי ייוצג ע"י המזכיר הכללי של הליגה הערבית, שדולי כליבי. בדברי, גניתי את שיתוף הפעולה הצבאי והגרעיני בין ישראל לבין דרום-אפריקה, קראתי להכרה הדדית בין ישראל לבין העם הפלשתיני על בסיס של הדדיות והימנעות מכל אלימות בעת המו"מ. טענתי כי שיחות בילטראליות בין ארה"ב לאש"ף, ובין בריה"מ לישראל, עשויות לסלק מכשולים בדרך אל ועידת השלום הבינלאומית.

מן הראוי לזכור, כי הרעיון של אזורים חופשיים מנשק גרעיני ומנשק כימי נכלל בין המלצותיה של הוועדה לפירוק הנשק וענייני בטחון, שבראשה עמד אולוף פלמה, ראש ממשלתה הדגול של שבדיה שנרצח. ממשלת ד.ר.ג. ר"צ.ס.ס.ר. הצהירו על נכונותן להעמיד את כל שטחיהן לרשות הפירוז. אגון באר הצהיר בשם ה.ס.פ.ד., שאם תגיע לשלטון בבחירות 1990, היא תממש את חלקה בהסכמים המשולשים על הפירוז.

שיקום בית-כנסת

אירגון המיפגש הבינלאומי וכן תנאי האירוח היו מעולים. נפגשנו גם עם יו"ר איגוד הקהילות היהודיות, זיגמונד רוטשטיין, לשעבר אסיר בטריינשטאדט. כיום חיים ב-8 קהילות כ-450 יהודים. המדינה דואגת לצרכיהם הדתיים. מועצת המדינה החליטה לשקם את בית-הכנסת (טמפל) הגדול ברחוב אורנינבורגר, יסדה לצורך זה קורטוריום בינלאומי ויו"ר מועצת המדינה והמזכ"ל של מפלגת השלטון, אריך הונקר, תרם סכום ניכר למטרה זו. המו"מ שמתנהל בארה"ב בין נציגי ה.ר.ד.ג. ובין אנשי הקונגרס היהודי העולמי על תשלום פיצויים ליהודים נרדפי הנאציזם, שגרו בעבר בטריטוריה של ד.ר.ג., מתכוון ליהודים ללא הבדל מקום מגוריהם הנוכחי הנמצאים במצוקה כלכלית.

בשיחות עם המארחים בלט הרצון לראייה יותר מאוזנת של הסיכסוך המזרח-תיכוני ושל ישראל, על הישגיה וליקוייה. נקודה ישראלית מאוד מעניינת היתה בדבריו של סגן שר החוץ הצ'כוסלובקי, אבון ואצק, בטקס הפתיחה, בו הודיע כי ממשלתו תכנס בדצמבר השנה בפראג כנס בינלאומי בהשתתפותם של כל הגורמים האמורים להשתתף בוועידת השלום הבינלאומית כדי לבנות דגם של הסדר שלום במזרח התיכון.

כאשר בערב של הקונצרט הקלאסי החגיגי כשאושפילהאוז המשחור להפליא עלינו במדרגות מלווים בתשואות של אלפי בינלאומיים מכל הגילים, הבינונו שאין זאת הפגנה "מאורגנת" אלא ביטוי חופשי של תושבים המעריכים את המאמצים לפירוק הנשק הגרעיני — למען חייהם וחיי ילדיהם. אני בטוח שאפילו, אנשים שנוהגים להתייחס לפעילויות של אירגוני השלום בספקנות ואף בציניות — ברגע זה היו מרגישים כמונו.

רשות הקורא

חקירה משפטית על רקע פוליטי

מכתב זה נכתב בתגובה להוראתו של היועץ המשפטי לממשלה לפתוח בחקירה נגד תנועת "יש גבול", בהקשר לפירסומים שלדברי היועץ המשפטי יש בהם מקום חשש להסתה ולהמרדה, אותם פירסמה תנועת "יש גבול".

יש לראות בהוראה צעד זה מטעם השלטון, כהמשך ישיר למסע רדיפות על רקע פוליטי המתנהל נגד תנועות ואנשי שלום המתנגדים להמשך הכיבוש. תחילתו של מסע רדיפות זה בטיפול השלטון באנשי "דרך הניצוץ", ובקביעתו הפוליטית של השופט ברק כי אנשים אלה חצו את "הקווים האדומים" לקיום הלאומי, כהצדקה להמשך החזקתם במעצר. המשכו של המסע בהבאתם לדין, על-פי חוק פוליטי, של אנשי השמאל שנפגשו עם נציגים פלשתינים, וכעת תנועת "יש גבול".

פתיחת חקירה נגד תנועת "יש גבול", מהווה ניסיון למאבק בדרכי הפחדה וסתימת פיות כמקובל במשטרים אפלים, סביב הוויכוח הציבורי בנושא החשוב ביותר מבחינת עתידה של מדינת ישראל, במיוחד על רקע העובדה שתנועת "יש גבול" רוכשת לעצמה תומכים גם בקרב אנשים הנחשבים עדיין בתחום הקונצנזוס הלאומי.

אלי מ. בת-ים

חיפה לא על המפה

אוכלוסיית חיפה מהווה 11%-12% מבעלי זכות הבחירה לכנסת ה-12, והיה הגיוני שנציגי חיפה יהוו שיעור דומה — 12-14 חברי כנסת. אחרי הבחירות המוקדמות בכל המפלגות אפשר לסכם שנציגות חיפה נמחקה מהמפה הפוליטית של מדינת ישראל. שני הנציגים שנשארו ברשימת המועמדים לכנסת ה-12 הם משה שחל ושבח וייס ברשימת "העבודה", שהם 1.5% מחברי הכנסת שייבחרו.

אפשר להבין שבדרך כלל מרכזי המפלגות, הנמצאים בתל-אביב, גוררים את המומלצים שלהם על חשבון חלקים אחרים של הארץ, אבל מחיקה טוטאלית כמו הפעם עוד לא היתה. גם קשה להבין את השתיקה בסניפי המפלגות לנוכח המצב שנוצר. בשנות ה-60-50, היתה לחיפה השפעה של כמעט וטו על החיים הפוליטיים בארץ.

אם לחפש את הסיבה למצב זה, יש להביא בחשבון את ההשפעה ההרסנית של הסכסוכים הפנימיים בכל המפלגות בסניפי חיפה, מצב הנמשך מספר שנים. הביטוי הממשי לכך הוא שחלק אחד מכשיל את נציגי החלק השני, ושני החלקים נשארים קרחים. לקראת הבחירות לכנסת ה-12 חיפה נמחקה מהמפה וברור שהדבר ישפיע על התפתחותה בעתיד. האחריות היא כולה על ההנהגות המקומיות.

מנחם סולומון, חיפה

סטירת לחי לוועדת כהן

למדינה זיכרון קצר. אירועים שזעזעו את דעת הקהל העולמית בכלל ובישראל בפרט כבר התקפלו בדפי ההיסטוריה, דוגמת פרשת סאברה ושאתילה, שבעקבותיה קמה ועדה ממלכתית בראשות השופט כהן. בין המלצותיה של הוועדה היתה קריאה לממשלת ישראל כי שר הביטחון, שהיה אחראי ישירות לנעשה בלבנון בימים בהם התרחש אותו אירוע טראגי, יתפטר, הוועדה קבעה, כי איננו רשאי לשמש בשום תפקיד ממלכתי דומה.

והנה, בימים אלה בחרה "חרות" את נציגיה לכנסת ה-12 ושרון נבחר במקום בולט בשביעייה הראשונה. אם "חרות" תזכה בבחירות, עלול "גיבור" אותו אירוע לכהן שוב בתפקיד החשוב ביותר של שר הביטחון כ"פייטר" גדול. האין זו סטירת לחי לוועדת כהן?

חיים חצורי, איילת השחר

מי הוא יהודי

(המשך מעמוד 6)

עבורו, כי "חשתי אחריות אישית לגורל המדינה". אין הוא מוכן לקבל את המינוח "קריירה צבאית", כפי שניסה ל"הדביק" לו ר' אברום.

אם נדון באובייקטיביות בוויכוח ובמשמעויותיו, נוכל לראות שאכן אין דמות כזו של היהודי האידיאלי. בכל אחד מבעלי השיח יש תכונות רצויות. פרנסואה המתבולל חותר להביא שלום בין היהודי ללא-יהודי. אולם התעוררות ערכית וסגידה לרכושנות רק יפגעו במאמצים ויביאו לאובדן זהות. הרבי האמריקני, אלכסנדר, ניחן במעלות רבות. הוא נלחם בהתבוללות, אך עדיין לא נמצא פתרון לבעיה זו. את אמונתו בארץ-ישראל כביתו של העם היהודי אין הוא מממש.

מסירות הנפש של הקצין הקרבי, בן הקיבוץ, היא תכונה נאצלה. לצבא צריך להיות אופי ייהודי משלו. אחרת, אין הבדל בין צה"ל לצבא ארה"ב או בריטניה. על היהודי האידיאלי — כמפקד — להחדיר בחייליו לא רק מיומנות מקצועית, אלא גם ערכים הנובעים מעצם מהותו של העם היהודי. וההשקפה הדתית? אותה אין לכפות בכוח, אלא רק בדרך שכנוע. "איש לא יקרב אל היהדות, אם נשליך בו אבן" — חותם עמוס. כל הארבעה, כצפוי, זוכים בתואר, איש-איש בדרכו.

מדליות ומטבעות
יהושע מרקוס

מדליית מאנה כץ

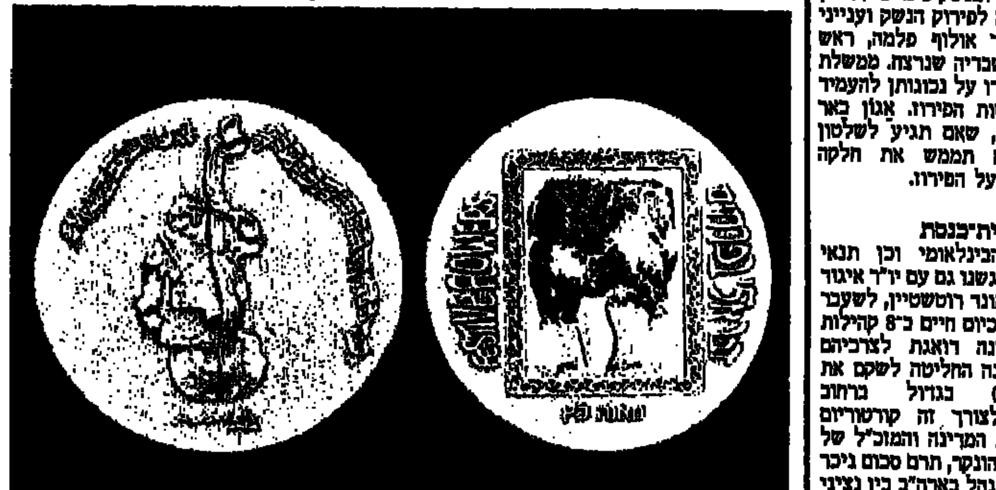

שתי יצירות מופת של האמן היהודי הדגול מאנה כץ (1894-1962) יופיעו על מדליה יוקרתית שמנפיקה החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות. בהנפקה זו, מדגישה החברה, צועדת ישראל לצד מדינות כצרפת וארה"ב, המנציחות יצירות אמנות מפורסמות על מדליות רשמיות. ישראל הינה המדינה הראשונה בעולם המשבצת ליטוגרפיה (הדפס) צבעונית מקורית במדליה. עד כה הנפיקה החברה הממשלתית שתי מדליות צבעוניות מסוג זה, של האמן משה קסטל ושל נחום גוטמן, אשר זכו להצלחה רבה בארץ ובחו"ל.

על פני המדליה תודפס מוטבעת יצירתו של מאנה כץ אגרטל פרחים ב-19 צבעים. הציור, בצבעים עזים ותוססים, צוייר בשנות ה-50' המאוחרות (שמן על בד במקור). סביב היצירה מופיעות בכיתוב אמנותי המלים דבר אלי בפרחים (FESTIVE FLOWERS) הלקוחות משירו של אורי אסף. על גב המדליה תבליט עליו פסל ברונזה של מאנה כץ, נגן הקונטרבס, דמות של "כליזמר" יהודי עממי המתמזג עם כלי נגינתו, והמלים "עוד יחזור הניגון" של נתן אלתרמן ובאנגלית "MAZELTOV".

הנפקת המדליה נעשתה בזהב, כסף ואורד. ההפצה תהיה למינויי החברה הממשלתית תחילה, ואם יוותרו מדליות הן תוצענה לקהל הרחב החל מ-7.8.88. מכירת העדיליונים החלה כבר לכלל הציבור. ההנפקה נתאפשרה באדיבותו של מוזיאון מאנה כץ בחיפה.

מדליית הזהב (22 קראט) תונפק בכמות מירבית של 1,200 יחידות בלבד, מדליית זהב 18 קראט, המופיעה גם בעדיליון-תכשיט תונפק ב-3,500 יחידות, מדליית הכסף הטהור (62 גרם) תונפק ב-2,200 יחידות, ומדליית כסף טהור (10 גרם) המופיעה גם בעדליון, תונפק ב-4,500 יחידות. מדליית אורד (40 גרם) תונפק ב-6,000 יחידות. מחירי המדליות — מ-50 ש"ח (אורד) עד 490 ש"ח זהב (18 קראט). מחירי העדיליונים מ-140 ש"ח (כסף) עד 800 ש"ח (מתרות זהב ופנינים).

דובר החברה הממשלתית מדגיש, שכל רווחי החברה הממשלתית מוקדשים מטעם ארצי המדינה לטיפוח אתרי הטבע בישראל.

מכבי וארואסטי נפרדו בדמעות

מוטי ארואסטי, שחקן הנשמה של אלופת ישראל בכדורסל - מכבי תל־אביב - פורש מכדורסל: „זו דרך חיים. קשה לי אבל עדיף מאשר ישלחו אותי הביתה" ★ המנהל הותיק שמואל מחרובסקי בכה כשאמר: „אתקשה להתמודד עם האבידה" ★ היו"ר, עו"ד שמעון מזרחי: „האגודה חבה לו המון" ★ צבי שרף שמונה אתמול רישמית מאמן הקבוצה: „הצלקות על גופו מעידות מה עבר בקריירה שלו" ★ מולי קצורין מונה עוזר מאמן במכבי תל־אביב והביע תקווה שהגביע בו זכה עם הפועל גליל עליון, יחזור לארון הגביעים של אלופת ישראל

יצחק ויסהוף

„החלטתי לפרוש לגמרי מכדורסל. העונה הנוכחית היא המתאימה ביותר מבחינתי לפרוש ממכבי ת"א בה שיחקתי 18 עונות נפלאות, בהן 15 עונות בקבוצה הבוגרת. לאחר התלבטות שבה שיתפתי את רעייתי נורית עשיתי את הצעד שהוא הטוב ביותר עבור מוטי ארואסטי" — כך בשי־דמעות בעיניו הודיע אתמול מוטי ארואסטי, הלב של מכבי תל־אביב, כי הוא פורש מהקבוצה שבה החל את הקריירה שלו וגם סיים אותה.

קשה היה לאנשי מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א כאשר הודיע מוטי על סיום הקריירה שלו. שמואל (שמלוק) מחרובסקי, בכה כשדיבר על מוטי: „תהיה מכבי אחרת בלי מוטי. לא יודע אם הקהל ירגיש אך אני בטוח שאחוש שהוא איננו על הפארקט או הספסל. אני עם הדבר הזה (ארואסטי) מהגיל של הבת שלו (שרון בת ה־6 נכחה במסיבת העיתונאים, י.ו.). אם הייתי יכול לשים אותו בפורמלין בגיל 17 הייתי עושה זאת. נמלא את השורות אחרי מוטי אך זה יקח הרבה זמן. אני אתקשה להתמודד עם האבידה. מוטי אולי לא היה הגדול מכולם, אך בתחומו הוא היה מספר 1, הגדול באמת. מוטי היה אחד שאפשר היה להשען עליו. עכשיו אצטרך למצוא מחליף. אם נמצא יהיה לנו קל יותר. אני רק מקווה שמוטי הלך והוא לא יקח איתו את הלחימה. בכל קבוצה מתחלפות הלבבות, אצלנו אני מתקשה לראות מי שיחליף אותו" כך שמלוק כשהוא בוכה.

סמל, מופת, דוגמא ללחימה

עו"ד שמעון מזרחי יו"ר הקבוצה שהציג בתחילת הערב את צמד מאמני מכבי ת"א החדש, צבי שרף מאמן ראשי ומולי קצורין עוזרו הודיע חד משמעית כי מסיבת העיתונאים היא לכבודו של מוטי ארואסטי בלבד.

„לאחר 19 שנה באגודה ו־17 שנים בקבוצה הבוגרת, מוטי הוא סמל ומופת ואם יש צורך להצביע על מישהו שמהווה דוגמא ללחימה, מסירות והגינות מצביעים על מוטי ארואסטי. מוטי זכה בכל העונות ששיחק באליפות. הוא זכה ב־15 גביעי מדינה, שני גביעי אירופה וחמש פעמים שיחק בגמר גביע אירופה. ההחלטה של מוטי לפרוש היתה קשה לכולנו. מכבי ת"א כפי שידעה להוקיר את שחקני העבר שלה תדע גם להוקיר את פועלו של מוטי. האגודה חבה לו המון". כאשר אמר שמעון מזרחי את המילים הללו ישבו מוטי ורעייתו נורית ומחו דמעות.

לא רוצה למתוח חבל

לאחר מכן כאשר נרגע מעט אמר מי שזכה בשנת 1980 בגביע הבין יבשתי ושנה לאחר מכן בגביע אירופה השני עם רודי דאמיקו כי אותה שנה היתה שנת שיא בקריירה שלו במכבי ת"א. ארואסטי שהיה שותף במדי הנבחרת הלאומית לזכיה במקום השני באליפות אירופה בטורינו בשנת 1979 ובזכיה במקום הראשון במשחקי עמי אסיה בשנת 1974 הוסיף: „החלטתי לפרוש כיוון שאם אני מסתכל לעתיד אני לא חושב מאמני מכבי ת"א צריכים להגר על בחור בן 34.

מיקי: ניסיתי לשכנע אותו

„תוך 48 שעות אחליט על עתידי במכבי תל־אביב. הצטערתי לשמוע כי חברי מוטי ארואסטי פורש. צעדנו יחד 20 שנה. אלו היו שנים נפלאות. כאשר ישבתי אתמול עם מוטי ניסיתי לשכנע אותו לדחות את ההחלטה לפרוש, אך כבודו של מוטי מונח במקומו והוא אדון לעצמו. כאשר אני אחליט על צעדי אכנס מסיבת עיתונאים" אמר מיקי ברקוביץ מי שמזוהה יותר מכל אחר עם מוטי ארואסטי.

גם אם אני הייתי מאמן הייתי שם רגש על שחקנים צעירים שעתידם לפניהם. זו דרך חיים. זה קשה לי, אך אינני רוצה למתוח את החבל בצורה כזו שישלחו אותי הביתה ואגרום לעצמי אי נעימות. אני פורש עתה כדי שיזכרו אותי לטוב. אפסיק לשחק כדורסל. יש לי להתרפק על רגעים גדולים כמו הנצחון על הרוסים בוירטון ובכלל בכל 17 העונות במכבי יש רגעים רבים שקשה לי לשחזר עכשיו. אני רק מאחל לאלו שיחליפו אותי שיחוו רגעים כאלו יפים."

ארואסטי שסיים קורס מאמנים אמר כי לא חשב על האפשרות שיאמן: „כאשר יגיע הרגע הזה אשקול את העניין. כיום אני מסודר בחיים הרבה בזכות מכבי ת"א. אין לי בעיות כלכליות ועל כך תבוא על הברכה הקבוצה".

כשנשאל ארואסטי האם גם חברו מיקי ברקוביץ יפרוש הוא ענה: „כל אחד עושה מה שטוב לעצמו. אני מכבד את ההחלטה של מיקי כפי שהוא כיבד את ההחלטה שלי. הודעתי לו שאני פורש".

שרף: רגע קשה

מאמנה החדש ישן של מכבי ת"א צבי שרף אמר: „הצלקות על הגוף של מוטי מעידות מה הוא עבר בקריירה שלו. זה רגע קשה למוטי ולמועדון. אי אפשר להגדיר במילים את תרומתו. מכבי תתקשה למלא את החסר".

שמעון מזרחי הוסיף על כך: „אנו צריכים לעמוד בקצב. יש מצבים שהם מוכתבים. אנו קבוצה שרוצה להצליח בגביע אירופה ולכן אנו חייבים להתמודד עם הכלים הטובים ביותר".

קצורין: הגביע יחזור לת"א

מולי קצורין שמונה לעוזר המאמן של מכבי ת"א דיבר על הזכות שנפלה בחיקו לאמן את מכבי ת"א: „מכבי ת"א זה קודם כל מקום עבודה. באתי לתפקיד של עוזר ואעשה זאת על הצד הטוב ביותר. אני מקווה כי הגביע שבו זכיתי בעונה שעברה עם הגליל העליון ישוב העונה למכבי ת"א."

מוטי ארואסטי: אנחנו נשארים בארץ

מוטי ארואסטי ובתו שרון בשובו מאחת מעשרות הנסיעות שלו עם מכבי תל־אביב למשחקים באירופה.

ואן־בסטן וחוליט מול ויטושה

כך עולה מהגרלת גביע אירופה לאלופות שנערכה אתמול ★ אגב, השמות שבכותרת לובשים את מדי מילאן...

גביע האלופות

אלופת איטליה איי.סי.מילאן, שזכתה בעבר פעמיים בגביע אירופה לאלופות, הוגרלה להתמודד בסיבוב הראשון בגביע אירופה לאלופות מול ויטושה סופיה. המשחק הראשון יהיה ב־7 בספטמבר בסופיה והגומלין ב־5 באוקטובר במילאנו.

ריאל מדריד זכתה בהגרלה נוחה, כשתארח את מוס מנורבגיה, וכן גם גטבורג שתתארח אצל פזופוריקס קפריסין, הכוכב־האדום בלגרד שתתארח אצל דאנדולק מאירלנד. מונאקו תארח את ואלור רייקיאביק.

המשחקים המסקרנים בסיבוב הראשון יהיה בין הונבד בודאפסט וסלטיק גלאזגו וכן גם בין ספארטה פראג וסטיאווה בוקארשט, ובין דינאמו ברלין וורדר ברמן.

קבוצתו לשעבר של רוני רוזנטל, פ.צ. בריז', תארח את ברונדבי מדנמרק.

משחקים נוספים: פורטו — ה.י.ק. הלסינקי. ראפיד וינה — גאלאטאסריי איסטנבול. ספארטאק מוסקבה — גלנטורן (צפון־אירלנד). האמרון ספארטאנס (מאלטה) — נבטורי טיראנה (אלבניה). גורניק זאבז'ה (פולין) — ג'ינס אש (לוכסמבורג). לאריס (יוון) — נויישאטל (שוייץ).

מחזיקת הגביע, פיליפס איינדהובן עלתה לשמינית הגמר, מכיוון שהעונה נוטלות חלק 31 קבוצות (לא 32 כבעבר).

הגרלה נוחה למכלן

גביע המחזיקות

קבוצת הכדורגל הבלגית מכלן, בה משחק אלי אוחנה, תארח במשחק הראשון בגביע אירופה למחזיקות גביע, את בהן מלוכסמבורג.

מכלן זכתה בגביע המחזיקות בחודש מאי האחרון, כשניצחה בגמר את אייאקס אמסטרדם (0:1).

באותו גביע תתמודד ברצלונה עם פראם רייקיאביק ואנדרלכט עם מין.

משחקים נוספים: אומוניה (קפריסין) — פאנאתינאייקוס אתונה. פלוריאנה (מאלטה) — דנדי יונייטד. דינאמו בוקארשט — לאהטי (פינלנד). גלנאבון (צפון־אירלנד) — אהרוס (דנמרק). פלאמורטארי ולורה (אלבניה) — לך פוזנאן. נורשפינג (שבדיה) — סמפדוריה גנואה. גרזהופרס ציריך — איינטרכט פרנקפורט. קרל צייס יינה (מזרח־גרמניה) — קרמס (אוסטריה).

● ברצלונה נבחרה לארח את משחק גמר גביע אירופה לאלופות, ב־29 במאי 1989.

היום גמר לזכר כנפו

אלי כהן שחקן הפועל ת"א, ומועדון בני ברית ביפו ג', ארגנו טורניר כדורגל לזכרו של חיים כנפו, חייל צה"ל שנפל בנובמבר 1987 בעת שרכבו עלה על מוקש ברצועת הבטחון.

בטורניר נוטלות חלק 10 קבוצות ובהן קבוצת הפועל ת"א (נוער/בוגרים), קבוצת חטיבת השריון בה שירת חיים, קבוצת מועדון בני ברית וקבוצת נבחרי שחקני הכדורגל.

קאש לא יהיה בסיאול

הטניסאי האוסטרלי פאט קאש, הודיע במלבורן, כי לא ישתתף במשחקים שיהיו באולימפיאדת סיאול, עקב התחייבויות טורנירים קודמות, וכן התחייבות למשפחה. את מקומו ימלא בנבחרת האוסטרלית, דארן קאהיל, שיופיע בזוגות.

בטור דה־פראנס

ואן־פופל ניצח בקטע העשירי

רוכב האופניים ההולנדי ז'אן פול ואן־פופל, ניצח בקטע העשירי מבלטור לבמאגנו, בשעבר את 149.5 וקיים בשלוש שעות, 28 דקות ו־31 שניות.

הקנדי סטיב באואר עדיין מוסיף ללבוש את „החולצה הצהובה".

מחזיקת הגביע מול בלננשש

גביע אופ"א

כמה משחקים מעניינים צפויים בגביע אופ"א בכדורגל.

באיירן מינכן — לגיה וארשה. טורפדו מוסקבה — מאלמא. אברדין — דינאמו דרזדן (מזרח־גרמניה). דנייפר — בורדו. רומא — נירנברג. סרבט ג'נבה — שטורם גראץ. מונפלייה — בנפיקה ליסבון. נאפולי — פ.א.או.ק סאלוניקי. אוטלול גאואץ (רומניה) — יובנטוס. סלביה סופיה — פרטיזן בלגרד. א.א.ק אתונה — אתלטיקו בילבאו. מחזיקת הגביע לברקוזן — בלננשש (פורטוגל). אינטר מילאנו — מאלמו (שבדיה). אנטוורפן — קלן.

משחקים נוספים: אוסטרס (שבדיה) — דונאייסקה סטרדה (צ'כוסלובקיה). טורון פאלוסאורה (פינלנד) — לינפילד (צפון־אירלנד). מולדה (נורבגיה) — וואראם (בלגיה). פוסט וינה — איקאסט פ.ס. (דנמרק). אקראנס (איסלנד) — אויפשט בודאפשט. ואלאז מוסטאר (יוגוסלביה) — אפועל ניקוסיה. ויקטוריה בוקארשט — סליימה וונדרס (מאלטה).

כל המשחקים בשלושת הגביעים יתקיימו ב־7 בספטמבר וב־5 באוקטובר.

המשחקים המוקדמים במחזיקות גביע טרם נקבעו אך חייבים להיערך עד ה־24 באוגוסט.

„הפועל בידי דני ברזילי"

יצחק ויסהוף

דני ברזילי, שמואל רייכמן ועוד מספר אישים התכנסו אמש בשעת לילה מאוחרת להחליט האם הם מקבלים את הבטחות מועצת פועלי תל־אביב ובית ברנר בדבר לקיחת קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב תחת חסותם.

לפני הפגישה הלילית אמר ברזילי כי במשך היום חלה התקדמות רבה והוא אופטימי.

אלי מילר, מחזיק תיק הפועל, אמר כי באופן עקרוני הפועל ת"א נמצאת בידיו של דני ברזילי וחבורתו.

הנוער שוב גבר על מערב גרמניה — 89:93

יצחק ויסהוף

נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל הצליחה אמש גם במשחקה השני נגד נבחרת הנוער של מערב גרמניה כשגברה עליה — 89:93 לאחר שהגרמנים הוליכו בהפסקה — 49:53.

במשחק שהיה באולם הפועל תל־אביב, בחום כבד, הציגו אמיר כץ, גיא גורס, דב הרמן, ערן ברגשטיין ומוטי בן דוד לחימה והצליחו לנצח את המערב גרמנים הגבוהים שהיו מותשים מהחום.

כץ עם 27 נקודות (5 סלי 3) וגורס — 22 נקודות היו המוצלחים לפועל, אך גם שני כהן וערן ברגשטיין היו מצויינים.

בשורות המערב גרמנים, שהוליכו בדקה ה־15 — 31:45, בלטו עושה המשחק ראדו עם 21 נקודות ושחום העור מארש.

המהפך במשחק חל במחצית השניה. כץ בסל של 3 נקודות צימק ל־55:54 (23) ואף השווה 61:61 (27). שני כהן קבע יתרון לישראל — 63:65, יתרון שלא נשמט עד לסיום — 89:93.

שפטו, לעיני 300 צופים, רן ברנשטיין ושי שטריקס.

● קלעו לישראל: כץ 27, גורס 22, ברגשטיין 13, שני כהן 12, מיקי הרמן 4, מוטי בן דוד 4, קורן אמישה 4, אורן קרמיצנסקי 3, דב הרמן 2 ורותם ארליך 2.

● קלעו למערב גרמניה: ראדו 21, מארש 16, שינדלר 11, מונטן 11, אגרס 10, טרוסקובסקי 8, ריינהרט 6, קוך 3 וריטצר 3.

מחר ישחקו שתי הנבחרות במשחק השלישי, באולם מלחה בירושלים.

ליגת הקיץ מיום ראשון

ביום ראשון יחלו משחקי ליגת הקיץ בכדורסל. המשחקים יערכו באולם אוניברסיטת תל־אביב בהשתתפות 4 קבוצות שיטלו חלק בסיבוב הראשון של המשחקים.

משחקי הסיבוב הראשון יהיו ביום ראשון ואילו הגמרים ביום רביעי. מאמני הקבוצות הם צבי שרף (אן.בי.אי.), שמואל יעקובסון (ביקו), אפי בירנבוים (סיגנט 9) ואריק שיבק (מגדל).

בהפסקה משחקי הדירוג ביום רביעי יערך הדראפט לבחירת השחקנים לקבוצות הבאות.

רוזין יחפש זרים בארה"ב

דוד בכר

יהושע רוזין, מאמן אליצור נתניה (עדיין לא חתם), ייצא במוצאי שבת לארה"ב שם ינסה להחתים שני שחקנים זרים לקבוצתו.

אל רוזין יצטרף ואב ליבר, דובר הקבוצה, באמצע השבוע הבא.

קליין וחפר: פגישת עבודה

יצחק ויסהוף

מאמן נבחרת ישראל בכדורסל רלף קליין ויו"ר הועדה המקצועית של איגוד הכדורסל איתן חפר, נפגשו אתמול לפגישת עבודה ממושכת שבה דנו בתוכנית הכללית וצורת עבודתה של הנבחרת הלאומית והעתודה של ישראל.

שני האישים המוזכרים את הועדה המקצועית לא קבעו שמות את הסגלים ומסרו כי פרטים אלו ימסרו בשבוע הבא. „לנבחרת ינתנו 7 שבועות של הכנה לקראת הטורניר של דרגה ב' (חודש מאי 1989). נבדוק את תכנית משחקי הליגה, אולי נשנה מועדים וגם הפליי־אוף ישתנה. יתכן וגם גמר גביע המדינה יוזז למועד אחר. הכל יעשה למען הנבחרת והצלחתה" אמר איתן חפר.

חפר הוסיף כי שחקנים שיוזמנו לנבחרת ויסרבו לבוא יועמדו לדין. „להופיע בנבחרת הלאומית יהיה חובה. רק המאמן רלף קליין יחליט מי משוחרר ומי לא" סיים חפר.

היום יסיימו הנציגות הישראליות הופעתן הכושלת באינטרטוטו:

בית"ר י־ם באוסטריה — שמשון בדנמרק

קבוצת בית"ר ירושלים שהובסה ביום ראשון 6:0 לקבוצה הדנית איקאסט תשחק הערב את משחקה האחרון במסגרת האינטרטוטו מול שטורם גראץ האוסטרית שניצחה בשבת את שמשון ת"א 0:4.

הטבלה

1.	איקאסט	4	1־16	8
2.	שטורם־גראץ	4	9־8	4
3.	בית"ר י"ם	5	7־13	4
4.	שמשון	5	3־13	2

השמשונים ישחקו מול הדנים שכבר הבטיחו לעצמם את הבכורה בבית.

שתי הקבוצות הישראליות ינסו להשאיר רושם חיובי במשחקיהם האחרונים, אך לאור התבוסות האחרונות ספק קשה להאמין כי יעמדו במשימה.

● יהושע פוגנבויים הודיע אתמול כי הוא מכבד את הבטחתו למכבי נתניה ולפיכך יאמן את הקבוצה כמתוכנן בעונה הקרובה.

מרצולינים — המצטיין בקדם אולימפי

בסיום הטורניר הקדם אולימפי בכדורסל נבחרה חמשיית המצטיינת של המשחקים.

דרזן פטרוביץ (יוגוסלביה): מרצולינים (ברית־המועצות), אנטונלו ריבה (איטליה), חימנז (ספרד) ודיוואץ (יוגוסלביה).

שחקן המצטיין נבחר שרוניס מרצולינים מברית־המועצות.

שמואלי זכתה ב־3000 מטר

אריה גיטלים

חבה שמואלי זכתה בתואר ה־28 שלה באלופות ישראל כאשר זכתה בריצה ל־3000 מטר שהתחרה בהדר יוסף כשקבעה 9:54.1 דקות.

אחריה הגיעה אמאל עבאלעל מסולם צור — 10:57.2 דקות ושלישית עידית קרן צבי — 11:05.6 דקות.

לסופית וראובן חנניה
מזל טוב
להולדת הבת
מדור הספורט
על המשמר

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני ברק

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נעמת נחמה שיקובצקי הגישה בקשה לועדה זאת בתוכנית מספר 20422 לבנות בנין בן 3 קומות מעל קומה מפולשת/קומה קיימת ברחוב עוזיאל 9 גוש 6190 חלקה 116 באזור ב' בהקלות הבאות (6%) בבנין בנית מעלית/שיפור תנאי דיור מעל (105%) המותרים וזה שלא בהתאם לתוכנית בנין ערים ב־105 החלה במקום.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מ. אירנשטיין, יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני ברק

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 / מרחב תכנון מקומי

הדרים הוד־השרון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' הר/1/325.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6431, חלקות 148, 146, רחובות: משה דיין, מרכז הוד־השרון.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת שטח למבני ציבור, הרחבת דרכים קיימות, קביעת הוראות בניה.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3255 מיום 26.9.85 ובעתון בוקר מתאריך: 2.10.85, ובעיתון ערב חדשות מתאריך: 2.10.85 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 2.10.85 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב רמת־השרון

ת.ב. 3874

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6416 חלקה 265 ברחוב נחל שורק 6 המסומנת כמגורים א' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבית מגורים קוטג'. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

עירית אשדוד

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 / מרחב תכנון מקומי אשדוד

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה אשדוד, הופקד שינוי תכנית מפורטת מס' 67 לתכנית מפורטת 3/במ/102 — רובע א', ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת קווי בניה חדשים מתכנית מאושרת עבור חלקה 20, בהתאם למבנה קיים בשטח, שינוי מקו בניין 5.0 מ' ל־3.0 מ'.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח תכנית: 420 מ"ר. גושים: 2085, 2076, חלקה 20 — רובע י"א, אשדוד.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבניין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 של החוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה. ההתנגדות תוגש בכתב בצירוף תצהיר המאמת את העובדות שעליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו — יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא

הודעה עלפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965

בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על ידי צ'רניאק יגאל להתיר על חלקה 115 בגוש 6436 רחוב ערבה מס' 7 הקלות כלהלן: 1. תוספת 17.5 מ"ר — 6% הבניה המותרים.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית בכפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, כפר־סבא

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 / מרחב תכנון מקומי

פתח־תקוה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1280/2".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6389, חלקה 120, רחוב הנביאים.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: הפיכת דירת מגורים בקומת קרקע לחנות.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3424 ה'תשמ"ז, עמ' 704 ובעתון בוקר שער מתאריך: 13.1.87, ובעיתון ערב חדשות מתאריך: 13.1.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 13.1.87 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

דב שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

14.6.1988

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 להלן החוק

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 7652 חלקה 122 רחוב אסירי ציון מבוקשת הקלה 3% משטח המגרש דהיינו 53% במקום 50% המותרים לפי תכנית רע/1/200.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדות להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך פרסום זה לוועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ, יו"ר הועדה לתכנון ובניה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון

עירית אשקלון

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה—1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:

(1) סלומון דוד. להקלה / שימוש חורג / אישור תשריט חלוקה. מהות הבקשה: הקלה באחוזי בניה. מבקשים 33.91% מותר 33% עפ"י ת.ב.ע.מ. — 46/147/034 — דהיינו: סטיה לא ניכרת של 0.91% — כתובת: אפרידר, רח' בורדים 2, גוש 1960, מגרש 129.

(2) תכמון ונוה. להקלה / שימוש חורג / אישור תשריט חלוקה. מהות הבקשה: הקלה באחוזי בניה. מבקשים 41.81% במקום 40% והמותרים עפ"י ת.ב.ע.מ. — 3/170/03/4 — דהיינו: סטיה לא ניכרת של 1.81% — כתובת: נווהים, רח' העוגן 20, גוש 1954, מגרש 198, אשקלון.

(3) טוני ועמוס בורכה. להקלה / שימוש חורג / אישור תשריט חלוקה. מהות הבקשה: הקלה באחוזי בניה. מבקשים 25.13% במקום 25% המותרים עפ"י תכנית מתאר 00/101/02/4 — דהיינו: סטיה לא ניכרת של 0.13% — כתובת: שכ' שמשון, רח' יהודה הלוי 208/4, אשקלון.

(4) רביב מיכאל. מהות הבקשה: הקלה באחוזי בניה. מבקשים 45.48% במקום 40% עפ"י ת.ב.ע. — 12/104/03/4 — בשתי קומות מהווה סטיה לא ניכרת של 5.48% הכתובת: גדעון בר־יואש 50, ברנע, גוש 1937, חלקה 143.

המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים בכתב לוועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.

בני וקנין — מ"מ ראש העיר, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה, אשקלון

טלוויזיה

09.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 09.05 שעת כושר. 09.15 רכבת ההפתעות. 09.40 נילס הולגרסון פרק 8. 10.05 קסים קסם כתור השעון. 10.30 תן וקחת וויליאם טל נלכד בשבי בידי חבורה הגרה בארמון מוזר. בראש החבורה עומדים 3 דוכסים מופרעים. 10.55 זה רק וויליאם — פרק 8. 11.20 אנחנו ושכנינו רפי טלסקופ על מושגים בסכסוך הערבי־ישראלי. 11.25 זהרזה סידור חחר וכו. 12.10 מוסיקת פופ: מייק אולדפילד (חלק א'). 14.00 עד כאן חדשות קול ישראל. 14.05 מחקריו המיוחדים של הפרופסור ק.א.ר. מרוץ המכוניות: פרק 2: פרופ' ק.א.ר. נחוש בדעתו להשתתף במרוץ מכוניות ולזכות במקום הראשון. להפתעתו הוא מגלה בין המתחרים את אויבו המושבע ד"ר קילקיס. 15.00 היי בינגה. 15.10 פרפר נחמד, ברוך הבא פינגי. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות לבית ספר לסיעוד. 15.55 „פיצוחי קיץ". ח"כ יצחק ארצי מול ח"כ מרדכי וירשובסקי. יועץ: ח"כ הפרופ' שבח וייס. מנחה: שוש עטרי. מפיק בפועל: רפי נתן. במאי: בני לוי. 16.25 מני הארץ שלוש גבעות. ס. יוהר מסייר ב־3 גבעות: תל מעלה לשעבר כפר ערבי שחרב במלחמת העצמאות. גבעה ברחובות ועליה אתר מבתיה הראשונים של רחובות ותל אשדוד עליו היתה העיירה אשדוד. 17.00 ערב תרש מנחה: גדעון רייכר. 17.30 „תיאטרון האגדות" „פייטס בליל". רון, בתו של המושל, משועממת מאוד. כיל מגיע לעיירה, והיא נפגשת אתו בזמן שוד, ואף מתאהבת בו. אך הדבר אינו מוצא חן בעיני אביה. 18.20 „היה או לא היה". 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „מועדון הסף" „הסנדלר". 19.00 „סיפורי חליל" (ערבית). רק לא דיאטה. 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „יוראיקה" סרט תיעודי הסוקר את אירועי שבוע היוראיקה שנערך בירושלים בחודש מאי שעבר. 20.30 „תצפית" התכנית לענייני חקלאות: חולפים ארומות המייצרות דשן. פיתוחי פרחים חדשים במכון וולקני, גידול צלופחים ועוד. מנחה: יעל דן. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 מוקד. 22.05 סרט קולנוע „נס במורגן קריק". 23.35 מסוקר של יום חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.33 „צ'ארלס דיקנס — יצירות מופת" „בית ממכר עתיקות". חלק שלישי ואחרון. 19.00 „ראול ברוסה" פרק רביעי. „בלכי ים". 19.30 „חופשי חופשי" פרק 11: „הכוכב". 19.58 „רגע לפני". על הכנת ילדים לקראת הולדה של אח חדש. 20.00 „כותרות לוהטות" פרק שישי: „קודכנות מורטנים". 20.48 שירים של שארי ושלמה ארצי. 21.30 דרמה „זוגות ושודדים".

רדיו

קול המוסיקה

(ות) תקליטור וקומפקטדיסק

06.02 „צלילי בוקר". 07.09 „בהאונה נינוחה". 09.00 „קונצרט בוקר" בטהובן: רביעיית כלי קשת במול מג'ור אופ. 18 מס' 2 (הרביעייה האיטלקית) פרוקופייב: הקונצ'רטו השני לפסנתר (ו. ג'וסלסון/ו. אורמנדי) ברהמס: הקונצ'רטו לכנור ברה מג'ור, אופ. 77 (א. גרומיו/התז. הפילה. ההולנדית/ק. רייינס) מאהלר: הסימפוניה השמינית במי במול מג'ור (ז. מהטה/התז. הפילה. הישראלית/מקהלות/רה. הרפר/מ. קליל/ס. ריצ'מונר/ג'. ג'ונס/א. בוח/ג'. מיצ'ינסון/ג'. נימסדרין/ר. אריה). 11.57 „מינת השיר" משירי רחל חלפי. 12.00 „אמנים באולפן" רות תבור: סופרנו אשר פישר: פסנתר שירים מאת רוטינר, מ. צור, ברהמס וראוול. 13.05 „בהאונה נינוחה" באך: סונטה מס' 6 לחליל ולצ'מבלו מוצרט: 12 וריאציות על „אמרתי לך, אמא" במבהבן: שתי רומנסות לכנור ולתזמורת שופן: בלאדה מס' 1 דיבורקן „לגור" רוול: „הולס" רוניצטי: רביעייה ברה מג'ור רספיגי: מרקות רומא. 15.00 „שעה עם..." 16.00 „קונצרט מהקלטות התז. הסימפונית ירושלים רשות השידור". 18.00 „מוסיקה ויזה". 19.00 „מוסיקה אהובה עליכם" צ'ייקובסקי: ולס סנטימנטלי. לצלו ופסנתר לואיג'יני: באלט מצרי ורדי: מקהלת העברים מתוך „נבוקו" שוסטקוביץ' ורומנסה צ'ייקובסקי: פתיחה „1812". 20.05 „אינטרלוד". 20.27 „מינת השיר". 20.30 „מאולמי הקונצרטים שלנו" התזמורת הפילהרמונית הישראלית מנצח קורט מזור/א. ורדי: פסנתר/ג'. לנגו קרן מוצרט: סימפוניה מס' 29, קונצ'רטו מס' 2 במי במול מג'ור לקרן + תז. היידן: קונצ'רטו ברה מג'ור לפסנתר ותזמורת סימפוניה מס' 6 במול מג'ור „הפתעה". 22.30 „ג'ר". 23.00 „מחורי יצירה" ברטוק: קונצ'רטו לפסנתר סוליסטו פואמות סימפוניות.

רשת א'

07.30 „ישן בעינייך" — שירים ישנים. 08.05 „העונה מתוגה". 09.05 „טלדריר" שירות מידע לטאזינים. 10.05 „מניני בוקר" מגיש: גדעון הוד. 11.05 „רוק יורוק" שירים עבריים. 12.05 „מעורב ירושלמי". 13.00 חדשות ותכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותכניות בצרפתית. 14.06 „בראש צעיר" מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 שירים עבריים. 15.30 „אוניברסיטה המשודרת" „היי, בוא נדבר אנגלית", סדרה למתחילים. 16.05 „מוסיקונים". „שבוני המוסיקה" עם פרופ' שלמה הופ ודר' זיור רומה פאלק ודר' אביה אנור. (ש"ח). 17.05 „צבעי הקשת" „שיה עמים". 18.00 „מנחת ערב". 19.00 „קירוזים לעולם". 22.05 „חבר מאחו כוכבי" תכנית הכוזרית רדיופונית בשידור חי עורכת ומנחה: מילכה למרג.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 08.05 „כוכבת הבוקר": עם שוסנה דמאי. 09.05 „בראש צעיר" מגזין לילדים ולבני נוער. 10.05 „כל צבעי הרשת". 12.05 „אלף־אלף בבית". 13.05 „בחצי היום" חדשות ופזמונים. 14.06 „לראות או לא לראות" יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 „בת צחוק" הווי והומור. 15.05 „תוצרת הארץ" תכנית בבקשתך לשירים עבריים. 16.05 „יומן כלכלה". 17.05 „רגע קסם". 17.55 „קראתי כפר" קוראים כפלייצים. 18.06 „יש שאלות" עורך ומנחה: איתן אלמוג. 18.45 היום בספורט. 19.00 „היום הזה". 19.35 „מוסף לענייני צבא ובטחון". 20.05 „צמוקים ושקדים" מבחר שירים ביידיש. 22.05 „להחזו בחלום" מחרוזת שירים. 23.05 „כחפשים את המטמון".

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת. הרפובליקה השניה ומלחמת האזרחים בספרד התערבות הבינלאומית. מרצה: ד"ר יצחק אביב. 06.30 „פוקחים עין" החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע עם עודד לבינסון. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 „ארלה בוקר" עם אלי. 10.05 „מכת שמש" מערכונים ופזמונים. 11.05 „נכון לעכשיו" עם רפי רשף. 13.05 „שליפה מהמותן" עם לאה עין. 14.05 „אני מזגן" עם ארז כל. 15.05 „סייסטה" עם דורי בן־זאב. 16.05 „לקראת גיוס" שאלות ותשובות למתגייסים לצה"ל — עם קצין הגרמה ראשי וקצין תותחנים ראשי. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 „עד משורר" מגאזין לענייני צבא ובטחון. 18.45 מגאזין לענייני ערבים. 00.05 „ציפורי לילה" עם משה בקר. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 „שירים מכאן" שירים עבריים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 „כוכב הערב" שלמה יידוב. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת. הרפובליקה השניה ומלחמת האזרחים בספרד התערבות הבינלאומית. מרצה: ד"ר יצחק אביב. 22.05 „על הדבש ועל העוקץ". 23.05 „עשרים וארבע היום שהיה".

שידורי צה"ל 2

19.05 „הרדיו הישן" עם רני קרמל. 20.05 מצעד הפזמונים הלועזים המומלצים. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 „הפסקת עשר" עם מיכל ניב. 23.05 „קול הג'אז הזה" עם רני קרמל.

רשת ג'

06.04 שיר בבוקר בבוקר. 08.05 תמרונים תזמורתיים, נעימות מפורסמות. 09.05 שנים טובות, עם יוסי סיאם. 11.05 שלושים בצל, עם יקיר אביב. 13.05 עם כל הלב, באיטלקית, ספרדית וצרפתית. 14.06 בטן גב, עם שוש עטרי. 16.05 כאן ועכשיו, עם מיכל שמואלי. 17.05 קיץ חם, עם מנחם פרי. 19.05 הצעקה האחרונה, הלהיטים של היום. 21.05 פניני ג'אז, עם לאה ליאור. 23.05 מסביב לחצות, שירים ללילה חם.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.10

אסתר: רמבו 3 — 5, 7.15, 9.40
אורלי: ורכה תרמה — 7.15, 9.30
בן־יהודה: לילה מסחרר — 4.30, 7.00, 9.10
בית ציוני אמריקה: לול — 7.15, 9.30
גת: ביטל ג'ויס — 6.00, 9.00
גורדון: מקום ליד הים — 7.00, 9.30
דקל: משדרים חדשות — 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: וול סטריט — 7.45; סקס — 12.00
הוד: ביג פוס — 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: כחולים ערומים — 4.30, 7.15, 9.30
מיילת 1: מוכת ירח — 7.25, 9.40
מיילת 2: שם המשחק — 7.20, 9.40
מיילת 3: זרוק אותה מהרכבת — 5, 7.30, 9.30
פאר: הינשוף — 5, 7.30, 9.30
פאריס: ליידי איב — 7.15, 9.30

רב־חן:
חן 1: נעורים בהשאלה — 5, 7.30, 9.50
חן 2: פעמיים אתמי — 5, 7.25, 9.45
חן 3: ספר הג'ונגל — 7.40, 9.45
חן 4: שלושה גברים ותינוקת — 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: הקיסר האחרון — 6.30, 9.30
שחף: הקלות הבלתי נסבלת של היקום — 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: קרוקודיל דנדי 2 — 5, 7.15, 9.30
תכלת: שגעון של לילה — 6.30, 9.15

לב:
לב 1: אהבנו כל כך — 12.40, 14.30, 17, 19.15, 21.45
• אל עצמי — 11, 15, 17, 20
לב 2: החבר של החבורה שלי — 11.30, 15.30, 17.50, 19.45, 21.55
לב 3: הנסיכה הקסומה — 12, 14, 16, 18, 22
לב 4: חופשה בכפר — 11.30, 13.30, 19.30, 21.50
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות — 7.00, 9.30

רמת־גן

אואזיס: רמבו 3 — 4, 6.40, 9.30
לילי: הקלות הבלתי נסבלת — 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: ביטל ג'ויס — 5, 7.20, 9.40
גן 2: שלושה גברים ותינוקת — 6, 9
גן 3: לילה מגניב — 5, 7.30, 9.40
גן 4: החשוד — 6.15, 9.15

ירושלים

אריסון: קרוקודיל דנדי 2 — 9.30
ארנע: ביטל ג'ויס — 9.15
רון: רמבו 3 — 9.00
בית אגרון:
וולט דיסני — תעלולי שחור הזקן — 16.00
אי.טי. חבר מכוכב אחר — 17.45
סודי ביותר — 20.00
מלאכים בשמי ברלין — 21.45
כפיר: הקלות הבלתי נסבלת — 4.30, 7.15, 9.15
אורגיל: שלושה גברים ותינוקת — 8.30
מיטשל: אהבנו כל כך — 9.15
סמדר: משדרים חדשות — 9.15
חבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: ביג פוס — 9.00

תיאטרון ירושלים: כוריס — 9.30

חיפה

אורה: שם המשחק — 7.00, 9.15
חן: עיניים שחורות — 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: מלך הסלים — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: הקלות הבלתי נסבלת — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: מוכת ירח — 6.00, 9.15
רון: ביג פוס במסכמת — 4, 6.30, 9.00
רב־אור:
רב־אור 1: 3 גברים ותינוקת — 6.45, 9.15
רב־אור 2: פעמיים אתמי — 6.00, 9.15
רב־אור 3: משדרים חדשות — 6.50, 9.15
אורליי: תופסה בכפר — 7.00, 9.15
קרן אור המחודש: מקום ליד הים — 4.30, 7.00, 9.15
פאר: רמבו 3 — 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: הינשוף — 5, 7, 9.15
אל עצמי בקעה — 5.00, 11.00

חולון

מבדי: קרוקודיל דנדי 2 — 5, 7.15, 9.30
מגדל: רמבו 3 — 7.00, 9.00
אירמון: מקום ליד הים — 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: קרוקודיל דנדי 2 — 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: (סגור)

פתח־תקוה

היכל 1: מלך הסלים — 7.00, 9.15
היכל 2: שם המשחק — 6.15, 9.30
היכל 3: קרוקודיל דנדי 2 — 6.15, 9.30

עפולה

כוכב תרון: מוכת ירח — 9.00

ראשון־לציון

רון 1: קרוקודיל דנדי 2 — 6.00, 9.40
רון 2: מלך הסלים — 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי

הערב, יום ד', 13.7
שאלה שבתי: 20.30
לכודים ברשת: 20.30
המלבוש — בבימרתף: 20.30
הדיבוק — בת' ירושלים: 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת

יום ד' 13.7 בשעה 21.30
מאיר בנאי

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים: קופ"ח — עין יהב, חולון.
חולון: מכבי — שנקר 35. כדנוריון — לנדאו 16.
ירושלים: קופ"ח — מרפאת רוממה, המ"ג 28.
נתניה: תרופה — הרצל 2.
פתח־תקוה: קופ"ח — חיים עוזר.
רמת־גן: קופ"ח — המיתר 25.
תל־אביב: הירקון — יהודה המכבי 1. בנו — דיזנגוף 174.
חיפה: קופ"ח — יל"ג 6.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 1244 תרז'ה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים — ילדים. הדסה ע"כ — פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג. הדסה ה"צ — כירורגיה, אורטופדיה.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' ב־08.00—20.00, בימי ו': 08.00—15.00 טלפונים: 03־433300, 03־433500.

יד ביד — אוזן קשבת במצוקה
לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה
ירושלים — 02־243358
ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04־229488 (11.00—20.00)
גליל מערבי — 04־922222.
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב'־ד' — טל. 222789.
„קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 285822, 03־294869.

מרכז סיוע לנפגעות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04־988410.
ער"ן נתניה — טל' 053־385316.
ער"ן כפר־סבא — 052־913999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.

סילוק מיטרדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022, עפולה — 101, טלפון 065־93334. טבעון — 101, טלפון 04־931401, נהריה — טל' 04־823333, בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767, שח"ל בגוש דן, טל' 03־330848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'—ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30.

מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'—ו': 7.00.

מתל־אביב לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 12.30, 13.50, 14.30, 15.30, 16.50, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'—ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.30. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

פרטים שנמסרו ב„שידור חוקר" סייעו לפיענוח רצח בירושלים

פרשת רצח ישראל בן הרוש, בן 28, תושב ירושלים, אשר נרצח ב־1 ביוני בשכונת בית הכרם בירושלים, במהלך ויכוח ליד צומת מרומזר עם נוסעי מכונית אחרת, פוענחה לדעת המשטרה עם מעצרם של שני חשודים.

צוות המחלק לפשעים חמורים במשטרת ירושלים, בראשותו של מפקח שאול כסון, עצר ביום ג' גבר בן 23 ואשתו בת 24, ערבים תושבי ירושלים, החשודים במעורבות ברצח.

צוות החקירה נעזר בגילוי הרצח בפרטים שמסרו אורחים למשטרה, לאחר שבתוכנית „שידור חוקר" שהוקרנה בטלוויזיה לפני כשבוע, הוקרן שיחזור פרטי הרצח. בקטע שהוקרן בטלוויזיה קראה הצעירה לגבר שהיה בקרבת הנרצח „ג'ורג'".

שני החשודים במעורבות ברצח יובאו היום לבית משפט השלום בירושלים להארכת מעצרם.

אירועי הרצח

הנרצח, ישראל בן הרוש, שהשאיר אחריו אשה בהריון, יצא סמוך לשעה 4 אחה"צ בטנדר מסוג פוז 404, כדי לבצע משלוחים לבתי צרכנים של הסופרמרקט בבית הכרם. לידו ישב בטנדר צעיר בשם תאלה, העובד בסופרמרקט, במשלוחים.

כמה דקות לאחר השעה 5, הוזעקו עובדי הסופרמרקט לצומת בקרן רחוב המייסדים ושדרות הרצל, הנמצא במרחק של כמה מאות מטרים מהחנות, לאחר שהודיעו להם, כי נדקר עובד שלהם. כאשר חשו למקום, לא מצאו את הנדקר, שכבר הועבר לבית החולים. בעת שאירע המקרה, עברו במקום עוברי אורח, אך המשטרה לא השיגה עדי ראייה. הנהג החשוד בדקירה נמלט מהמקום בטנדר פוז 404.

העובד תאלד ברח אף הוא מהמקום ושעות מספר לאחר מכן נתגלה על ידי המשטרה והובא לחקירה.

הפרטים שנאספו מאז על ידי המשטרה איפשרו את שיחזור המקרה בתכנית „בשידור חוקר" בטלוויזיה. בשידור נראה הדוקר כשהוא יורד ממכוניתו יחד עם צעירה, וחש להתקוטט עם בן הרוש, שירד אף הוא לכביש. לאחר חילופי דברים ומהלומות, קרא לעברו בן הרוש: „אתה ערבי", ואז שלף הדוקר סכין ודקרו מספר דקירות בבית החזה. אותה שעה קראה הצעירה לדוקר בשם ג'ורג', והשניים נמלטו.

במהלך השידור נתקבלו 80 ידיעות מהמאזינים, שסייעו לאיתור החשודים.

גדל הביקוש למניות הנפט

אלחנן הורוביץ

מדד המניות הכללי עלה ב־0.26%. ערך השוק של המניות החופשיות עלה ב־0.32% ושל מניות ההסדר — ב־0.24%. העלייה הגדולה ביותר היתה במניות חיפושי נפט וגז, שערך השוק שלהן עלה אתמול ב־2.25%.

הידיעות על תוכניות ארמאנד האמר לחפש נפט מול חוף תל־אביב „הדליקו" את מניות הנפט הנסחרות בבורסה בת"א. דלק 5 עלתה ב־10%, למגן 1 נרשם שער „קונים בלבד", נפטא עלתה ב־8.3% דלק 1 — ב־2.3% ומז נפט — ב־2.6%.

ההתעניינות הגדולה ביותר היתה ב„יואל", שבה היתה הפסקת מסחר, המסחר בה יחודש לאחר פרסום ההבהרות בכל הנוגע להחלטת דירקטוריון „יואל" לאחד את החברות י.ג.א.ל. וישראמקו איוק.

במניות האחרות היה „מימוש רווחים סלקטיבי" במניות שבימי המסחר האחרונים עלו בשיעור גבוה בהרבה מן הממוצע. המניות, שלא סבלו מ„מימוש", הוסיפו לעלות.

במסחר הרב־צדדי במניות לפני הצהריים עלו 6 שערים, לעומת 4 שירדו, המחזור הסתכם ב־1.4 מיליון ש"ח.

גלגלי הבורסה

במסחר בשערים משתנים אחרי הצהריים ירדו 14 שערים, לעומת 11 שעלו ו־2 שנשארו בלי שינוי. המחזור הגיע ל־1.7 מיליון ש"ח (1.1 מיליון דולר). מדד המניות ירד מ־74.65 ל־74.55 נקודות, ב־0.13%.

בכל המניות והמטשיות עלו 191 שערים (44% מכל השערים), ירדו 90 (20%) ו־153 (36%) נשארו בלי שינוי. המחזור בהן הסתכם ב־5.7 מיליון ש"ח (3.5 מיליון דולר). לעומת 15 שערים שעלו ב־10% ויותר, ירדו 4 ב־10% ויותר, העלייה הגדולה ביותר היתה ב־24.1% בגולדפרוסט 1 והירידה הגדולה ביותר — ב־25.6% בניקוב אופ'.

במניות ההסדר עלו 13 שערים, לעומת 7 שירדו ו־10 שנשארו בלי שינוי. המחזור בהן הגיע ל־2.5 מיליון ש"ח (1.5 מיליון דולר). תשואותיהן השנתיות נעו במוכילות בין 10.37% ל־11.06% ביוצאות לפדיון ב־1988 ובין 5.38% ל־5.83% ביוצאות לפדיון ב־1989.

בשוק המניות בולו היו 4 „מוכרים בלבד", 1 „קונים בלבד" 207 עליות שערים, 96 ירידות ו־162 ללא שינוי.

במילווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 15.35% ל־16.65%, תוך מחזור גדול של 41.4 מיליון ש"ח.

בנק הפועלים הודיע, שתוך ציפיות למדדים נמוכים בחודשים הקרובים תוצע קרן הנאמנות „חץ", המשקיעה בעיקר במק"מ, במחיר יסודי ללא שיעור תוספת החל ב־17 ועד סוף חודש יולי.

בשוק אגרות־החוב נרשמו תנודות עד 1% ויציבות בצמודות למדד. בסוג „ברירה כפולה" שררה יציבות. בנסחרות במט"ח היו תנודות קלות ויציבות.

ערך השוק של כל אג"ח עלה אתמול ב־0.03% (וב־12.2% מתחילת השנה). הצמודות לדולר עלו ב־0.16% (16.93%) מסוג „רמון" וב־0.18% (19.61%) מסוג „גלבוע". המחזור בשוק אג"ח עלה ל־9.2 מיליון ש"ח.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.03 אג' ל־1.7160 ש"ח וגם שער הדולר היציג עלה ב־0.03 אג' ל־1.6293 ש"ח. דולר נוסעים לחו"ל — 1.9225 ש"ח.

דולר שחור נע בין 1.75 ל־1.76 ש"ח.

ועדת משנה לתכנון ובניה
חולון
תיק בנין 759
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 623 בגוש 6021 ברח' הרימון מס' 10 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח מחצית המגרש 507/2 מ"ר בשתי הקומות.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב/1.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון רחוב וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חולון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
פתח תקוה
הודעה
על פי סעיף 140(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6396 חלקה 128, 119 ברח' חפץ חיים קרן קיימת.
לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ג', בו מותר להקים דיור בן 5 קומות על עמודים וחדרים על הגג 137.5% בניה, 7.47 דירות מרווח צדדי 5 מ'.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 5 קומות על עמודים וחדרים על גג 148.5% בניה 8 דירות. מרווח צדדי 4.5 מ' ומרפסות ללא גג בולטות. 1.5 מ' מתוך קו בנין צדדי ו־80 ס"מ מתוך קו בנין קדמי.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
ר. תמורי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — פ"ת

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
יהוד
רח' מערה ותקומה 44, ת.ד. 1, יהוד. טלפון: 883888
פרסום הקלה עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה יהוד בקשה להקמת בית־מגורים, בתיק בניה מס' 2495/47, בגוש 6727, חלקה 66 ב/2, ישוב: יהוד. שם המבקש: עמיקם ומרדה טוקס.
מהות החריגה: הקלה בשטח בניה עד 6% וקווי בניין צדדיים ואחורי עד 10%.
כל המעוניין, אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעותקי התכנית במשרדי הוועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
ע. רבב, עו"ד —
יו"ר הוועדה לתכנון ולבניה
הסגן ראש המועצה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי
תל־אביב־יפו
הודעה על תכנון שינוי תכנית מפורטת
ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה על הכנת תכנית מפורטת מס' 2055א' שנוי מס' 1 לשנת 1986 של תכנית מס' 2055. השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת: גוש: 7104 חלקה: 71. מקום: פינת דרך פתח־תקוה—קרליבך—לינקולן.
מרדכי כהנא, יו"ר
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

הוועדה המקומית לתכנון ולבנית
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 235 בגוש 8215 רח' קפלן מס' 13 בחריגה, קומת עמודים, יציאה לגג את התכמ"ס 153/88 וח. ב. 2464.
ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי, יו"ר הועדה המקומית

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה בקשה למתן אישור להקלה על חלקה(ות) מס' 216 בגוש 10036 ברחוב הרברט סמואל. דהיינו: קומה נוספת ועבור זה 2.5% בניה נוספים. 5% בניה עבור התקנת מעלית ו־6% בניה נוספים לשטח הרצפה הכללי.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/האישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת, בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
תיק: 1110
י. כהנא, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

„מקום בצמרת"
„מקום בצמרת" – מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' – קול ישראל – 12.7.88

1. היא רוקדת – ירדנה ארזי
2. עוד מעט – גלי עטרי
3. יפי הזמן – ריטה
4. אור – שושנה דמארי
5. עגילי דמאר – ירדנה ארזי
6. תמונה שבורה – מוני ארטן
7. סוף הצד – אילנה אביטל
8. מנטער – אדם
9. לשחרורות – יזהר כהן
10. עוד שיר אחד למענך – ארנה ומשה דץ
11. כי אל אשר תלכי אלך – דורון מזר
12. היא רוקדת לבדה – אדם
13. הוסיפה והרוח – ריטה
14. נבראתי לך – שלמה ארצי
15. מקום אחר – אורי פיינמן
16. משמעות אחרת – ראובן לביא
17. תקוה באמץ – מאי כהן
18. חלום בסמרטוט – שלמה יידוב
19. תשע בערב – שרון ליפשיץ
20. אל עצמי – מיכה ביטון
21. לב שבור – מני בגר
22. בדיחותי – סאטו
23. תותים – מאיר בנאי
24. קרוב אל קו המטרה – אסתר שמיר
25. אהובתי – משינה
26. את יא ראב – זאב רווח
צוות סלאח שבתי
27. כפר סבכה – דור תהסטף
28. כשמגיעה אהוב אותך – ורדינה
29. עם מפיה – רוני
30. שלג צח – משינה

מדשדשים (על סף 30 הגדולים)
31. ציפור שלי טורפת – חיים ציטנביץ
32. ביום הטוב הזה – להקת חיל האויר
33. הנבר הנכון – אתי סוסו
34. סיפור האהבה – איתן מסורי
35. כל כך הסים – רוחמה
36. רומן אחר – מירה וייסגלס
37. בפתח השער – להקת פרופיל
38. בא לאהבה – ניסים גלעד
39. הארץ המובטחת – ישראל סלע
40. תנסי בקיץ הבא – אלון אולארצ'יק

„כטוב באזניכם" — הפינה לשיפוטכם
41. תבכי ילדה – תבכי – יצחק קלפטר ומני בגר
42. היא אמרה – שלום חנוך
43. מסין ועד הודו – דין
44. צריך לתאר – רונית אופיר
45. מלך הסלים – הנרי בראטר
46. יעלה האור – לאה לופטין
47. שמש עולה – שימי תבורי
48. אל תתבאה – תביבי

יצאו את המצעד
- נרקיסים – אלי עידן
- אשה של אף אחד – ספי אפרוני
- נוהג במכונית – יצחק קלפטר
- קלפים – אסתי כץ
- האמת ניתנה להאמר – קו 8
- נסיתה – יאס יאס
- השנה איתשאללה – פפרו חזה ולהקת צפי תל־אביב
- שיר הבחורים – דורון מזר

גזור ושלח – אולי תזכה בפרס
בין המשתתפים יוגרלו פרסים

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ירושלים, מיקוד 91010
זה הדירוג שלי (ציין את מספר השיר)

☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5 ☐6
☐7 ☐8 ☐9 ☐10 ☐11 ☐12

שם: ____
כתובת: ____
מיקוד: ____ תאריך: ____

ביה"ד לעבודה דחה עתירת ועד עובדי ביה"ח מזרע נגד פיזורו

יהודה צור

בית הדין האזורי לעבודה, דחה אתמול את העתירה שהגישו חברי ועד העובדים של בית החולים מזרע, נגד מועצת פועלי עכו, אשר החליטה על פיזור הוועד. מועצת פועלי עכו קראה לערוך בחירות חדשות לוועד, בקרב 420 עובדים של בית החולים.

ב"כ מועצת הפועלים טען בדיון שבית הדין לא מוסמך לדון בפניה, כל עוד לא דנו הגורמים המשפטיים בהסתדרות בתביעה. מזכיר מ.פ. יהושוע כץ, ציין שאם הדברים יגיעו לדיון בפני מוסדות המשפטיים, תציג מועצת הפועלים את כל המסמכים הנוגעים בפרשה ואשר הביאו את מזכירות מועצת הפועלים להחליט על פיזור הוועד, צעד שנועד לדברי מזכיר מועצת הפועלים לטובת העובדים, החולים, ויעודו של המוסד הרפואי מזרע.

10 צעירים מקיבוצים ומושבים נעצרו בחשד שימוש בסמים

יהודה צור

10 צעירים מקיבוצים ומושבים בגליל העליון, נעצרו על ידי משטרת קרית־שמונה כחשודים בשימוש בסמים. על פי החשד, הובא הסם בחלקו, מקנדה, ככל הנראה באמצעות מתנדבים. יתר הסם נקנה בישראל ונחקרת גם אפשרות שהוברח מלבנון.

העצורים הם בגילאי 17 עד 23. המשטרה הקימה צוות חקירה מיוחד לטפל בפרשה ויתכנו מעצרים נוספים.

השופטת נדהמה מגילויי של בן עמי: פקיד בימ"ש מעכב לפעמים צו שופט

עתיים

המזכיר הראשי לשעבר של בית משפט השלום בת"א, יחיאל בן עמי, המואשם בין היתר בהפרת אמונים וקבלת טובות הנאה, טען אתמול בחקירתו הנגדית, בבית המשפט המחוזי בת"א, כי „במקרים מסויימים פקיד טוב מעכב צו הבאה של שופט גם בלי ידיעת השופט".

עניין זה עלה כאשר התובעת, עו"ד הלנה ביילין, שאלה את הנאשם: „למה עיכבת את צו ההבאה שהוצא נגד זיו (בעל מוסך שלטענת התביעה תיקן את מכוניתו של הנאשם, ללא קבלת תשלום) אתה עיכבת את צו ההבאה נגדו במשך 3 שבועות". הנאשם השיב כי הוא עצמו לא עיכב את הצו. „הפקידה עשתה זאת. היו לה קשרים אתו", אמר.

התובעת: „אז היא שיקרה?" והנאשם השיב: כן. השופטת ויקטוריה אוסטרובסקי כהן: אני לא מאמינה למשמע אוזני.

בן עמי טען כי במקרים מסויימים פקיד טוב מעכב צו הבאה של שופט גם בלי ידיעת השופט, למשל, כאשר צו ההבאה ניתן ללא שחרור בערבות או השחרור מותנה בערובה במזומנים.

השופטת: רגע אחד. אני יושבת כאן ולומדת נוהלי בית משפט שלא היכרתי בכל שנות שירותי כפרקליט מחוז ושופטת.

בן עמי: אבל כבוד השופטת. ככה זה. כך עושים כדי להקל על המשטרה.

השופטת: אני לא סובלת התנהגות כמו שלך. אנא נסה להתנהג כמו אדם נורמלי על דוכן העדים...

נחשפה רשת מבריחי טלפונים האסורים לשימוש

עתיים

רשת של יבואנים החשודים בכך שהבריחו לארץ טלפונים אלחוטיים האסורים לשימוש, נחשפה על ידי משטרת מרחב דן.

אתמול פשטו בלשי המשטרה, בסיוע פקחים ממשרד התקשורת, לדירה בבני ברק, ועצרו שלושה אנשים החשודים בחברות ברשת. בדירה נתפסו גם ארבעה טלפונים האסורים לשימוש, כיוון שהם עולים על תדרים בטחוניים.

המשטרה חושדת, כי חברי הרשת ייבאו את הטלפונים לארץ, המיצו אותם ואף התקינו אותם אצל רוכשיהם.

הסתדרות השומר הצעיר
ההנהגה הראשית

להלן הסעות לטיול גליל ראש — יום ה' 14.7.88 (כיתות ח')

אוטובוס 1
06.30 — בת־ים בקן.
07.00 — יד־אליהו בסופר.
07.30 — רמתיים — רח' השקמים.
08.00 — הרצליה סוף רח' הדר.
09.00 — מבואות עירון — בעין שמר — ע"י חד"א.
09.10 — מ. עירון — קבוץ מענית ע"י חד"א.

אוטובוס 2
07.30 — מעיין — בקבוץ עין החורש ע"י חד"א.
08.00 — חדרה — באגד.
09.00 — נוה־שאנן — בכניסה לטכניון.

אוטובוס 3
06.00 — ברוחמה.
08.00 — פתח־תקוה — קלטע שלום.

בברכר שאלות ובעיות ניתן לפנות לאמנון במח' צופיות בהנהגה טל' 03-291161
חזק ואמץ
מחלקת צופיות

יימשכו הפסקות החשמל היזומות בשל שיאי הביקוש והתקלות בייצור

הציבור נענה אתמול לקריאה לצמצם הצריכה בשעות השיא והורידה ב־100 מגאווט

קובי מנדל, חיים מרגלית

תקלה שאירעה אתמול לפנות בוקר בדוד הקיטור של אחת מארבע יחידות הייצור בתחנת הכוח בחדרה גרמה למחסור והפסקות־חשמל יזומות.

משעות הבוקר היה כושר הייצור 2850 מגאווט, בעוד שהביקוש היה גבוה ב־300 מגאווט.

בחברת־החשמל הוחלט איפוא ליצור הפסקות חשמל יזומות, בחלקים שונים של הארץ לסירוגין.

תחנת הכוח הנבנית באשקלון, אמורה לספק את הביקוש הגואה, אולם קצב בנייתה אינו תואם את לוח הזמנים.

תחנת הכוח באשקלון היתה אמורה להתחיל לפעול לפני כשנתיים, בהספק של 550 מגאווט. לפני שנה אמורה היתה לפעול היחידה השניה בהספק דומה. בשל העיכוב במתן האישורים לחברת־החשמל תפעל היחידה הראשונה בתחנת הכח ע"ש רוטנברג רק בסוף השנה הבאה, ושנה לאחר מכן היחידה השניה.

מחברת־החשמל נמסר כי פנייתה אתמול לציבור לחסוך בחשמל בין השעות 11.30 עד 13.00 בשל התקלה, נענתה בחיוב, ובמרכז הבקרה של החברה נרשמה ירידה של כמאה מגאווט בצריכת החשמל על־ידי האזרחים.

הפסקות חשמל ימשכו גם היום בשל תקלה שנתגלתה בתחנת הכוח באשדוד.

הפסקות החשמל יימשכו בין חצי שעה לשעה, בכל חלקי הארץ.

בחברה מקווים כי עד סוף השבוע יתגברו על התקלות.

הביקוש התריג לחשמל בימים האחרונים מערער את תוכניות הביקוש שהוכנו בחברה לשנים הבאות, ותידרש הכנת תכניות חדשות.

במשרד האנרגיה מעריכים שתחנת „רוטנברג" באשקלון לא תתחיל לפעול במתוכנן, בשל קשייה של חברת־החשמל לגייס עובדים מקצועיים להמשך בניית התחנה.

הפתרון הזמני הקמת טורבינות גז, שמסוגלות לענות על הצרכים המידיים. הפעלת הטורבינות יקרה מאוד, ולכן השימוש בהן צריך להתבצע בצורה מבוקרת.

עובדי „חסין אש" יפוטרו ויקבלו ניהול המפעל — „אמצור" יסגר

ההסדר בין עובדי „חסין אש" ל„כור" הוא הראשון מסוגו בקונצרן, לאחר ש„תגל" ו„אליאנס" דחו הצעה דומה ◻ הנהלת „אמצור" שלחה במפתיע הודעות פיטורין לכל העובדים

אודי נחשון, שלמה גלזר, יהושע מרקוס, איילת מזור, עתיים

ניהולו של מפעל „חסין אש", שבבעלות קונצרן „כור", יועבר לידי עובדי המפעל, לאחר ש„כור" יפטר את כל העובדים, תוך מתן פיצויים שיסוכמו במו"מ.

יצויין כי זוהי ההסכמה הראשונה להעברת ניהול מפעל לעובדים, שמתגבשת במסגרת תוכנית ההבראה ב„כור". הנהלת „כור" הציעה הצעות דומות גם לעובדי „תגל" ו„אליאנס", אולם עובדים אלה דחו את ההצעות לנהל את מפעליהם.

מיד לאחר פרסום מאזן „כור" ל־87, לפני כשבועיים, התקבלה בהנהלת הקונצרן החלטה עקרונית לסגור את מפעל „חסין אש" בבאר שבע, המייצר רעפים מחרס. המפעל צבר בשנים האחרונות הפסדים, וראשי „כור" הציעו כאלטרנטיבה יחידה לסגירתו המוחלטת, העברת ניהולו לעובדים.

באסיפת עובדים שהתקיימה ביום ראשון הוחלט ברוב קולות, כי הם יקבלו לידיהם את ניהול המפעל, תוך סיוע של מועצת הפועלים בבאר שבע, ההסתדרות ו„כור". לאור זאת יפוטרו עובדי המפעל, ואחר כך תוקם ועדה בהשתתפות נציגי העובדים, נציגי ההסתדרות, נציגי מועצת הפועלים ונציגי „כור". ועדה זו תפעל לצד העובדים ותסייע להם להפעיל את „חסין אש" על בסיס כלכלי איתן.

במסגרת ההסכם עם העובדים, התחייב קונצרן „כור" לקבל על עצמו את שיווק תוצרת המפעל, בתנאים שיסוכמו עם העובדים, והוא אף יעמיד לעובדים קו אשראי למימון הוצאות התפעול.

אבטלה בבית־שאן

ראשי ועדי העובדים בבית־שאן מאיימים להשבית את העיירה בשל האבטלה הגואה. בכנס חירום שנערך אתמול במועצת הפועלים אמר מזכיר מועצת פועלי בית־שאן פיני קבילו, כי בשירות התעסוקה בעיר רשומים כ־400 מבקשי עבודה ועוד 200 נמצאים בקורסים מקצועיים שונים, ונחשבים כמבקשי עבודה. זה שנים, הוסיף קבילו שלא נוסף בעיר ולו מקום עבודה אחד, הצעירים אינם חוזרים בתום שירותם הצבאי לעיירה, ואלו שמגיעים מתקיימים על קיצבת הביטוח הלאומי. הכל מתמוטט, אמר קבילו, ואילו ראש המועצה בן־קלולו ממשיך להחליף מרצפות ולשתול ראשים. השר לוי מריץ את בנו לראשות המועצה, והכל עוסקים בפוליטיקה במקום לטפל בבעיות. בכנס הוחלט לפנות לסגן ראש הממשלה דוד לוי, שהוא תושב המקום, ולבקש את עזרתו לשיפור המצב. אם הדבר ייכשל מתכוונים להשבית את העיירה.

מפעל „אמצור" בהרצליה, המייצר צמר בידוד ומעסיק 50 עובדים עומד להיסגר. ההודעה הפתיעה את העובדים, כולם ותיקים במפעל (20 ו־25 שנה). המבנה של המפעל יושכר להיפרשוק „הגל החדש". ההנהלה כבר שלחה מכתבי פיטורין לעובדים, ללא דיון ומו"מ על פיצויים.

נוכח המצב שנוצר, כאשר הנהלת המפעל העמידה את העובדים בפני עובדה מוגמרת, כינס מזכיר האיגוד המקצועי, במועצת פועלי הרצליה, אברהם ארניה, אסיפת העובדים והוחלט להפסיק את העבודה, עד שההנהלה תיכנס למו"מ על פיצויים לפועלים.

לטענת מזכיר האגוד המקצועי מעוניינת הנהלת המפעל להמשיך בייצור שוטף עד לסגירת המפעל ב־1.9.88 כדי לספק את מוצרי המפעל שהתחייבו לספק לצרכנים.

יש לציין שמפעל „אמצור" שהוא לכאורה מפעל פרטי, נמצא למעשה בבעלות ציבורית. 80 אחוז ממניות המפעל בידי „אמפא" (40 אחוז „אמפא" ו־40 אחוז „אמפא השקעות") ורק 20 אחוז הם בידי משקיע פרטי. יש לציין שלחברת עובדים יש בעלות חלקית ב„אמפא".

כתבנו פנה למנכ"ל „אמצור" אברהם גילער וביקש תגובתו בקשר לסגירת המפעל ותשובתו היתה: „אינני מאשר ולא מכחיש".

קולק יחרים קבלת הפנים לרגל יום הבסטיליה בשל „הפרדה גזעית"

טוביה בסקינד

ראש עיריית ירושלים טדי קולק ובכירי העירייה לא ישתתפו בקבלת הפנים לרגל „יום הבסטיליה" שייערך ביום ה', 14 ביולי, על ידי הקונסול הכללי הצרפתי ז'ן קלוד קורן, בירושלים כמחאה על קיום מסיבות נפרדות ליהודים וערבים.

בעיריית ירושלים מציינים כי בקיום קבלות פנים נפרדות לערבים וליהודים נוקטת הקונסוליה למעשה במדיניות של „אפרטהייד" ואין לעבור על המעשה לסדר היום מבחינה ציבורית.

יצויין כי ראש עיריית ירושלים החרים בעבר קבלות פנים, שנעשו בנסיבות ובדרכים דומות, בקונסוליה הבריטית ובקונסוליה הצרפתית.

סופת ברד גרמה נזקים למטעי תפוחים בגליל; צפוי מחסור זמני

יהודה צור

סופת ברד בלתי צפויה בעונה זאת של השנה, לפני כמה ימים, גרמה נזקים קשים וההפסדים נאמדים במיליוני שקלים, בעיקר למטעים של הדרוזים ברמת הגולן. השבוע ביקרו במקום נציגי משרד החקלאות כדי לאמוד את הנזקים. על פי הערכת המגדלים, לפחות 50 אחוז מן היבול הצפוי הוסל בעקבות מכת הברד שלא היתה כדוגמתה, לדבריהם ב־100 השנים האחרונות.

מגדלי תפוחי עץ בגליל משערים שמכת הברד תגרום מחסור בפרי לפחות לזמן מסויים. הפרי שבא ממטעי הדרוזים בגולן נחשב למשובח.

גידול במספר המובטלים וגם... בהצעות העבודה

עשי"ת

בחודש יוני פנו ללשכות שירות התעסוקה למבוגרים ברחבי הארץ 46,518 דורשי עבודה, לעומת 44,717 דורשי עבודה שפנו ללשכות שירות התעסוקה בחודש מאי — דברים אלה מסר מנכ"ל שירות התעסוקה דוד מנע. בניכוי תובעי הבטחת הכנסה ובניכוי גורמים עונתיים חלה עלייה של 5 אחוזים. לעומת זאת חלה עלייה בהצעות העבודה והן הסתכמו החודש כ־21 אלף מקומות.

„יסעור 2000" — פרוייקט השבחת מסוקים בכספי ה„לביא האוויוני"

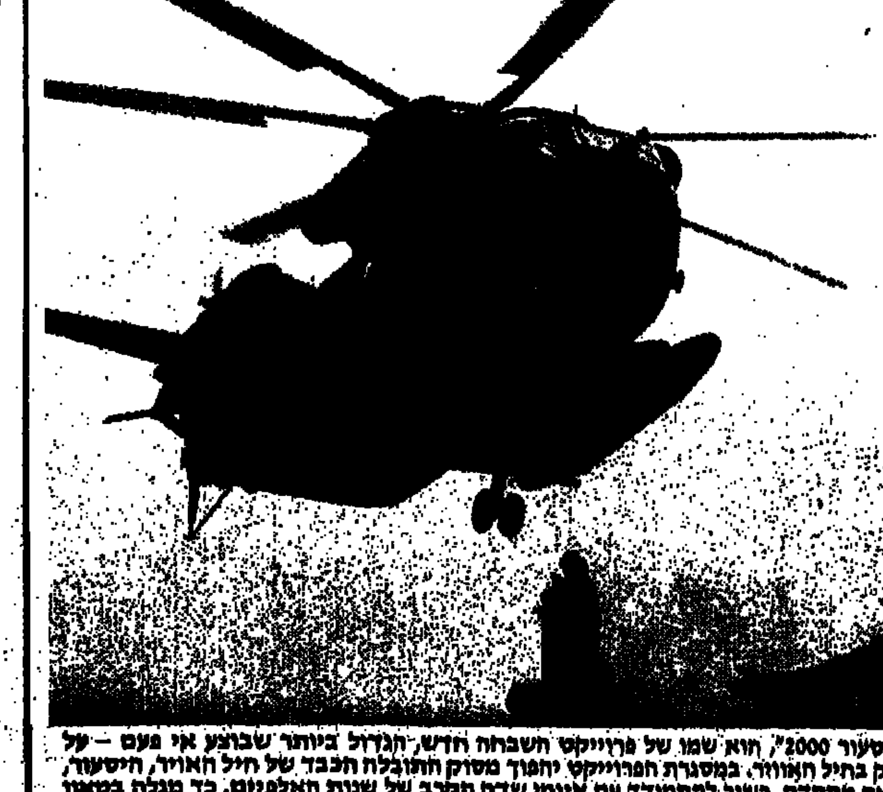

„יסעור 2000", הוא שמו של פרוייקט השבחה חדש, הגדול ביותר שבוצע אי פעם – על מסוק בחיל האוויר. במסגרת הפרוייקט יהפוך מסוק התובלה הכבד של חיל האוויר, היסעור, למסוק מתקדם, מסוגל להתמודד עם איומי שדה הקרב של שנות האלפיים. כך מגלה בטאון חיל האוויר בגליונו החדש והחגיגי, היוצא לאור בשבוע הבא, לרגל יום חיל האוויר ה־40. עלות הפרוייקט היא שלושה מיליון דולר למסוק. החלטת שר הביטחון, יצחק רבין, לבטל את המשך הפיתוח של ה„לביא האוויוני", שנמסרה אתמול, העניקה לכל הנראה, דחיפה לפרוייקט זה.

(בצילום: יסעור [סיקורסקי CH-53] בטאון חיל האוויר)

סוכני הביטוח: העלאת תעריפי ביטוח הרכב — בלתי מוצדקות

החברות סובלות הפסדים בגלל הנחות לגופים גדולים

שלמה גלזר

יו"ר לשכת סוכני הביטוח בארץ אברהם רייף פנה למשרד האוצר בדרישה שלא להיענות לדרישת חברות הביטוח להעלות את תעריפי הביטוח לרכב, משום שאין לכך כל הצדקה.

רייף שדיבר אתמול בכנס הארצי של סוכני הביטוח המתקיים במלון פלזה בטבריה ציין כי יש דרכים אחרות לפתור את מצוקתן של חברות הביטוח מבלי לגלגל זאת על גבו של האזרח. לדבריו, מעניקות כיום חברות הביטוח פטורים והנחות של עד 60 אחוז מתעריפי הביטוח לכל מיני קבוצות „מיוחסים" וגופים גדולים כמו אל־על, תדיראן, התעשיה האווירית, התנועה הקיבוצית ועוד רבות אחרות בשל התחרות העזה ביניהן, ומאידך באות לאוצר ומקוננות על הפסדים. לא יתכן אומר רייף כי התחרות בין החברות על חוזה שכירת רכב אצל הגדולים יצרו מצב של שחיקה. רווחים והתכניה לתיקון המצב תיפול כרגיל על האזרח הקטן.

ברדיו חוששים מהגברת הפוליטיזציה בעקבות מינוי אמנון נדב למנהל

טוביה בסקינד

מינויו של אמנון נדב למנהל קול־ישראל בפועל, לשלושה חודשים, התקבל בחשש בקרב רבים מעובדי הרדיו. מינויו של נדב התפרש כהוכחה לחיזוק מעמדו של מנכ"ל רשות השידור אורי פורת. הדעה הרווחת, כי הרדיו עלול להיות חשוף להשפעות ולחצים פוליטיים יותר מכפי שהיה בעבר.

אחד העובדים הבכירים אמר: „כולם יודעים מי זה אורי פורת, וכולם יודעים מהן דיעותיו הפוליטיות".

אמנון נדב קיבל תפקיד בכיר, שמעולם לא חלם עליו. ברור שהוא ירצה להוכיח את עצמו בתפקידו החדש וכדי לעשות זאת הוא צריך למצוא חן בעיניו של הבוס, אורי פורת.

גדעון לב־ארי, אמנם היה בלתי נסבל מבחינת מערכת יחסי האנוש, אך לזכותו ייאמר שלא ניתן היה לדעת מהן השקפותיו הפוליטיות ולא ניתן היה לעשות פוליטיזציה ברדיו כל עוד הוא שימש כמנהל קול־ישראל אומרים ברדיו. האווירה ברדיו היא קשה, עובדים ותיקים אמרו שלו היו צעירים יותר, לא היו ממשיכים לעבוד ברדיו.

„אני מאוכזב מאוד מיו"ר הוועד המנהל אהרון הראל, הוא פשוט התעכל בקיבתו של אורי פורת, אם כי הוא עדיין לא יודע זאת". אמר אחד העובדים.

בהגרלת הלוטו אתמול, זכו המספרים הבאים: 33; 26; 24; 16; 14; 9. המספר הנוסף 32.